

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI**

**GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ' NE
AİT SPOR TESİSLERİNİN, FİZİKSEL
ÖZELLİKLERİNİN VE İŞLETMECİLİK
ANLAYIŞININ, SPORCU VE
ANTRENÖRLERİN İHTİYAÇ VE
BEKLENTİLERİ AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ
(KAHRAMANMARAŞ İLİ ÖRNEĞİ)**

Muhammet Vahit DEMİRÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
ŞUBAT-2009**

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI**

**GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ' NE
AİT SPOR TESİSLERİNİN, FİZİKSEL
ÖZELLİKLERİNİN VE İŞLETMECİLİK
ANLAYIŞININ, SPORCU VE
ANTRENÖRLERİN İHTİYAÇ VE
BEKLENTİLERİ AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ
(KAHRAMANMARAŞ İLİ ÖRNEĞİ)**

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selçuk GENÇAY

Muhammet Vahit DEMİRÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
ŞUBAT-2009**

**KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ' NE AİT SPOR
TESİSLERİNİN, FİZİKSEL ÖZELLİKLERİNİN VE
İŞLETMECİLİK ANLAYIŞININ, SPORCU VE
ANTRENÖRLERİN İHTİYAÇ VE BEKLENTİLERİ
AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
(KAHRAMANMARAŞ İLİ ÖRNEĞİ)**

Muhammet Vahit DEMİRÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kod No :

**Bu Tez 03/02/2009 Tarihinde Aşağıdaki Jüri Üyeleri Tarafından
Oy Birliği ile Kabul Edilmiştir.**

**Yrd. Doç. Dr. Selçuk GENÇAY
DANIŞMAN**

**Yrd. Doç. Dr. Mehmet TEKEREK
ÜYE**

**Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR
ÜYE**

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

**Prof. Dr. Ahmet Hamdi AYDIN
Enstitü Müdür Vekili**

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ' NE AİT SPOR TESİSLERİNİN
FİZİKSEL ÖZELLİKLERİNİN VE İŞLETMECİLİK ANLAYIŞININ, SPORCU VE
ANTRENÖRLERİN, İHTİYAÇ VE BEKLENTİLERİ AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ
(KAHRAMANMARAŞ İLİ ÖRNEĞİ)**

Muhammet Vahit DEMİRÖZ

Danışman: Yrd. Doç. Dr. SELÇUK GENÇAY

Yıl: 2009 Sayfa: 70

**Jüri : Yrd. Doç. Dr. Selçuk GENÇAY
Yrd. Doç. Dr. Mehmet TEKEREK
Yrd. Doç. Dr. İbrahim KIR**

Bu araştırmanın amacı, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' ne ait spor tesislerinin fiziksel özelliklerinin ve işletmecilik anlayışının, sporcu ve antrenörlerin, ihtiyaç ve beklentileri açısından değerlendirilmesidir. Araştırmanın amacını gerçekleştirmek üzere literatür taraması yapılarak araştırmanın problemine ilişkin bilgilere yer verilmeye çalışılmıştır. Araştırma kapsamında sporcu ve antrenörlere, tesislerin fiziksel özellikleri ve işletmecilik anlayışları ile ilgili bir anket uygulanmış ve anketten elde edilen bulgularla araştırmanın problemine çözüm aranmıştır. Elde edilen veriler SPSS 13 yazılımına girilmiştir. Girilen veriler SPSS 13 yazılımında değerlendirilerek çizelgeler halinde gösterilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde kişisel bilgi değişkenleri (yaş, cinsiyet, vb.) frekans ve yüzde dağılımları bulunarak tanımlayıcı istatistikler yapılmıştır.

Bu araştırmanın evrenini Kahramanmaraş ilinde GSİM' e ait spor tesislerinde, görev yapan antrenörler ve tesislerden yararlanan sporcular oluşturmaktadır. Çalışmanın sonunda Kahramanmaraş ilinde GSİM' e ait spor tesislerinin fiziksel özelliklerinin ve işletmecilik anlayışının sporcu ve antrenörlerin ihtiyaç ve beklentilerini karşılayamadığı, anket maddelerine, cinsiyet ve konuma göre farklı cevapların verildiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sporcu, antrenör, spor tesisi, fiziki özellikler, işletmecilik anlayışı

**DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORT
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCE
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM OF UNIVERSITY**

ABSTRACT

MA THESIS

**EVALUATION OF SPORT FACILITIES' PHYSICAL FEATURES AND
MANAGEMENT COMPREHENSION OWNED BY PROVINCIAL
DIRECTORATE OF YOUTH AND SPORTS, IN TERMS OF SPORTSMEN AND
TRAINERS' NECESSITIES AND EXPECTATIONS
(MODEL AS KAHRAMANMARAŞ CITY)**

Muhammet Vahit DEMİRÖZ

Supervisor: Asst. Prof. SELÇUK GENÇAY

Year: 2009 Pages: 70

**Jury : Asst. Prof. Selçuk GENÇAY
Asst. Prof. Mehmet TEKEREK
Asst. Prof. İbrahim KIR**

The aim of this study is to evaluate physical features and management comprehension of the sport facilities' owned by Provincial Directorate Of Youth and Sports, in terms of sportsmen and trainers necessities and expectations. In order to fulfill the aim of the study, as consulting to the relevant literature information has been tried to be given about the issue of the research. In accordance with the content of the study, a questionnaire, about the physical features and management comprehension of the sport facilities', was applied to sportsmen and trainers, the solution for the issue of the study has been sought. The data has been transferred into the SPSS 13 software. The transferred data has been analyzed in the SPSS 13 software and shown in graphics. In order to analyze the data, defining statistics have been made after finding out the personal information variables, (age, gender etc.) frequency and percentage distribution.

The sportsmen and trainers using the sports centers owned by Provincial Directorate Of Youth and Sports form the content of the study. At the end of the study, it has been found out that physical features and management comprehension in the sports centers owned by Provincial Directorate Of Youth and Sports couldn't respond to sportsmen and trainers necessities and expectations. In study it has been determined that questionnaire items were answered differently according to gender and trainer or sportsman.

Key Words: Sportsman, trainer, sport center, physical features, management comprehension.

ÖN SÖZ

Çağdaş ve sağlıklı hayatın vazgeçilmez ögesi olan spor, günümüzde bir bilim ve endüstri dalı haline gelmiştir. Bilimsel Çalışmalar ise; bir ekip işidir.

Lisans ve Yüksek lisans eğitimim boyunca bana her türlü desteği veren, Yrd. Doç. Dr. ÖKKEŞ A. GENÇAY' a, çalışmamın her aşamasında emeği olan, bana güvenen ve cesaretlendiren, danışmanım Yrd. Doç. Dr. SELÇUK GENÇAY' a, lisans ve yüksek lisans eğitimimde bilgi, öneri ve yardımlarını esirgemeyerek, engin fikirleri sayesinde akademik yetiştirme ve gelişmemde büyük emekleri olan, Prof. Dr. SUAT KARAKÜÇÜK' e, araştırma verilerini toplamamda bana yardımcı olan arkadaşım, MEHMET DEMİR' e, spor tesislerinin mekansal özelliklerini gözlemlemede fikirlerini benimle paylaşan, Sanat Tarihi Öğretmeni arkadaşım, M. KAĞAN KARASU' ya, hayat boyu yanımda olan annem, GÜLDEREN DEMİRÖZ ve eşim, ŞERİFE DEMİRÖZ' e, ayrıca bu araştırmaya katılan Kahramanmaraş bölgesindeki antrenör ve sporculara en derin teşekkürlerimi sunarım.

M. Vahit Demiröz
Şubat - 2009

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
ÖN SÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	x
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xi
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problemin Durumu.....	2
1.2. Araştırmanın Amaçları.....	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Sayıtlar.....	4
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
1.6. Hipotezler.....	4
1.7. Tanımlar.....	4
2. KONU İLE İLGİLİ YAPILAN ÖNCEKİ ARAŞTIRMALAR.....	7
2.1. Ülkemizde Yapılan Araştırmalar.....	7
3. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	11
3.1. Dünya’ da Sporun Gelişimi.....	11
3.2. Türkiye’ de Sporun Gelişimi.....	13
3.2.1. Türkiye Cumhuriyeti Öncesi Türk Sporunun Gelişimi.....	13
3.2.2. Türkiye Cumhuriyeti Dönemi Türk Sporunun Gelişimi.....	14
3.2.2.1. Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı.....	14
3.2.2.2. Türk Spor Kurumu.....	15
3.2.2.3. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü.....	16
3.2.2.4. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü.....	17
3.2.2.5. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü’ nün Görevleri.....	17
4. SPOR TESİSİ TANIMI VE SPOR TESİSLERİNİN TARİHİ GELİŞİMİ.....	20
4.1. Türleri Açısından Spor Tesisleri.....	21
4.2. Mekansal Özelliklerine Göre Spor Tesisleri.....	21
4.2.1. Açık Spor tesisleri.....	21
4.2.2. Kapalı Spor Tesisleri.....	22
4.2.3. Sporlaştırılmış Doğal ve Kentsel Alanlar.....	22

4.3. Seyirci Durumuna Göre Spor Tesisleri.....	22
4.3.1. Seyircili Spor Tesisleri.....	22
4.3.2. Seyircisiz Spor Tesisleri.....	22
4.4. Kurumlara Göre Spor Tesisleri.....	22
4.4.1. Kamu Spor Tesisleri.....	22
4.4.2. Özel Spor Tesisleri.....	23
4.5. Spor Tesislerinin Spor Kavramı İçerisinde Yeri ve Önemi.....	23
4.6. Spor Tesislerinin Yapım Kriterleri.....	24
4.7. Devletin Spor Tesisleri Yapımına Ait Mali Kaynakları.....	26
5. İŞLETME VE İŞLETMECİLİK KAVRAMI.....	27
5.1. İşletme Yönetimi.....	27
5.1.1. İşletme Yönetimi Fonksiyonları.....	28
5.2. Spor İşletmesi ve Spor İşletmeciliği.....	29
5.3. Spor İşletmeciliğinde Üretim, Hizmet ve Müşteri Memnuniyeti.....	30
6. KAHRAMANMARAŞ' IN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ.....	33
6.1. Kahramanmaraş İlinin Coğrafi ve İklim Özellikleri.....	33
6.2. Kahramanmaraş' ta Nüfusun Gelişimi ve Nüfusun Özellikleri.....	33
7. KAHRAMANMARAŞ İLİNDE GSİM' İN ÖRGÜTLENMESİ VE ANTRENÖR VE SPORCU SAYILARININ DAĞILIMI.....	35
7.1. Kahramanmaraş İlinde GSİM' e Ait Olan Spor Tesisleri.....	38
7.1.1. Batıpark Kapalı Spor Salonu.....	38
7.1.2. Batıpark Futbol Sahası.....	39
7.1.3. Karakucak Güreş Çim Sahası.....	40
7.1.4. Güreş Eğitim Merkezi.....	40
7.1.5. Batıpark Açık Yüzme Havuzu.....	40
7.1.6. Güreş Antrenman Salonu.....	41
7.1.7. 12 Şubat Stadyumu.....	41
7.1.8. Kapalı Yüzme Havuzu.....	41
7.1.9. İdare Binası ve Gençlik Merkezi.....	42
7.1.10. Tenis Kortu.....	42
7.1.11. Döngel Gençlik ve İzcilik Kamp Tesisi.....	42
7.1.12. Boyalı Karakucak Güreş Sahası.....	42
7.1.13. Şahin Kayası Karakucak Güreş Sahası.....	42
7.1.14. Vali Şaim Çotur Futbol Sahası.....	43
8. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	44

8.1. Araştırma Modeli.....	44
8.2. Evren ve Örneklem.....	44
8.3. Verilerin Toplanması.....	44
8.3.1. Kaynak İnceleme.....	44
8.3.2. Anket Uygulama.....	44
8.4. Verilerin Çözümü ve Yorumu.....	44
9. BULGULAR ve YORUM.....	45
9.1. Antrenör ve Sporcuların Cinsiyet, Yaş ve Öğrenim Durumu Durumlarına İlişkin Bulgular.....	45
9.2. Antrenör ve Sporcuların İlgilendikleri Spor Branşları ve Kullanmış Oldukları Spor Tesisleri ile İlgili Bulgular.....	46
9.3. Antrenör ve Sporcuların Kahramanmaraş İlinde GSİM' e Ait Olan Spor Tesislerinin Fiziki Yapı ve Fiziki Kapasitesi ile İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	49
9.4. Antrenör ve Sporcuların Kahramanmaraş İlinde GSİM' e Ait Olan Spor Tesislerinin İşletmecilik Anlayışı ile İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	62
10. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	68
KAYNAKLAR	
ÖZ GEÇMİŞ	
EKLER	

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 6.2. Kahramanmaraş İli Merkez, İlçe ve Köy Nüfuslarının dağılımı.....	34
Çizelge 7.2. Kahramanmaraş GSİM' e Bağlı Faal Sporcuların Branşları Bazında Dağılımı...	37
Çizelge 9.1. Antrenör ve Sporcuların Yaş Gruplarına İlişkin Dağılımları.....	45
Çizelge 9.2. Antrenör ve Sporcuların Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	45
Çizelge 9.3. Antrenör ve Sporcuların Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı	45
Çizelge 9.4. Antrenör ve Sporcuların Spor Branşlarına Göre Dağılımı	46
Çizelge 9.5. Antrenör ve Sporcuların Ne Kadar Süredir Spor Yaptıklarına İlişkin Dağılımları	46
Çizelge 9.6. Antrenör ve Sporcuların Kullanılan Spor Tesisine Göre Dağılımları.....	47
Çizelge 9.7. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerini Kullanım Sıklığı.....	47
Çizelge 9.8. Antrenör ve Sporcuların Antrenman Yaptığı Tesisler ile Evlerinin Arasındaki Ortalama Mesafeye İlişkin Dağılımlar.....	48
Çizelge 9.9. Antrenör ve Sporcuların Antrenman Tesisleri ile Evleri Arasındaki Ortalama Mesafeye İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	48
Çizelge 9.10. Antrenör ve Sporcuların Antrenman Yaptıkları Tesisler ile Evleri Arasındaki Ortalama Mesafeye Göre Spor Yapabilme Ya da Yapamama Görüşlerinin Dağılımı.....	48
Çizelge 9.11. Antrenör ve Sporcuların Spor Tesislerinin, Spor Yapmak İçin Bir Önkoşul Olup Olmadığına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	49
Çizelge 9.12. Antrenör ve Sporcuların, GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Giriş ve Çıkış Olanaklarının Sayı ve Kapasite Yönünden Görüşlerine İlişkin Dağılımı.....	49
Çizelge 9.13. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Tribün Kapasitesi ve Koltuk Sayıları Yönünden Görüşlerinin Dağılımı.....	50
Çizelge 9.14. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Aktivite Öncesi ve Sonrası İçin Isınma, Açma-Germe, Gibi Çalışma Yapabilecekleri Alanların Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri.....	51
Çizelge 9.15. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Soyunma ve Dinlenme Odalarının Sayı ve Kapasite Yönünden Görüşlerine İlişkin Dağılımları.....	51
Çizelge 9.16. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Hijyen ve Temizlik İmkanlarına Dair Görüşlerinin Dağılımı.....	52

Çizelge 9.17. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Havalandırma ve Oksijen Dönüşüm Durumları ile İlgili Görüşlerinin Dağılımı.....	53
Çizelge 9.18. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Isınma / Isıtma Durumlarına Dair Görüşlerinin Dağılımı.....	53
Çizelge 9.19. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Aydınlatma Durumlarına Dair Görüşlerinin Dağılımı.....	54
Çizelge 9.20. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Duş / Banyo İmkanlarının Sayı ve Kapasite Durumlarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	54
Çizelge 9.21. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Tuvalet / Lavabo İmkanlarının Sayı ve Kapasite Durumlarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	55
Çizelge 9.22. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Güvenlik İmkanlarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	55
Çizelge 9.23. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Saha ve Zemin Özelliklerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	56
Çizelge 9.24. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Yapılan Branşa Göre, Mevcut Spor Malzemelerinin Sayı ve Kalite Yönünden Yeterlilik Görüşlerinin Dağılımı.....	56
Çizelge 9.25. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde İlk Yardım Odaları ve Sağlık Kabinleri vb. ile İlgili Görüşlerinin Dağılımı.....	57
Çizelge 9.26. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Otopark Alanlarının Yeterliliğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	58
Çizelge 9.27. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Sosyal Amaçlı Aktivite Alanlarının Yeterliliğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	58
Çizelge 9.28. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Mimari Dizaynı, Bina Yapımında Kullanılan Malzemenin ve İşçilik Özelliklerinin Yeterliliğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	59
Çizelge 9.29. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Engelli Sporcular için Giriş ve Çıkışlar, Aktivite Alanları, Dinlenme ve Soyunma Odaları, Tuvalet ve Banyo Özelliklerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	60
Çizelge 9.30. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesisleri ile Ulaşım Durumlarının Yeterliliğine İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	60
Çizelge 9.31. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Genel Fiziki Kapasitesinin, Mevcut İstek ve İhtiyaçları Karşılabilme Özelliğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	61

Çizelge 9.32. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Yönetici, Personel, Sağlık Görevlisi, Masör vb. Kişilerin Sayıca Yeterliliğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	62
Çizelge 9.33. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Aktivite İçin Verilen Süre Açısından Görüşlerine İlişkin Dağılımları.....	63
Çizelge 9.34. Antrenör ve Sporcuların Boş Zamanları ile GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Açık Kalma Sürelerinin Uyumuna İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	63
Çizelge 9.35. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesisleri Personellerinin İletişim Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	64
Çizelge 9.36. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Görev Yapan Yönetici ve Personellerin, Kendileri ve Kendileri ile İlgili Problemlere Karşı İlgilerine İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	64
Çizelge 9.37. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Görev Yapan Tesis Personellerinin Sporu ve Sporcuyu Özendirme, Teşvik Etme vb. Davranışlarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	65
Çizelge 9.38. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Yapılan Sportif Organizasyonları, Planlama, Yürütme, Denetim ve Kontrol Açısından Yeterliliğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	66
Çizelge 9.39. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Görev Yapan Yönetici ve Personellerin, İşletmecilik Anlayışı ve Mesleki Eğitimleri ile İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	66

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 4.6. DPT' na Göre Spor Tesisi Yapım Kriterleri.....	26
Şekil 5.1.1. İşletme Yönetimi Fonksiyonları.....	28
Şekil 7. Kahramanmaraş İli. GSİM Yönetim Şeması.....	35
Şekil 7.1. Kahramanmaraş İli GSİM' de Görev Yapan Antrenörlerin Branş Bazında Dağılımı.....	36

KISALTMALAR LİSTESİ

BTGM: Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü

BTK: Beden Terbiyesi Kanunu

BTSGM: Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü

CHP: Cumhuriyet Halk Partisi

DİE: Devlet İstatistik Enstitüsü

DPT: Devlet Planlama Teşkilatı

GSGM: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü

GSİM: Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi

TİCİ: Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı

TSK: Türk Spor Kurumu

TSO: Türk Sanayi Odası

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

1. GİRİŞ

Spor, insanın mücadele azmini kullanarak kazanmak ve başarılı olmak için sistemli ve düzenli kurallar içerisinde yaptığı bedensel aktivitelerdir. Rekor kırmak, üstünlük sağlamak ve galip gelmek arzularının yanı sıra vücudun kuvvetini, çevikliğini devam ettiren, irade gücünü artıran şuurlu bir uğraştır. Spor, beden eğitimi faaliyetlerini özelleştirerek çeşitli branşlarda somutlaştırılmış, üst düzeyde yapıldığında fizyolojik, psikolojik, estetik teknik özellikleri gerekli kılan yarışmaya dayalı ve birtakım kurallar ile çevrili bir etkinliktir (Kale, 2003: 1).

Sporun görünürdeki en çarpıcı amacı, beden eğitimi ile taşıdığı eş amaçlar dışında yarışmak ve kazanmaktır (Small, 2006: 8).

Sporla ulaşılan belirli performans seviyesi ile kazanılan yarış, başarıyı gösterirken, her insanda olması gereken ‘sağlıklı vücut aktivitesi’ gelenek – göreneklerinde ötesinde endüstri ve teknolojinin gelişimi ile oluşan yeni toplum düzeyinde çeşitli ihtiyaçları gerekli kılar. Bu nedenle bir ya da birkaç kişiyi yarıştıran gelenekler ve kültürler çok yetersiz kalır. Antik çağlardan bu yana insanda sağlıklı olabilmek ve vücut kompozisyonunu sağlayabilmek en merkezi duygu olmuştur. Her insan için gerekli vücut aktivitesi anahtar rol oynar. Modern toplumlarda şekillenmiş fitness, step, aerobik, yüzme gibi birçok aktivite ve daha da yaygın olarak jogging artık günlük yaşamın bir parçası haline gelmiştir (Çetin, 2000: 8).

Sporun böyle bir evrensel olguya dönüşmesi, kökleri XVIII. yüzyıla uzanan ve XIX. yüzyıla damgasını vuran sanayi devriminin yol açtığı makro toplumsal değişimler ile doğrudan ilişkilidir. Sanayi toplumuna geçmekte olan ve sanayileşmiş toplumlarda insan emeğinin yerine makineler almakta buna paralel olarak üretim kapasitesi artarken çalışma saatleri azalmaktadır. Mesainin azalmasına bağlı olarak ortaya çıkan serbest zamanı insanlar eğlenme ve dinlenme amaçlı faaliyetlerde değerlendirmektedirler. Spor yapma ve sportif faaliyetleri izleme, rekreasyonel faaliyetlerin önde gelen eylemlerinden olmuştur. Böylece insanların bedensel aktivite yapmaları yada sportif faaliyetleri izlemeleri için zaman ve mekan ilişkisi ortaya çıkmıştır (Arıkan vd., 2004: 3).

Bir ülkede sporun gelişip yaygınlaşmış olduğunu anlayabilmek için spor ortamının oluşturulmuş olmasına ve sayıca yeterli olup olmadığına bakmak gereklidir. Bilindiği gibi spor ortamı, spor saha ve tesisleri, spor araç ve gereçleri, spor öğreticileri ve yöneticileri ile sportif eğitim ve organizasyonlardan oluşmaktadır. Bu unsurlardan birinin veya birkaçının olmaması halinde o ülkede sporun sağlıklı gelişme göstermesinden bahsetmek mümkün olmamaktadır (Salman, 1992a: 85).

Bu çalışmada, Kahramanmaraş ilinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne ait spor tesislerinin fiziksel özelliklerinin ve işletmecilik anlayışının, sporcuların ve antrenörlerin beklentileri açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca Kahramanmaraş ilinin demografik yapısı ile ilişkili olarak Kahramanmaraş’ ta bulunan Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü’ ne ait spor saha ve tesisler ile ilgili olarak, sporcu ve antrenörlerin bu saha ve tesislerden ne derecede fayda sağlayabildiği, saha ve tesislerin ihtiyaç ve beklentilere cevap verebilme yetisi ile Kahramanmaraş ilinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü’ ne ait spor saha ve tesislerinde spor yöneticiliği ve işletmecilik anlayışının ne düzeyde olduğu, genel olarak mevcut ve muhtemel ihtiyaçların ne derecede karşılanabildiği çalışma ile birlikte sunulmaya çalışılmıştır.

Bu bölümde ilgili araştırmalar ele alınarak, problemin durumu, araştırmanın amaçları, araştırmanın önemi, varsayımlar, alt varsayımlar, araştırmanın sınırlılıkları, hipotezler ve tanımlara yer verilerek, literatür tarama çalışması yapılmıştır.

1.1. Problemin Durumu

Bir yaşantı yöntemi olan beden kültürünün kökenlerinin binlerce yıl öncesi ilk insanların kendi aralarında itişip kakışmalarından kaynaklandığını biliyoruz. Hareket, canlılığın tek belirtisi olduğu gibi vücut eğitiminin de önde gelen tek vasıtasıdır. O halde insan hayatı ile bu kadar sıkı bağılılığı olan beden kültürünün gelişimini ilk insanlardan başlayarak araştırmak beden eğitimi ve spor tarihini gözler önüne serecek tek yoldur. Bizler insanlık tarihinin başlangıcını doğa tarihinin başladığı dönemler değil, insanın doğaya hükmetme yani üretim yaparak doğa ile işbirliği içerisine girmeye başladığı dönem olarak kabul ediyoruz. Bununla birlikte insanlar, toplum yaşantısına girmişler, köyler, kentler kurmuşlar ve doğaya karşı bir güç kazanmışlardır. Tarihte de ilk sporlar, savunma ve saldırma gibi ölümcül savaşların bedensel eylemlerinden türemiştir (Alpman, 1972: 1).

Dünyanın hemen her yerinde yukarıda ana çizgileri ile belirtilen ve her biri milyonlarca yıl süren oluşum devirleri yaşanmış, bu devirler boyunca vücut çalışma ve alıştırmalarının, bundan sonra da daha uzun süreler devam etmiş olduğu gibi, insanın ihtiyaçlarına ve doğanın yasasına göre uygulandığı ve doğal hareketlerin ayrıca vücudu daha güçlü ve becerikli bir hale getirmek için kullanıldığı bir gerçektir. Bu suretle aslında amaçsız gibi görünen hareketler zamanla bilinçli ve amaca göre yapılan hareketler haline almış, bu da harekete vücut eğitici bir değer ve nitelik kazandırmıştır (Alpman, 1972: 2).

Sportif faaliyetler toplum bireylerini bedenleri yolu ile güçlendirme yolunda motive ederken zamanla bu etkinlikleri törensel boyut kazanması, yarışma, ödül, sponsorluk gibi yönleri ile kurumsallaşması hatta yasayla süreklilik kazanması bir yerden sonra ulusal, dini, hümanist değer göstergesi olarak kolektif bilgi ve bilinç alanında yer almaktadır. Ulusların dünyaya bir tür deklarasyonu şeklinde gelen düzenli kutlamalar derinlemesine monografik araştırmalar ile spor sosyolojisi ve tarihi için pek çok bilgiyi gün ışığına çıkartacaktır. Örneğin, Osmanlılardaki sportif hayata değinen çalışmalarda okçuluk, güreş, binicilik, av vb. dallarda kurumlaşmanın sosyal, hukuki, mali, geleneksel temelleri su yüzüne çıkmaktadır. Osmanlı imparatorluğu gibi geniş coğrafyada farklı etnik grupları aynı devlet organizasyonu içinde dikkate alarak kendi spor politikasını normatif anlayışta belirlemiştir (Erkal vd., 1999: 22-23).

1986 yılında 3289 sayılı Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nün teşkilat ve görevleri hakkındaki kanun kabul edilmiş, amacı, merkezde katma bütçeli ve tüzel kişiliğe sahip Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nün, taşrada ise özel bütçeli il ve ilçe müdürlüklerinin kurulmasını, teşkilat görev ve yetkilerine ait esas ve usulleri düzenlemek olan bu kanun, 1989 yılında ise 356 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (GSGM) adını alarak Başbakanlığa bağlanmıştır (Üçışık, 1999: 40).

Günümüzde spor, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde temsil edilmekte olup, bu kurumda Spordan Sorumlu Devlet Bakanlığı' na bağlı olarak çalışmalarını sürdürmektedir (Keten, 1993: 45).

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü' ne bağlı spor tesisleri, Tesisler Daire Başkanlığı' nın projelerinde uyguladığı özelliklerde yapılmaktadır. Devlet politikası olarak spor ortamının oluşturulup geliştirilmesi Anayasamızın 59. maddesinde belirtilmiştir. Ayrıca 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun' da teşkilat; Beden eğitimi ve gençlik ve spor faaliyetleri için gerekli olan gençlik merkezleri, kampları, saha ve tesislerini yaptırmak, işletmek ve bu tesisleri vatandaşların istifadesine sunmak ile görevlendirmiştir (Aksoy, 2006: 3).

Spor tesislerinin varlığı, hem spor talebine ve spor programlarının üretimine hem de hizmetlerden yararlanma olanağına tesir eder (Ekenci ve İmamoğlu, 2002: 84).

Geliştirilen spor programının uygulama aşamasında uzmanlaşma çok önemlidir. Herkesin her işi verimli yada etkili yapabilme güçlüğü karşısında spor tesislerinde katılımcıya doğrudan ve dolaylı hizmet veren her işgörenin kendi alanında asgari nitelik ve kaliteye sahip olması

gerekir. Çünkü spor tesislerinde sunulan hizmetin kalitesi büyük oranda müşteri memnuniyeti ile kontrol edilebilir (İkizler, 2000: 14).

Spor hizmeti talep eden müşteri için kalite, spor hizmetinin, müşterilerin ihtiyaçlarını karşılayacak niteliklere sahip olmasıdır (Eraslan ve Kepoğlu, 2005: 120).

Bir spor tesisi başına düşen nüfus yoğunluğu yaklaşık olarak Danimarka' da 1.500 kişi, Finlandiya' da 700 kişi, Almanya' da 850 kişi, İtalya' da 1.250 kişiye, Türkiye' de ise; 14.200 kişidir (Acar, 1993: 44). Türkiye'nin 11. büyük şehri durumunda olan Kahramanmaraş' ta (Kahramanmaraş Valiliği, 2005: 1) Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' ne ait spor tesislerinin ve işletmecilik anlayışının, antrenör ve sporcuların beklenti ve ihtiyaçlarına ne derece cevap verdiği ve yeterlilik durumu, araştırmamızın problemidir.

1.2. Araştırmanın Amaçları

Anayasanın 59. maddesinde, “ Devlet, her yaşta Türkiye vatandaşı için beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder, devlet başarılı sporcuyla korur” (Özmen, 2008: 65) hükümleri ile anayasada spora yer verilmesi ve devlet güvencesi altına alınması sporun, toplumsal yaşamdaki önemine vurgu yapmaktadır.

Spor işletmeciliğine dair bilgi birikiminin en önemli özelliği uygulamalardan elde edilen tecrübeler ile yapılan çalışmaların ışığında spor işletmeciliğine ilişkin bilgilerin şekillenmekte olmasıdır (Ekenci ve İmamoglu, 2002. 1).

Bu araştırma ile;

- 1- Spor tesislerinin, spor tesislerinde görev yapan antrenörler ile spor tesislerinden yararlanan sporcuların, ihtiyaç ve beklentilerini karşılayabilme durumunun tespiti,
- 2- Spor tesislerinde hizmet veren yönetici ve personellerin, antrenör ve sporculara yönelik işletmecilik anlayışı ve mesleki eğitime bağlı olarak göstermesi gereken hedef davranış düzeylerinin, ihtiyaç ve beklentilere cevap verebilme durumunun belirlenmesi,
- 3- Kahramanmaraş merkez ilçesinde GSİM'e ait spor tesislerinin, fiziki özelliklerinin belirlenmesi, amaçlanmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Günümüzde ülkelerin kalkınmışlığını gösteren önemli etkenlerden biri de spora verdikleri önem ve spor politikaları, spora ayırdıkları zaman, eğitim ve hükümetlerin tesisler ve spor çalışmaları için ayırdıkları bütçeleri ve fonlarıdır. Ayrıca ülkeler, spor faaliyetleri ile ülkelerinin teknolojik, ekonomik, tarihi ve kültürel zenginliklerini çeşitli spor yarışmalarında sergileme ve propaganda imkanları elde etmektedirler (Ekenci, 1990: 86).

Sporun yaygınlaşmasında ve geliştirilmesinde spor tesisleri çok önemli role sahiptirler. Uluslararası platformda da başarılı olabilme büyük ölçüde spor tesislerinin nitelik ve nicelik olarak yeterliliği ile yakından ilgilidir. O halde sporun yaygınlaşmasında hayati önem taşıyan spor tesislerinin belirli bir politika çerçevesinde ele alınması gerekmektedir. Bu konuda belirlenecek bir politikanın etkin olabilmesi için toplumun spora ilişkin beklenti ve ihtiyaçları, eğilim ve tercihlerini öncelikle araştırılması gereken hususlar olarak görülmelidir (Okan, 1994: 2).

Bu çalışma ile yukarıda bahsedilen problemin çözümüne katkıda bulunulmak istenmiş, bu amaçla araştırma evreni Kahramanmaraş olarak belirlenmiştir. Araştırma ile sporcu ve antrenörlerin saha ve tesislerden ne derece yararlandıkları ve yine sporcu ve antrenörlerin ihtiyaç ve beklentileri saptanarak mevcut tesislerin özellikleri ile değerlendirilmesi, mevcut tesislerin hangi düzeyde ihtiyaçlara karşılık verebildiği ve spor işletmeciliği adına ilgi, teşvik, özendirme, iletişim ve halkla ilişkiler gibi uygun mesleki davranışların, hangi düzeyde

olduğu, planlama, organizasyon ve denetim gibi yönetim ve işletmenin temel unsuru olan kavramların hangi boyutlarda olduğu bu çalışma ile sunulmaya çalışılmıştır.

Kahramanmaraş ilinde yapılan bu araştırma ile problemin çözümüne, katkı sağlayacağı düşünülmüş yine, sporun, il, bölge ve ülke genelinde yaygınlaşmasında ve sportif başarının pozitif yönde gelişme sağlaması açısından da önemli bir adım olacağı düşünülmüştür.

1.4. Sayıtlar

- 1- Anketi cevaplayan sporcu ve antrenörlerin, maddelere ilişkin görüşlerini içtenlikle belirttikleri varsayılmıştır.
- 2- Veri toplamak amacı ile geliştirilmiş ölçme aracının, katılımcıların görüşlerini yansıtması açısından yeterli olduğu varsayılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

- 1- Bu araştırma, verileri 2007-2008 yıllarında Kahramanmaraş Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' ne ait spor tesislerinde görev yapan antrenörler ve spor tesislerinden yararlanan sporcular ile sınırlıdır.
- 2- 2007-2008 yıllarında Kahramanmaraş Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' ne ait spor tesislerinde görev yapan spor yöneticileri ve tesis personellerinin işletmecilik anlayışı ile sınırlıdır.
- 3- 2007-2008 yıllarında Kahramanmaraş Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' ne ait spor tesislerinin genel fiziki durumları ile sınırlıdır.
- 4- Elde edilen bilgiler geliştirilen ölçme formundaki maddeler ile sınırlıdır.
- 5- Sporcu ve antrenörlerin spor branşları ayrıca dikkate alınmamıştır.

1.6. Hipotezler

Araştırmada belirlenen amaçlar doğrultusunda aşağıda belirtilen hipotezler sınanmıştır;

- 1- Kahramanmaraş ilinde GSİM' ne ait spor tesisleri antrenör ve sporcuların beklenti ve ihtiyaçlarına cevap verememektedir.
- 2- Kahramanmaraş ilinde GSİM' ne ait spor tesislerinde görev yapan personel ve yöneticiler sporcu ve antrenörlerin saha ve tesislerden azami verim almasına yön verememektedir.

1.7. Tanımlar

Spor: Spor, ilerlemek, geçmek, muvaffak olmak arzusunda doğan şiddetli bir faaliyettir. Sporun esas karakteri yarış ve müsabakadır. Spor bir disiplin işidir (Tarcan, 1932: 150-151).

Spor, insanların bedenlerini ve zekalarını birlikte çalıştıran beden, zeka, ruhsal, sosyal, kültürel, eğitim, politik, teknolojik, ahlak, sanat gibi yapılarının çeşitli yönlerden gelişmelerini sağlayan yarışmalı ve yarışmasız olarak yapılabilen doğal, eğlenceli, organizeli ve bilimsel hareketlerin bütünüdür (İmamoğlu, 1992: 9).

Spor, bir kamu hizmetidir. Sporun temelinde ' İşten uzaklaşma ve oyun vardır. ' Spor oyundur; estetik, teknik ve fiziki bir süreçtir (Fişek, 2003: 33-37-124).

Sporcu: Sporcu, belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, ferdi veya toplu olarak kendini spora veren, daha ileri bir düzeyde sporu meslekleştiren, rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgu içerisinde yer alan, fizik ve moral yanı ile yaptığı işten maddi ve manevi tatmin arayan sporun aktif elemanıdır (Erkal, 1998: 119).

Antrenör: Sporcuların ferdi ve toplu olarak, uluslararası kural ve tekniklere uygun olarak eğitilmesini sağlayan, sporun esaslarını, teknik prensiplerini ve kurallarını öğreten ve alanındaki gelişmeleri takip eden kişidir (Demirci, 1986: 77).

Beklenti: Beklenti bir sonucu arzu etmektir. İçinde bulunduğumuz durumdan, olaydan, kendi lehimize dönüşebilecek ve bize daha da doyumluk hissi verebilecek sonuçları istemektir. Beklenti somut veya soyut şekilde karşımıza çıkabilir. Bir arkadaş, daha çok para yada daha çok sevilme yada daha çok ilgi görme gibi (Demircioğlu, 2004: 3).

İhtiyaç: Bireylerin gelişim dönemleri ve özelliklerine göre kişide açığa çıkan gereksinimlerdir. Bireyler gelişim dönemini aştıkça bu gereksinimlerde büyür. Fizyolojik ihtiyaçlar, güvenlik ihtiyacı, sevgi ve ait olma ihtiyacı, saygı ihtiyacı ve kendini gerçekleştirme ihtiyacı, en temel ihtiyaçlarımızdır (Oktaylar Hasan, 2005: 90).

Spor Tesisi: Spor tesisi denildiği zaman üzerinde sportif eylemlerin yapıldığı her türlü yapılar (salon, stadyum pist vb.) aklı gelmektedir. Bunların dışında çeşitli sportif etkinliklerin yapılmasına imkan veren koru, orman, nehir ve kanyon gibi pek çok arazileri de bu kavramın içinde düşünmek mümkündür (Salman, 1996: 85).

Yine; spor etkinliklerinin (spora katılanların spor öncesi-sırası-sonrası eylemlerinin tümü) gerektirdiği, ulusal veya uluslar arası standartlara ve işlevsel/mekansal (oyun alanı, tribün, wc, soyunma grupları, teknik mekanlar vb.) koşullara uygun olarak sporlaştırılmış mekanlar olarak tanımlanmaktadır (Doğu, 1990: 225).

Yönetim: Başta insanlar olmak üzere parasal kaynakları, donanımı, demirbaşları, hammaddeleri, yardımcı malzemeleri, ve zamanı birbirleri ile uyumlu, verimli ve etkin kullanabilecek kararlar alma ve uygulama süreçlerinin toplamıdır. Planlama, örgütleme, liderlik ve kontrol fonksiyonları yardımı ile eldeki kaynakları etkin ve verimli bir biçimde kullanarak belirlenmiş amaçlara ulaşma sürecidir (Eren, 2003: 3-4).

İşletme: İnsan ihtiyaçlarını karşılamak üzere bilgi, insan, teknoloji, finansal kaynak ve benzeri güncel üretim faktörlerini en etkin ve verimli bir şekilde kullanarak öncelikle uzun dönemde kâr, süreklilik ve sosyal sorumluluk amaçlarını yerine getirmek için ekonomik mal ve hizmet üretmek için kurulmuş iktisadi birimler ve bu birimleri inceleyen bilim dalıdır (Akte, 2006: 13).

Spor Yönetimi: Sporda yönetimi meydana getiren unsurların kuruluş ve işleyiş biçimini inceleyen ve bu unsurların en iyi şekilde sevk ve idaresi için gereken yönetim tekniğini bulmaya çalışan spor biliminin bir koludur. Spor alanında da hizmetlerin amaçlarına uygun olarak sonuçlanması için her alanda geçerli olan yönetim kuralları çerçevesinde yürütülmesi gerekmektedir. Bu kurallar bilim adamlarınca genelde 5 kural olarak belirlenmiştir. Bunlar;

1. Planlama
2. Teşkilatlandırma
3. Uygulama
4. Koordine etme

5. Kontrol 'dür (Demirci, 1986: 63).

Spor Yöneticisi: Spor yöneticisi, kurumun amaçlarının gerçekleştirilmesi için bütün unsurları harekete geçiren, örgüt içi ve örgüt dışı insan ilişkilerini düzenleyen ve geliştiren, onları sevk ve idare eden, belirli yönlerde onlara rehberlik ve liderlik eden ve onları etkileyen kişilerdir (Yetim, 1996: 58).

Spor Organizasyonu: Spor yarışmaları ile sportif amaca yönelik olarak düzenlenen seminer, toplantı, kurs, panel, kamp ve benzeri her türlü spor faaliyetlerinin en iyi şekli ile sevk ve idaresinin sonuçlandırılması için belli bir program dahilinde yapılan çalışmalardır (Argan 2004: 37).

Spor İşletmeciliği: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Yönetmeliğine göre; (2005: 14) spor yöneticiliği, saha ve tesis kullanımında bulunan mülkiyeti tahsis ve işletilmesi ile mülkiyeti hazineye veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait olup, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün kullanımına verilen gayrimenkulların tahsis işlemlerini düzenlemektir şeklinde geçmektedir.

Yetim' e göre; (1991:15-18) spor kurum ve organizasyonlarının etkili ve verimli çalışabilmesi büyük ölçüde yönetimlerine bağlıdır. En küçük spor kuruluşlarından en büyük spor organizasyonlarına kadar başarılı olmak ancak, çağdaş yönetim ilke ve fonksiyonlarının bilinçli ve maharetli bir biçimde spor yönetimine uygulanmasıyla mümkün olabilir. Bu sebeple, spora yön verecek ve çağdaş anlamda spor yönetiminin gerçekleşmesini sağlayacak olan spor yöneticisinin; yönetimin plânlama, teşkilâtlanma, koordinasyon, haberleşme ve denetim fonksiyonlarını bir alet gibi kullanarak, teşkilâtın insan ve maddî kaynaklarını israf etmeden kullanması gerekir. Bu tüm sayılan özelliklerin spor alanında kullanılmasına ise spor işletmeciliği denir.

2. KONU İLE İLGİLİ YAPILAN ÖNCEKİ ARAŞTIRMALAR

GSGM' ye ait spor tesislerinin fiziksel kapasitesinin, yada verimliliğinin yeterliliği ve işletmecilik anlayışını, yönetim boyutunu konu edinen araştırmalar ülkemizde yapılan araştırmalar başlığı altında sunulmuştur.

2.1. Ülkemizde Yapılan Araştırmalar

Acar (1994), Bursa ilinde yapılan "Halkın spora eğilimi ve spor tesis politikasının yönü üzerindeki etkileri" adlı çalışmadan elde edilen bulguların değerlendirilmesi, ana hatları ile şu şekildedir. Ele alınan deneklerin % 95' inin spora ilgi duyduğu, çalışmaya katılan deneklerin % 31' inin spor yapmak için gerekli ortamı bulmak için zorlanmadığı, katılımın % 68' inin semtlerinde spor tesisi ve spor sahaları olmadığı, çalışmaya katılan tüm denekler içerisinde % 89 oranında mevcut tesislerin fiziki özellikleri ile yetersiz konumda oldukları çalışmada yer almıştır.

Okan (1994), "Sporun yaygınlaştırılması açısından spor tesisleri politikası Kastamonu ili örneği" adlı çalışmada, araştırmaya 333 erkek ve 167 bayan olmak üzere toplam 500 kişi katılım sağlamıştır. Araştırma verilerine göre Kastamonu ilinde spor yapanların büyük bir bölümü futbol, daha sonra basketbol ve voleybola ilgi duymaktadırlar. Yine araştırma verilerine göre bayanların tercih ettikleri spor dalları içerisinde ilk sırayı voleybol almaktadır.

Araştırmada ilk dikkati çeken husus, ankete katılan deneklerin eğitim seviyeleri yüksek olanların, salon sporlarına ilgi duymasıdır. Araştırma sonuçlarına göre, araştırmaya katılanların büyük bir bölümü spor tesislerinin yetersiz yada yararlanma olanaklarının sınırlı olduklarına kanaat getirmişlerdir. Diğer yandan Kastamonu ilinde şehir merkezinde bir adet çim futbol sahası olması ile birlikte amatör futbolcuların bu tesislerden yararlanamayıp, antrenman ve müsabakalarını ilçe statlarında yapmaları amatör spor kulüpleri için maddi külfet olarak addedilmiştir.

Harmandar (1994), Araştırmada Uşak ilinde bulunan spor tesislerinin spor konusunda yeri ve önemi araştırılmıştır. İldeki bayan sporcular, erkek sporculara oranla fiziksel aktivitelere daha az katılım sağlamakla birlikte daha az ilgi göstermektedir. Bu konuyla ilgili olarak şehrin muhafazakar yapısı ile bayanlara özgü tesis ve sahaların olmayışı gibi nedenler gösterilmiştir. Araştırmada tahsil seviyesi yükseldikçe boş zaman faaliyeti olarak spor yapanların çoğunlukta olduğu belirtilmiştir. Ayrıca bekar olanların evli olan deneklere oranla, doğum yeri merkez olanların, doğum yeri köy, kasaba vb. yerler olanlar arasında spora ayrılan zamanın ve fiziksel aktiviteye katılımın daha sık olduğu görülmüştür. Cinsiyet farkı gözetmeksizin deneklerin % 92' si çocuklarını spor okullarına yönlendireceklerini belirtmiştir.

Araştırmada eğitim seviyesi yükseldikçe Uşak ilindeki spor tesislerinin yetersizliği daha kuvvetli vurgulanmıştır. Araştırmaya katılan deneklerin çoğunluğu mevcut tesislerin yetersiz oluşuyla birlikte spor politikasının yetersizliği ve daimi olmaması gibi temel görüşler ön plana çıkmıştır.

Nacar (1997), Elazığ ili araştırma evreni olarak seçilen bu araştırmanın konusu, Elazığ ilindeki spor tesislerinin işleyişindeki verimliliğin araştırılmasıdır. Elazığ il merkezinde bulunan spor tesisleri nüfusa oranı Türkiye ortalamasının düzeyindedir. Elazığ ili çevre ve komşu illeri ile kıyaslama yapıldığında spor tesisleri açısından yeterli bir konumda olduğu söylenebilir. Ancak mevcut tesislerin nizami ve sıhhatli olarak kurgulanmaması yanında

ihtiyaçlara işletmecilik anlayışı nezdinde cevap veremeyecek seviyede oluşu, tesislerden beklenen yararın asgari seviyeye ulaşmasına bile engel teşkil etmektedir.

Özdemir (1998), ‘ Malatya il merkezindeki mevcut spor tesislerinin planlama, işletmecilik, ve sayısal açıdan değerlendirilmesi’ başlıklı araştırmaya göre Malatya’ da mevcut durumda bulunan spor saha ve tesislerinin % 50’ sini özel kuruluşlar oluştururken, % 26’ sını Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü’ ne bağlı saha ve tesisler oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra % 13 orta öğretim kurumlarına ve % 11 de Kara Kuvvetleri Komutanlığı’ na bağlıdır. Malatya ili içerisinde bulunan özel spor saha ve tesisler içerisinde en çok Teakwondo sporu için tasarlanmış yapılar dikkat çekmektedir.

Malatya ili içerisinde yapılan bu araştırma göre mevcut tesisler içerisinde % 24 oranında spor yöneticisi, % 35 oranında hizmetli, % 15 oranında memur % 31 oranında antrenör ve % 0,3 oranında sağlık personeli mevcut iken hiç masör bulunmamaktadır.

Araştırmaya göre Malatya ile merkezinde bulunan Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, spor tesisleri teknik donanım ve işletme masraflarını kendi bütçesinden ve dükkan saha gelirlerinden karşılamakta, kamu kurum ve kuruluşlardaki spor tesisleri kendi bütçelerinden, orta öğretim kurumları spor tesisleri spor kolundan ve özel sektöre ait spor tesisleri ise sporcu aidatlarından teknik donanım ve işletme masraflarını karşılamaktadır. Özellikle kamuya ait spor tesislerinin, bakım, onarım ve işletim masraflarının yetersizliği yüzünden, yapılan fiziksel aktivitenin seviyesini düşürdüğünü ve verimli çalışmaların bu veya bunun gibi sebeplerden dolayı sağlıklı şekilde yapılamadığı araştırmanın içerisinde yer almıştır.

Araştırmada ayrıca Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü spor saha ve tesislerinde zeminin kullanılamaz derece olduğu ve bir çok sakatlanmalara sebebiyet verdiği anket çalışmalarının içerisinde yer almıştır.

Ceyhan (1998), Kamuya ait spor salonlarındaki verimliliğin araştırılmasını konu edinen bu araştırmada İzmir, İstanbul, Ankara, Gaziantep, Trabzon, Samsun ve Erzurum illeri araştırma evreni olarak seçilmiştir. Araştırmaya göre Spor salonlarının % 65’ i öncelikle antrenman amaçlı olarak, % 28, 3’ ü müsabaka dönemlerinde, % 5’ i kitle sporları amacı ile ve % 1,7’ si ise şölen ve eğlenceler için kullanılmaktadır.

Salonlardan yararlanan sporcu, antrenör ve izleyicilere göre % 68,3 oranında ihtiyaçlarına, tesislerin verimliliği, fiziki boyutlar ve işletmecilik anlayışı hususlarında cevap alabildiklerini belirtmişlerdir. Spor tesislerinde görev yapan idari hizmet personelleri % 41,7 oranında yetersiz bulunurken, % 35 oranında yeterli görülmüş ve % 23,3 oranında kısmen yeterli bulunmuştur.

Ünal (2001), Çanakkale ilinde mevcut spor tesislerinin tespiti ve halkın spora yönlendirilmesi üzerine yapılan araştırmaya 309 bayan ve 291 erkek denek olmak üzere 600 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan deneklere göre Çanakkale ilinde en fazla ilgi duyulan sporun % 44,9 ile voleybol ve basketbol olduğu ve takiben % 37,7 ile futbol olduğu belirtilmiştir. En az ilgi duyulan branşlar ise % 1’ lik dilimler ile kayak, badminton ve dağcılıktır.

Araştırmaya göre deneklerin % 38,7’ si Çanakkale iline yüzme tesislerinin yapılması gerektiğini, % 18,9 ile kapalı spor salonlarına olan gereksinimlerini, % 14,2 ile futbol sahalarına ihtiyaçları olduklarını düşünmektedir. Bu oranlara karşılık araştırmaya katılan deneklerin % 42,2’ si tesislerin kendi beklenti ve ihtiyaçlarına cevap veremez durumda olduklarını belirtmişlerdir. Tesislerin beklenti ve ihtiyaçlarını karşılamayacağı görüşünde olan deneklerin % 59,8’ ine göre sayıca yeterli tesis olmamasından dolayı, % 15,4’ nün ise tesislerin halka açık olmamasından dolayı bu düşünceye sahip oldukları görülmektedir.

Araştırmada Çanakkale ilinde sporu sevdirmenin ve geliştirmenin yolları sorulmuş, bu soruya deneklerin büyük çoğunlu % 26 ile çok amaçlı spor tesislerinin yapımı olarak cevap vermişlerdir.

Karaca (2002), Van ilinde yaptığı çalışmada, Van ilinde spor yapan insanların spor salonları hususunda beklentilerini saptamayı amaçlamış, bununla birlikte 558 kişiye 22 soruluk bir anket uygulamıştır. Spor yöneticiliği adına spor salonlarında görev yapan spor yöneticileri ve personellerin özendirici olmadığı % 88,4 oranında ifade edilmiştir. Spor yapabilmek için spor tesislerinin önkoşul olduğu düşüncesi % 45,5 oranında ifade edilirken, spor tesislerinden yeterince amaca uygun şekilde yararlanılmadığı % 60,5 şeklinde ifade edilirken, nitelikli tesis işletme anlayışının olmadığı % 47,7 oranında belirtilmiştir.

Memiş (2002), Spor tesislerinde müşteri memnuniyeti adlı bu araştırmanın evreni Ankara’ da 8 spor tesisinden hizmet gören kişiler ile Zonguldak ilinde mevcut 3 spor tesisinden faydalanan kişilerden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan deneklerin faydalandıkları spor tesislerine göre dağılımında kamuya ait tesislerden faydalananlar % 73,9 ile ilk sırayı alıyor.

Araştırmada yer alan: ‘ Tesislerin açılış ve kapanış saatleri ile egzersiz saatlerimiz kısıtlamaz’ maddesine verilen cevaplar içerisinde yine özel spor tesislerinden yararlananlar, kamu spor tesislerinden yararlananlara oranla daha olumlu cevap vermişlerdir. Genel olarak araştırmaya bakıldığında, yukarıda belirtmiş olduğumuz gibi birçok cevap göze çarpmış sonuç olarak özel spor tesislerinden yararlananlar, kamu spor tesislerinden yararlananlara oranla daha memnun durumda oldukları araştırmanın içerisinde belirtilmiştir.

Aksoy (2006), Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde bulunan spor salonlarının kullanıcı ihtiyaçlarını karşılama düzeyinin incelenmesi adlı çalışmada, araştırma evreni olarak Düzce, Sakarya, Bolu ve Zonguldak illerini seçmiştir. Özet olarak Düzce, Sakarya, Bolu, Zonguldak illerinde bulunan spor salonları kullanıcılarının ihtiyaçları karşılama düzeyine ilişkin sorulara verilen cevaplar tümüyle incelendiğinde, yer, ulaşım, çevre ve yol, temizlik, zemin, aydınlatma, renk seçimi olumlu ve yeterli; buna karşın otopark, yan tesisler, güvenlik, yangına karşı önlemler, engelliler için düzenlemeler olumsuz ve yetersiz olduğu anlaşılmıştır.

Ceyhun (2006), ‘Spor işletmelerinde hizmet kalitesi’ adlı araştırmasında Ankara, İstanbul ve İzmir gibi üç büyük ilde yapılan bu araştırmada spor tesisleri kullanıcı profilleri ile birlikte tesislerin verimliliği araştırılmıştır.

Yapılan araştırmada demografik bilgiler genel olarak şu şekilde sıralanmıştır. Spor işletmesi kullanıcılarının % 45,1’ i kadın, % 54,9’ u erkektir.

Araştırmanın sonucuna bakıldığında; Ankara, İstanbul ve İzmir gibi 3 büyük ilde spor tesislerinden yararlanan ve araştırmaya dahil olan denekler, genel olarak tesislerden memnun kalmışlardır. Fakat tesislerin işletiminde hizmet kalitelerini etkileyecek yaklaşımlar gördükleri için tesis işletmeciliğinden pek memnun olmamışlardır.

Ertaş (2006), ‘ Niğde ilinde yaşam boyu sporunun gelişmesinde kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlara ait spor tesislerinin verimliliği ve niteliği’ adlı çalışmada araştırma evreni Niğde ili seçilmiş ve araştırmaya % 58,6’sı kadın, % 41,4’ ü ise erkek olmak üzere 466 kişi katılmıştır.

Niğde ilinde, denek grubunun % 47,4 ünün mevcut spor tesislerini yeterli düzeyde tanımadığı görülmüştür. Spor tesislerini yeterli düzeyde tanıyamama nedeni sorusuna denek grubunun % 42,5’i “boş zamanım olmadığı için”, % 25,1’i “tesislerden yeterince yararlanma

imkanı verilmediği için” cevabını vermiştir. Çalışma grubunun, spor tesislerini yetersiz bulma nedeni olarak % 27,3ü “bütün kitleye hitap etmemesi, % 27,0’ı “kapasitesinin yeterli olmaması”, % 18,7’si “yeterli tesisi olmaması”nı belirtmiştir.

Niğde ilinde yapımı istenen spor tesisleri arasında % 76,4 ile yüzme havuzu ilk sırayı almaktadır. Spor tesislerinden faydalanan kişilerin, spor tesislerinde görevli personellerden daha güler yüzlü olması (%40,1) öncelikli beklenti olarak öne çıkmaktadır. Bunu % 20,6 ile tesisin imkanlarını yetkileri dahilinde halka açması gibi beklentiler ortaya çıkmaktadır.

Sonuç olarak; Niğde il merkezinde yer alan mevcut spor tesislerinin halkın ihtiyaçlarını karşılayamadığı, her branşa ait bir spor tesisi olmadığı için bir çok spor branşını uygulama imkanı olmadığı ve tesislerin verimlilik düzeyinin yetersiz olduğu anlaşılmaktadır.

Yıldırım (2007), Eskişehir ilinde bulunan mevcut spor tesislerinin, sportif faaliyetler açısından değerlendirilmesi ve 2015 yılı tesis stratejisinin belirlenmesi adlı çalışmada Eskişehir ilinde spor tesislerinden yararlanan bireylere yapılan anket çalışmasından elde edilen bulgulara göre, kullanıcıların yoğun çalışma temposundan, salon ve tesis yetersizliğinden düzenli olarak spor yapamadıkları, spor tesislerine istedikleri düzeyde gidemedikleri ancak tesislerden yararlanmak isteyenlere ise kurumlarca imkanlar verildiği sonucu ortaya çıkmıştır.

Yine araştırmada, bireylerin ikamet ettikleri yerlerin spor tesislerine uzak olması ve ulaşım yönünden zorluklar yaşamalarından dolayı tesislerden yeteri kadar faydalanamadıklarını ortaya koymuştur. Bireyler futbol, voleybol ve basketbol gibi popüler olan takım sporlarına gereken önemin verilerek araç gereç ve malzeme yönünden sıkıntı yaşanmadığı ancak bireysel olarak yapılan spor branşlarında ise araç gereç ve malzeme yönünden eksiklikler olduğunu söylemişlerdir.

3. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

3.1. Dünya’ da Sporun Gelişimi

Araştırmamızın bu bölümünde öncelikle beden kültürel etkinliklerinin tarihsel süreç içerisinde gelişimi ile birlikte belirli ve amaçlı hareketler dahilinde oluşan spor kavramının Dünya’ da gelişimi hakkında bilgi verilmeye çalışılacaktır.

İnsanın fikir ve ruh unsurları ile birlikte bütünlüğünü meydana getiren maddesinin, yani vücudunun belli maksatlar için eğitilmesi düşüncesi, insanlığın evren üzerindeki varlığı kadar eskidir. Canlılığın tek belirtisi olan hareket, aynı zamanda vücut eğitiminin de başlıca vasıtasıdır. Bunun için bir bakıma hareketin tarihi demek olan beden eğitimi tarihini, insan hayatı ile sıkı ilişkisinden ötürü, daha ilk insanlardan başlayarak incelemek gerekir (Alpman, 1972: 1).

Av ve savunma – saldırma işinde yetkin bir biyolojik bünye, başarıyı tatmak için kendisi dışında, bir grup, cemaat veya birlik ile beraber, onların desteği ile psikolojik bir yapılanmaya girebilmektedir. Başarının fert üzerindeki etkisi ile toplum üzerindeki etkisi ortaklaşa bir alanda başarı fikrini ve başarmanın iyi olduğu gibi bir değeri sosyolojik alana, kültürün maneviyat alanına aktarmaktadır. Bu değer ile fertleri biyo-psişik yapılanmalarındaki başarı, kazanma, farklılaşma edinimini birbirini sürekli kılarak spor kültürüne doğru bir açılıma zemin hazırlayacaktır. Spor artık, beden ve ruh disiplini olarak, bir av başarısının, düşmanı alt etmenin dışında sosyo-kültürel bir anlamlar dizgesinde işlevsel, sporda başarı, başarı propogandası olarak yer alacaktır (Erkal, 1998. sayfa16).

Spor kavramını oluşturan ‘Oyun’, ‘Beden Eğitimi’, ve ‘Yarışma’ amaçlı beden kültürel etkinlikleri, tarih içinde sürekli varolmuşlardır. Uygarlık tarihi boyunca gerek çocuklar, gerekse yetişkinler günlük yaşamlarında gösteri, şenlik ve kutlamaları sırasında oyun oynamışlardır (Kale vd., 2003: 34).

Din ve sporun bütünleştiği en bilinen etkinlik, başlangıcı M.Ö. 776 olarak belirlenen, ama geçmişi daha da eskilere uzandığı kabul edilen ve M.Ö. 472 yılında tekrar örgütlenerek 8 yüzyıl devam eden Olimpiyat Oyunlarıdır (Baker, 1988: 17).

Eski Yunanistan’da çeşitli şehirlerde dini bayramlar yapılırdı. ‘Panheleniku’ denilen bu birleşme günlerinde şehirlerin en güzel vücutlu ve en kuvvetli insanları seçilerek yarışmalara katılırlardı. Bu yarışmalar; Delphe’de dört senede bir tanrı Apollon için yapılırdı. Yine, Koret kentinde ibadet niteliğinde dört senede bir, Poleponez yarım adasının kuzey doğusunda ise, Argolit dağlarının eteklerinde Nemea ormanında üç yılda bir yarışmalar yapılırdı. İbadet şeklinde olan en meşhur yarışmalar Olimpie şehrinde her dört yılda bir yapılan Olimpiyat Oyunlarıdır. Olimpiyatların özü ve büyüklüğünün kaynağı iyi bir vatandaş olmak, diğer taraftan kuvvet, cesaret ve adalelerin ahenk ve zerafetini sağlamaktı. Milat’tan 884 yıl önce, Kral İphitos tanrı Zeus için her dört senede bir haziran ayları sonunda yaptırırdı. Olimpiyatlarda; birinci gün dinî merasim yapılır ve beş gün olimpiyatlar yaya yarışlar olup, onsekizinci yarışlarda, atlama disk atma, cirit ve güreş ve yirmüçüncü olimpiyatlarda ellerine meşin eldivenlerle Pugilat denilen boks müsabakaları ilave edilmiştir. Spor müsabakaları yapılırken diğer tarafta şairler, heykeltıraşlar, edebiyatçılar da fikir ve bilgi denemeleri yaparlardı. (Tarcan, 1932: 10).

Gerek Mısırlılar, Sümerler, Hintliler, Yahudiler, gerekse Eski Yunanlar ve Türkler, yaşadıkları iklimlere, coğrafyalara ve kendi irksal özelliklerine göre sportif eylemler oluşturmuşlar ve bu eylemleri, dinsel inanışlar, şölen, eğlence, düğün veya cenaze gibi etkinliklerinde birer organizasyonlara dönüştürmüşlerdir. Daha sonraları M.S. 15 ve 16. yüzyıllarda Avrupa’daki Rönesans hareketinin en etkili olduğu eğitim alanı üzerinde bir grup idealistin öncülüğünde gelenekçilik ve otoriteleri durdurarak insan ihtiyacına ve tabiata daha uygun olan bir eğitim yolu belirlemişlerdi. Bu şahsiyetlerin başında John Locke ve Jean

Jacques Rousseau gelmekteydi. Bu filozoflar Yunan Cimnastiğinin sağlıklı bilgilerini, eski sanat öğreniminde, filolojilerde, eğitim şemaları içinde önemli bazı fiziksel eğitim çeşitlerinin muhafazasını önermişler, sağlığın korunması ve onarımında vücut egzersizlerinin önemini vurgulamışlardır (Güçlü, 2001: 150).

18. ve 19. yüzyıllarda gerçekleşen ‘ Endüstri Devrimi’ büyük değişikliklere öncü olmuştur. Şehirlerin büyümesi fabrikalaşmayı getirmiştir. Nüfus artışı küçük ilçe ve köylerden şehirlere göçü sağlamıştır. Şehir nüfusundaki aşırı artış yoksulluğu, suç, artan çalışma saatlerini ve serbest zamanı azaltan diğer tüm faktörleri oluşturmuştur. Rekreasyon alanları bu dönemde plansız bir yapıdaydı (Torkildsen, 1996: 56).

1800’lerin ortalarından itibaren 1900’lere kadar reform hareketleri Avrupa’ ya yayılmıştır. Reformcular, refah, özellikle çocukların mutluluğu ve şehir hayatının sağlıklı egzersiz ile oyun için eksik imkanlarıyla ilgilenmişlerdir. Şehir kiliseleri kademeli olarak bu problemleri tanımladı ve rekreasyonu ilgilendiren yeni tanımlar getirmiştir. Reformlar, serbest zamanda işten sonra insanların yenilenmesi ve rahatlamasını sağlayan olanaklardan çok rekreasyon ile daha yakından ilgiliydi. Serbest zaman felsefesinin temel elementi rekreasyonun sosyal bir olgu olmasıdır. Bu sosyal duruma cevap olarak rekreasyon hareketi başlamıştır. Yeni yüzyılın başında endüstriyel topluluklar ile ilgili serbest zamana olan ilgi uyanmıştır. Aynı zamanda bu dönemde oyun ve rekreasyon ile ilgili pek çok yazı ve teori ortaya atılmıştır. İngiltere’de halk sağlığı ve fiziksel rekreasyon, parklar ve açık alanlar yavaş yavaş halkın kullanımına açılmış, fakat serbest zaman, uzun çalışma saatlerinin dışında hayatın bağımsız bir parçası olarak algılanana kadar kitleler tarafından hak ettiği yere konulamamıştır (Torkildsen, 1996: 59).

Çalışan tabaka serbest zamanı bir idealizm ya da aydınlanma için değil sadece rahatlamak için talep etmekteydiler. Çünkü işçiler ve sendikalar zamanlarını satıyorlardı. İş ve özgür zaman için olan talep modern çalışma organizasyonlarına öncülük etti. Bu da gönüllülük ve endüstri rekreasyonunu doğurdu (Torkildsen, 1996: 56).

M.S. 394 yılında Roma imparatoru olan I. Theodosius antik olimpiyat oyunlarının yapılması engelleme kararından sonra yaklaşık 1500 yıl olimpiyat oyunları yapılamamıştır (Seçilmiş, 2004: 10).

Olimpiyat oyunlarının yeniden düzenlenmesi fikrini ilk kez, Fransız Baron Pierre De Coubertin 1892 yılında ortaya atmıştır. Coubertin o dönemlerde gençlerin spor yoluyla eğitilebileceğini belirtmiş ve bu konuya önemle yaklaşmıştır. Pierre De Coubertin olimpiyat oyunlarının bugünkü durumuna getirebilmek için çok çabalamıştır. Coubertin eğitim ve spora çok önem vermiştir. Coubertin, 1889’da Amerika’ya gitmiş, Amerika’da kolejlerde spora verilen önemi fark etmiştir. Ülkesine dönüşünde Atletizm Dergisi ‘ La Revua Athletique’ ve Atletik Sporlar ‘ Les Sports d’Athletique’ dergilerini çıkarmaya başlamıştır. Spor ile ilgili çalışmalarını hızlandırarak, spor konusundaki faaliyetlerini sadece Fransa için değil, tüm dünya için geliştirmiştir (Holt, 2004: 4).

23 Haziran 1894’te Sorbonne’un büyük anfisindeki törensel bir oturum sırasında, yeni çağın ilk oyunları, on beş üyelik ilk, Uluslararası Olimpiyat Komitesi kurulduktan sonra, ilk modern olimpiyatlar 1896’da Yunanistan’ ın başkenti Atina’ da düzenlenmiştir. Daha sonraları olimpiyat oyunları 1916, 1940, 1944 tarihleri haricinde her dört yılda bir düzenli olarak yapılmıştır (Seçilmiş, 2004: 17).

20. yüzyılın ikinci yarısında başlayan teknolojik gelişmeler, etkisini sporda da göstermiştir. Bir yandan gelişen teknoloji, spor araç, gereç ve sahalarını daha yüksek performansa uygun hale getirirken, diğer yandan kitle iletişim araçlarındaki gelişmeye koşut olarak, toplumların birbirlerine yaklaşması, artan zenginlik düzeyi ve azalan çalışma saatleri, daha çok insanın gerek sporcu, gerekse izleyici olarak sporla ilgilenmesini sağlamıştır. Artık bir spor karşılaşması için birçok insan, bir kentten diğerine yada bir ülkeden diğer bir ülkeye gidebilmektedir. Veya birçok insan evlerinde bulunan kitle iletişim araçlarından aynı sportif

organizasyonu aynı anda takip edebilmektedir. Bu büyük kitlesel ilgi, sporu politik alanda güçlü bir propaganda, ekonomik alanda ise yeni ve güçlü bir tüketim aracı dolayısı ile yatırım alanları şekline dönüştürmüştür. Sporun sağladığı bu yeni olanakların başarılı ve kazançlı olabilmeleri için, toplumların ilgisinin sürekliliği ve bunun içinde sporcuların performanslarının yükselmesinin sürekliliği gerekli görülmektedir. Bu doğrultuda gelişen spor anlayışı ile sporcular, bedensel gücün sınırlarını zorlayan biçimde çalışmalara yönelmişlerdir (Başer, 1990: 88).

Spor, rekreasyonun en kapsamlı, çeşitli ve ilgi çeken alanlarından birini oluşturmaktadır. Spor ve rekreasyon karşılıklı olarak birbirlerini etkilerler. Spor insanların rekreatif gereksinimlerini karşılamada önemli bir hareket alanı sağlarken, rekreasyon da, sporun toplumsal yaygınlaşmasında ve sportif başarılar elde edilmesinde önemli roller üstlenmiştir. Spor bu rolünü genellikle herkes için spor veya sağlık için spor gibi etkinlik rollerini yerine getirerek gerçekleştirmektedir (Karaküçük, 1997: 117).

3.2. Türkiye’ de Sporun Gelişimi

Araştırmamızın bu bölümünde Türkiye’ de cumhuriyet öncesi ve cumhuriyet sonrası Türk sporunun gelişimi ile birlikte Türkiye’ de sporu sevk ve idare eden spor örgütlenmeleri hakkında bilgi verilecektir.

3.2.1. Türkiye Cumhuriyeti Öncesi Türk Sporunun Gelişimi

Türkiye’de ilk spor faaliyetlerinin teşkilatlı olarak yönetilme çabaları, Osmanlı devletinin son dönemlerine denk gelmektedir. Bu dönemlerde Osmanlı sınırları içerisinde yaşayan yabancı unsurların getirdiği futbol etkinliklerinin kendini göstermeye başlamasıyla, Türklere de futbola merak uyanmıştır ve ilk Türk futbol kulüpleri bu dönemde kurulmuştur. Sporda ilk teşkilatlanma hareketleri futbol alanında olmuştur. Osmanlı’nın son dönemlerinde ortaya çıkan kulüpleşme hareketleri beraberinde ilk spor – futbol örgütlenmelerini de getirmiştir. Devletten bağımsız gönüllü birlikler modeline dayalı bu oluşumlar aynı zaman da günümüz spor teşkilatlanmasının da ilk oluşumları olarak kabul görmektedir (Yetim, 2005: 33).

Daha eski dönemlerde, göçler sonucu Orta Asya’ dan Anadolu’ ya gelmiş olan Türkler, Orta Asya’ da ki kültürlerini de beraberinde taşıyarak, Anadolu’ da çeşitli devletler kurmuşlardır. Selçuklular döneminde Türkler, bir yandan ata binmeye diğer taraftan da savaş silahlarının hepsini kullanmaya büyük önem vermişlerdir. Bu açıdan spor Selçuklularda savaşa hazırlık olarak tatbik edilmekteydi. Osmanlı imparatorluğu döneminde de Orta Asya’ dan getirilen sporlar sürdürülmüştür. Ancak Osmanlı öncesi spor, Anadolu’ da daha ziyade savaş eğitime yönelikti. Anadolu’ da savaş eğitiminden tamamen soyutlanmış spor faaliyetleri ve ilk örgütlü yapılar, Osmanlılarda görülmektedir. Osmanlılarda görülen okçu ve pehlivan tekkeleri bunun en iyi örnekleridir. Bu tekkeler sporun Anadolu’ ya yayılmasında çok büyük bir etken oluşturmuştur (Yıldız, 1979: 350).

Osmanlı padişahları spora ilgi duymuş, hatta bazı padişahlar sporla yakından ilgilenmiştir. Bundan dolayı padişahlar, sporu insanlara teşvik etmiş, bunun tesisi içinde spor alanları yaptırmışlardır. Osmanlılar hemen hemen her kent ve kasabada sporu teşvik amaçlı tekkeler kurmuşlardır. Bursa’ nın Osmanlı Devleti tarafından fethedilmesinin ardından, Osman Bey’ in Hanımı Nilüfer Hatun, Bursa’ da pehlivanların görüşmesi için Pınarbaşı Meydanı’ nı vakfetmiştir. Bu vakfedilen yere Osmanlılar tarafından ilk güreş tekkesi yapılmıştır (Güven, 1999: 38).

Osmanlı Devleti’ nde spor, 3 bölümden oluşmaktaydı. Bunlar, Spor Tekkeleri, Spor Vakıfları ve Spor Faaliyetleri Organizatörlüğüydü. Spor Tekkeleri ve Spor Vakıfları,

sporunun korunarak düzenli yapılan faaliyetlere hazır duruma gelmesi için yapılan ön hazırlıkları yapmasını, Spor Organizatörlüğü ise, spor karşılaşmalarının örgütlenip yapılmasını üstlenmekteydi. Spor Tekkeleri bir anlamda spor okulları ya da spor kampları niteliğindedir. Ahi Teşkilatının yönettiği, Spor Vakıfları ise, gençlerin birer sportmen olarak yetişmesini sağlayan merkezler olup, vakıf gelirlerini, spora ve sporculara harcayan gönüllü teşkilatlardır. Spor Faaliyetleri Organizatörlüğü, çeşitli tekke ve vakıfların koruduğu ve desteklediği, sporcuların çeşitli branşlarda ve günlerde yarışmasını sağlayan ve düzenli yarışmaların yapılmasını hedef alan kurumdu (Fişek, 2003: 255).

Osmanlı Devleti'nde var olan Tekke – Vakıf ilişkisi, hem kendi özkaynaklarını kullanarak devletten yardım talep etmemesi, hem de spor ile savaşı birbirinden ayırma özelliği ile birlikte batılı anlamda yerel yönetim yapısına sahipti. Osmanlı Devleti'nin sonlarına doğru bilhassa Tanzimat Döneminde, batılılaşma hareketlerine paralel olarak, Osmanlı, ferdi sporların yerine takım sporlarına yönelmişlerdir. Sporda batıya yönelişin ilk adımları, 1863 yılında Mekteb-i Harbiye, Mekteb-i Bahriye, Kuleli İdadisi ve diğer askeri idadilerde alet ve tesisler yaptırılmak sureti ile cimnastik derslerinin müfredata konması ile gerçekleşmiştir. Osmanlılarda, avrupalı anlamda ilk spor kulübü, Sultan Abdülaziz zamanında 1867 yılında Deniz Kuvvetlerinin başına getirilen Emekli İngiliz Amirali Hobart Paşa tarafından 1872'de The Imperid Yachting and Boating Club adı ile kurulan bir su sporları kulübüdür (Tayga, 1990: 124-125).

20. Yüzyıla girerken Selim Sırrı Tarcanın, Türk Beden Eğitimi ve Spor oluşumunda yeri çok önemlidir. Selim Sırrı Tarcan, Türkiye'de pek çok ulusal federasyonun kurulması ve bunların uluslararası federasyonlarla entegrasyonunu sağlaması yanında, sporun okullaşması faaliyetleri ile de Türk spor tarihinin öncülerinden biridir. Ayrıca Selim Sırrı Tarcan'ın meşrutiyetin ilanından sonra 1908'de İstanbul'da Mercan Yokuşu adı verilen mevkide Terbiye-i Bedeniye Mektebini kurmuştur. Bu mektep, ülkemizde açılan ilk beden eğitimi okuludur (Çapan, 1999: 43).

1907 ilkbaharında İstanbul'a gelen Modern Olimpiyat Oyunları'nın kurucusu Fransız Baron Pierre De Coubertin, Mühendishane-i Berri Hümayun'da cimnastik hocalığı yapan Selim Sırrı Tarcan ile görüşmüş ve Tarcandan, Osmanlı Milli Olimpiyat Komitesi'ni kurmasını istemiştir. 1908'de Meşrutiyetin ilanı ile birlikte meydana gelen serbest ortamdan da yararlanan Selim Sırrı Tarcan, Osmanlı Milli Olimpiyat Cemiyetini kurmuştur. Osmanlı Olimpiyat Cemiyeti, bu sonuç ile Uluslararası Olimpiyat Komitesi'ne 13. üye olarak girmiştir (Keten, 1993: 39).

3.2.2 Türkiye Cumhuriyeti Dönemi Türk Sporunun Gelişimi

3.2.2.1. Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı (1922–1936)

Kısa adı TİCİ, olan Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı'nın kurulması için, Altınordu, Anadolu İdmanyurdu, Süleymaniye, Fenerbahçe, Hilal, Vefa, Galatasaray, Üsküdar, Beşiktaş, Haliç, Beylerbeyi ve Union Kulüpleri, 26 Haziran 1920 tarihinde İstanbul'da ilk toplantılarını yapmışlardır. Bu toplantıda Yusuf Ziya Öniş, liderlik görevini üstlenmiştir. Toplantıdan sonra 15 Nisan 1921 tarihine kadar görüşmeler sürmüş ve kulüpler ikinci toplantılarını 15 Nisan 1921'de İttifak Spor Kulübünde yapmışlardır. Bu toplantıya da 21 spor kulübü katılmış, toplantı sonunda Mahmut Eşref Bey'in başkanlığında bir geçici kurul oluşturulmuştur. Kurulda Hilal delegesi Fethi Bey ile Süleymaniye delegesi Saim Bey görev almışlardır (Sümer, 1989: 26-27-28).

Geçici kurulun nizamname çalışmaları aynı yılın ekim ayında bitirilmiştir. Kuruluş için, 3 Ağustos 1909 tarih ve dernekler yasasına göre 27 Kasım 1921 tarihinde resmen

kurulmuş, tüzel kişiliği, 22 Mayıs 1922’ de kesinleşmiştir. Toplantıda başkanlığa Ali Sami Yen getirilmiştir (Ergun, 1974: 24).

Fişek’ e göre; TİCİ’ nin ideolojisi, son tahlilde, ayrıntılarını enine boyuna gördüğümüz ‘gönüllü spor birlikleri’ yönetim modelinin ve olimpiyatçılık akımının düşünsel çerçevesinin ta kendisidir (Fişek, 2003: 280).

TİCİ’ nin kuruluş ve genel amaçlarına baktığımız zaman, Türk gibi güçlü benzetimini, gerçek hayatta Türk insanına aşılacak, Türk insanını, oturganlık, gevşeklik, rahatı sevmeklik gibi kötü durumlardan korumak, insanları, içkiden, kumardan vb. muhtelif suistimallerden uzaklaştırmak, insanların genel sıhhat ve ahlakını ıslah etmek, istişare ve idare kabiliyetlerini geliştirmek, silahşörlüğü, biniciliği, denizciliği sevdirecek, askeri teşkilatlara mahsus görevleri kolaylaştırmak, dahili müsabakalar ve seyahatler ile gençlere memleketi tanıtmak, sevmek ve halkın gerçek ihtiyaçlarını anlamak, memleketi idman mıntıklarına taksim ve mıntıklar dahilinde bir idman cemiyetlerince merkeze bağlı muhtelif idman cemiyetlerinin intibahını temin etmek, müsabakaları, usulünce düzenlemek ve Türk idmancılığını tekrar hayata geçirmek gibi birçok amacının olduğunu görüyoruz (Fişek, 2003: 439-440).

TİCİ’ nin kurum yapılanma ise; genel kongre, genel merkez ve federasyonlardan oluşan merkez mıntika, merkez heyeti ve mıntika idman heyetinden oluşan taşra teşkilatı ile ülke düzeyinde ademi merkezîyetçi bir teşkilat örneği çizmektedir (Ekenci ve Seraslan, 1997: 72).

Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı, 13 – 18 Şubat 1936 günleri arasında yapılan 8. Genel Kurulunda alınan karar ile sona erdirildi. TİCİ, oy birliği ile dağıtılarak, aynı toplantıda Türk Spor Kurumu (TSK) kuruldu (Hiçyılmaz, 1974: 95).

3.2.2.2. Türk Spor Kurumu (1936–1938)

Türk Spor Kurumu (TSK), kuruluş safhasında kendine özgü ve seçimle iş basına gelen organları, gelirlerini harcama yetkisine sahipliği itibariyle özerk bir teşkilattı. Bu yapılaşma anlayışı TİCİ’ den çok farklı değildi. Ancak TSK’ nın genel kurulunda hükümetin ve askeri üyelerin yer alması ve zamanın tek partisi olan Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Sekreterliğinin, TSK’ nın bütçe ve çalışma programlarını onaylaması ile devletin bir organı gibi görülmeye başlanmıştır (Demir. 2006: 34).

Türk Spor Kurumunun merkezi Ankara olmuştur. Türk Spor Kurumu; temiz, ahlaklı, sağlıklı, Türk Devrimi, Cumhuriyeti ve yurdu korumayı en üstün amaç bilen bir sporcu gençlik yetiştirmeyi, sporu ulusal ve bilimsel esaslara göre yapmayı ve yükseltmeyi, Türk sporculuğunu yurt içinde ve yurtdışında temsil etmeyi amaç edinmiştir. Yurtta sporun milli amaçlara, sıhhat şartlarına ve teknik icaplara uygun olarak yükselmesine ve yayılmasına çalışmak, spor bölgelerini, spor çevrelerini, spor kulüp ve yuvalarını kurmak ve kurdurmak; yurtta spor saha ve salonlarını fenni şartlara göre kurdurmak, her bölgede bir an önce kurulmasını sağlamak, Türk sporcularının iç ve dış temaslarını tanzim ve kontrol etmek, her cinsten spor için teşvik müsabakaları düzenlemek gibi birçok görevleri bulunan TSK, merkez ve taşra teşkilatı olmak üzere iki ana bölümden meydana geliyordu (Fişek, 2003: 448).

18 Şubat 1936’ da TİCİ’ nin lağvedilip, yerine Türk Spor Kurumu’ nun kurulması ile birlikte ilk kez bir hükümet programında yer alması 1937 senesine rastlamaktadır. Bu programda amaç şu şekilde çizilmiştir; Türk yurttaşını görüş ve düşünce açısından, güçlü, bedensel açıdan güçlü ve sağlıklı, gürbüz bir insan olarak yetiştirmek ve sporu bu hususlara göre teşkilatlandırmak şeklinde ifade edilmiştir (Öztürk, 1998: 56).

Devlet bu dönemde, TSK’ ya bütçesinden belirli oranlarda kaynak ayırmakla yetinmiş, bunun dışında finansal kaynak oluşturacak başka bir düzenleme getirmemiştir. Spor ve siyasetin iç içe girdiği bu dönemde, eğitim ve sağlık gibi sporunda bir devlet işi olarak ele

alınması, hatta devlet mekanizması içinde yer verilmesi fikri, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü' nün (BTGM) kuruluşunu hızlandırmıştır. TSK, yerini 3530 sayılı yasa ile 29 Haziran 1938 günü Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü' ne bırakmıştır (Atabeyoğlu, 1991: 243).

3.2.2.3. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü (1938–1986)

Sporu devlete yönettirmekten başka bir yolun olmadığı düşüncesi ile doğrudan hükümete bağlı bir spor teşkilatı kurmak amacıyla, 29 Haziran 1938 tarihinde 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu (BTK) çıkarılarak kamu otoritesinden sorumlu, tüzel kişiliğe haiz, katma bütçeli, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü (BTGM) teşkilatı kurulmuştur. Merkeziyetçi idare anlayışının hakim olduğu bu teşkilat, Türk sporunu 1986 yılına kadar sevk ve idare etmiştir. Müdürlüğün başına eski bir asker olan General Cemal Tahir Taner getirilmiştir. Bundan sonra Türk sporu, 3530 sayılı bu yasanın verdiği yetkiler doğrultusunda, Başbakanlığa bağlı bir "Devlet Kuruluşu" statüsüne kavuşmuştur (Sümer, 1988: 26-27).

Devlete dayalı spor teşkilatlanmasından olan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü, Türkiye' nin savaşa girme riskinin bulunduğu, savaşıacak gençlik yetiştirmeye ihtiyaç duyduğu yıllarda sporda otorite ve disiplin kurma hususuna sınırlı bir merkeziyetçilik ile cevap veren TSK' nın yerine tam bir devlet otoritesi olan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü kurulmuştur (Ekenci vd., 1997: 72).

Kurumun kuruluş amaçları; Yurttaşın fizik ve moral kabiliyetlerini milli ve devrimci yollardan geliştirmek, ona yurdu tanımayı, sevmeyi, korumayı, öğretmek amacı güden oyun, cimmastik ve spor çalışmalarını bu anlayış ile düzenleyerek gerekli yapıların meydana getirilmesi çarelerini bulup yaymak ve bunların uygulanmalarını sağlamaktır (Fişek, 2003: 453).

Kurumun başlıca görevleri;

- 1- Spor yöneticisi ve düzenleyicisi olarak antrenör, monitör ve hakemleri yetiştirmek ve sayı yönünden artırmak.
- 2- Uluslararası karşılaşmalar için Türkiye' yi temsil edecek sporcuları seçmek, spor alanındaki uluslararası gelişmeleri takip ederek, Türkiye' yi bu gelişmeler doğrultusunda geliştirmeyi amaçlamak ve bunun için çalışmak.
- 3- Taşra örgütünün temel birimi olan bölgelerin çalışma esas ve programlarını belirleyip, aralarında eşgüdüm sağlamak.
- 4- Gençlik ve Spor Bakanlığı' nın onayı ile federasyonlar kurmak.
- 5- Ülke çapında spor tesisi yapımı ile ilgili çalışmalarda bulunmak, sporcu ve kulüplerin, tescil, vize, ceza, mükafat ve transfer işlemlerini takip ederek kayıtlarını tutmak.
- 6- Futbolda müşterek bahis müdürlüğü yolu ile Spor Toto uygulamalarını düzenlemek ve yurttaşın spordaki bilgi ve ilgi düzeyini geliştirmek.
- 7- Memur ve işçi sayısı beş yüzden çok olan kurumların ve müesseselerin, cimmastik salonu, spor alanı ve yüzme havuzu gibi tesisler yapmasına ve bu bölgelerde uzman kişilerin istihdam edilmesini sağlamak (Fişek, 2003: 453-454).

BTGM, devlet yönetimi içinde önce Başbakanlığa, daha sonra Milli Eğitim Bakanlığına, daha sonra tekrar Başbakanlığa ve Devlet Bakanlığına bağlanmıştır. 1970 yılından sonra Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı olarak etkinliklerini sürdürmüştür. 1983 yılında Milli Eğitim Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı birleştirilince, Milli Eğitim ve Gençlik Spor Bakanlığına, 1989’ da tekrar Devlet Bakanlığına bağlanmıştır. Genel Müdürlük sonuçta bir kamu kuruluşuydu. Asıl görevi, amatör sporu yönetmek, spor kulüplerinin sadece yarışmaları ile değil her türlü sorunları ile ilgilenmek durumunda olan federasyon görevlileri bu amaçlarından uzaklaşmışlardı. Bakanlar kurulu tarafından, 2 Mart 1989 günü kabul edilen 350 sayılı, kanun hükmünde kararname ile BTSGM, yeniden Spordan Sorumlu Devlet Bakanlığı’ na bağlanmıştır. Aynı kanun ile teşkilatın ismi değiştirilerek, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (GSGM) olmuştur (Keten, 1993: 45).

3.2.2.4. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (1986....)

Türk sporunda, doğal örgütlenme döneminin sona ermesi ve sporda yönetimli yılların yaşanmaya başlaması, 1920’ li yıllardan itibaren gerçekleşmeye başlamıştır. 1921 yılında 16 spor kulübünün bir araya gelmesi ile kurulan Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakının yerine, 1936 yılında spor konseyinin kararı ile Türk Spor Kurumu faaliyete geçmiştir. 1938 yılında 3530 sayılı kanun ile Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü kurulmuş ve bu kanunun verdiği yetkiler doğrultusunda Başbakanlığa bağlı bir devlet kuruluşu statüsünde hizmete başlamıştır. BTGM, 1942 yılında Milli Eğitim Bakanlığı’ na, 1960 yılında ise tekrar Başbakanlığa bağlanmıştır. 3 Kasım 1969 yılında Gençlik ve Spor Bakanlığı’ nın kurulması ile BTGM, adı geçen bakanlığa bağlanmıştır. Son olarak 28 Mayıs 1986 tarihinde yürürlüğe giren 3289 sayılı kanun ile Başbakanlığa bağlı olarak merkezde Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, illerde Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri ve ilçelerde, Gençlik ve Spor İlçe Müdürlükleri olarak faaliyetlerine devam etmektedir (Doğu, 2002: 20).

GSGM, Devlet Bakanlığı’na bağlı olarak faaliyet gösteren, katma bütçeli ve tüzel kişiliği olan bir kuruluştur (GSGM, 11, 11, 2008, www.gsgm.gov.tr).

Türkiye’ de her ilde, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, merkeze bağlı ilçeler hariç hemen hemen her ilçede Gençlik ve Spor İlçe Müdürlükleri bulunmaktadır. Gençlik ve Spor İl ve İlçe Müdürlüklerinin hizmet niteliklerine göre şubeler, bu şubelere bağlı bürolardan ve mevzuata göre kurulmaları öngörülen kurullardan meydana gelmektedir. İllerde vali, ilçelerde kaymakam, nahiyelerde müdürler, belediye teşkilatı olan kasabalarda belediye başkanı ve köylerde muhtarlar, gençlik ve spor il müdürlüklerini temsil eden doğal başkanlardır. Tüm yerleşim yerlerindeki Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüklerine ait hizmetler, valilerin sorumlulukları altında gerçekleştirilmektedir (Doğu, 2002: 21).

3.2.2.5. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Görevleri;

- 1) Vatandaşın ve okul dışı gençlerin fizik, moral güç ve yeteneklerini sağlayan beden eğitimi, oyun, cimnastik ve spor faaliyetlerini sevk ve idare etmek,
- 2) Gençliğin boş zamanının değerlendirilmesine ilişkin hizmetleri yürütmek, bilgi ve beceri kursları düzenlemek,
- 3) Gençlerin kötü alışkanlıklardan korunması için gerekli tedbirleri almak,
- 4) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bütün öğretim kurumlarının, yurt içi ve yurt dışı spor faaliyetlerini programlamak,

- 5) Beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin esaslarını tespit etmek, yürütmek, bu faaliyetlere ait araç, gereç ve benzeri ihtiyaçları karşılamak,
- 6) Okul dışı izcilik ve spor faaliyetler ile gençlik faaliyetlerini programlamak, düzenlemek, yönetmek ve gelişmesini sağlamak,
- 7) Spor idarecisi, antrenör, monitör, spor elemanları ve hakemleri yetiştirmek, eğitmek, sayılarını arttırmak, eğitim merkezleri kurmak,
- 8) Sporcu ve spor kulüpleri ile gençlik derneklerinin tescil, vize, aktarma işlemlerini yapmak, spor federasyonlarının kurulması ve spor dallarını belirlemek için gerekli usul ve esasları tayin ve tespit etmek,
- 9) Beden eğitimi, gençlik ve spor faaliyetleri için gerekli olan gençlik merkezleri, otelleri, kampları ile saha tesis ve malzemelerini yapmak, yaptırmak, işletmek ve bu tesisleri vatandaşın istifadesine sunmak,
- 10) Sporcu sağlığı ile ilgili tedbirleri almak, sporcu sağlık merkezleri açmak, açtırmak, işletmek, işletilmesine yardımcı olmak, sporcuların sigortalanması işlemlerini yapmak ve yaptırmak,
- 11) Spor müsabakalarında milletlerarası kurulların ve her türlü talimatın uygulanmasını sağlamak, futbol müsabakalarında müşterek bahis (Spor Toto ve Spor Loto) düzenlemek, yönetmek,
- 12) Beden eğitimi ve spor alanında teknik bilgi ve spora ilgi arttıracak yayınlar yapmak, faaliyetlerde bulunmak, gençliğin boş zamanlarının değerlendirilmesi hususunda diğer kuruluşlarla işbirliği yapmak,
- 13) Milletlerarası spor temas ve münasebetlerinde resmi merci görevi yapmak, bu kanuna göre tescilli yapılmış bulunan spor kulüp ve kuruluşları ile spor amacını taşıyan teşekkül, sporcu ve spor elemanlarını denetlemek,
- 14) Başarılı sporculara ve çalıştıricılara ayni ve nakdi yardım yapmak ve yapılmasını sağlamak, ödüllendirmek, ilgili mevzuat ve Bakanlıkça verilen benzeri görevleri yapmaktır.
- 15) Tüm vatandaşların spor yapmalarını teminen kitle sporunun yaygınlaştırılmasını sağlamak (Doğar, 1997: 78).

GSGM' nin görevlerinin yanı sıra; gençliğin üniversite dahil her kademedede okul içi ve okul dışı beden ve ahlak kabiliyetlerini demokratik usullere uygun bir şekilde geliştirmek, gençliğin sosyal ihtiyaçlarını karşılamak, oyun, beden eğitimi, spor, izcilik, ve boş zaman çalışmalarını yöneltmek, bu amaçları sağlayacak faaliyetlerin gerektirdiği tesisleri kurmak ve malzemeyi temin etmek; gerekli teknik ve idari elemanları yetiştirme, yurt içinde ve dışında bu faaliyetlerle ilgili bilimsel araştırmalar yapmak gibi, birçok kuruluş amaçlarının olduğu gibi (Fişek, 2003: 458), bu etkinliklerin yanı sıra, müzik faaliyetleri (Enstrümanlı, orkestralı, solo veya koro vb.), zihin sporları, her yaş için eğitsel oyunlar, dans (Halk oyunları, modern ve ritmik danslar vb.), sanat ve hüner gerektiren faaliyetler (Plastik, deri, grafik, seramik, metal, fotoğraf, resim ve ahşap vb.), mekan dışı faaliyetler (Kamp kurmak, izcilik, çevrecilik vb.) bilimsel ve kültürel faaliyetler (Edebiyat, tiyatro vb.) (Gençay vd., 2003: 96), gibi yan hizmet amaçları da vardır (GSGM, 2003: 2).

Sonuç olarak Türkiye’de sporun gelişimi ve sporun teşkilatlanması, sürekli olarak devlete bağlı bir süreç izlemiştir.

4. SPOR TESİSİ TANIMI VE SPOR TESİSLERİNİN TARİHİ GELİŞİMİ

Spor tesisleri, üzerinde çeşitli sportif eylemlerin yapıldığı her türlü yapılar olarak tanımlanabilir. Bunların yanı sıra spor yapılmasına imkan veren orman, koru, ırmak, dağ ve kanyon gibi arazilerde bu kavramın içinde düşünülebilir (Doğu, 1990: 225).

Spor tesislerinin tanımı, sporun bizzat üzerinde yapıldığı mekansal yerler olarak da karşımıza çıkmaktadır (Salman, 1992: 85).

Spor tesislerine her gün yenileri eklenerek hizmete sunulmaktadır. Elbette ki bu tesisleri bir standarda oturtmak için bazı kriterler vardır. Ülkemizde de tüm devletlerde olduğu gibi bir spor tesisi politikası vardır. Devlet her yaştaki vatandaşlara spor yaptırmayı amaç edinirken, bunların gerçekleşebilmesi için gerekli olan spor tesislerinin mevcudiyetini ve rolünü dikkate almak zorundadır. Doğal olarak tesisin, devlet politikasına uyması temel esası olmalıdır. Bu da Gençlik ve Spor Genel Müdürlükleri'nin belirlediği şartların yerine getirilmesiyle gerçekleşir. Genel Müdürlükler açılan tesisleri denetleme görevini Gençlik ve Spor Müdürlüklerine vermiştir (Argan, 2001: 12).

Sporun ilk ortaya çıkma döneminde, sporun yapılacağı özel yerler yoktu. Çünkü ilk insanların avı ile karşı karşıya geldiği veya düşman ile mücadele ettiği yerler, onun için doğal spor alanlarını oluşturmaktaydı. Ancak bu doğal alanlar zamanla yerini özel yer ve özel alanlara bırakmaya başladı. Doğum ve ölüm günlerinde yapılan sporlar için saha ve tesisler kuruldu. Düğün ve bayramlarda yapılan etkinlikler ve müsabakalar için özel alanlar tertip edildi. Teknolojinin tesis yapımına getirdiği kolaylıklar ile de daha kaliteli ve daha modern tesisler inşa edildi. Günümüzde spor tesislerinin bir ticari kazanç kaynağı olabileceğinin fark edilmesi ile birlikte, kişilerin spora dayalı meslekleri seçmeleri ve bunun doğal bir sonucu olarak spor saha ve tesislerinin çoğalmasında neden olduğu söylenilebilmektedir. Sporcu – seyirci – antrenör etkileşiminin sağlandığı bir sosyal alan olan spor tesisleri, aynı zamanda birer eğitim alanı olarak öğretmen ve antrenörlerin, öğrencilerini ve sporcularını eğitip yetiştirdiği yerler olarak da görülmelidir (Acar, 1994: 3).

Modern tesislerin görülmeye başlandığı 20. yüzyılın sonlarına kadar kayda değer bir gelişim gösteremeyen spor tesislerinin eski çağlardaki en güzel örneklerine, Eski Yunan ve Roma medeniyetlerini incelediğimizde karşılaşabiliriz. Yunan spor mimarisinin en önemli tesislerini, Gymnasion ve Stadion' lar oluşturmaktadır. Çoğunluk ile Stadion ile ilişkili olan Gymnasion' ların en önemli elemanı, Palastra' lar olarak gösterilebilir. Dört tarafı kolonlar ile çevrili ve üstü kapalı, kare veya dikdörtgen şeklindeki bu tesisler, bir anlamda antrenman tesisleri niteliği taşımaktaydı. Stadion' lar ise, tribün yapımına uygun yamaçlarda, vadi kenarlarında veya benzeri arazilerde inşa edilmişlerdi. Tabiata tamamen açılmış ve her yönden gelinip çıkılabilen bu tesislerde en büyük sorun, tribünlerin görüş seviyesi ve seyircilerin, seyir anındaki konforlarıydı. Romalıların en önemli eserleri ise; anfi tiyatrolar, sirkler ve banyolardır. Anfi tiyatrolar, gladyatör ve hayvan güreşlerini seyretmek için inşa edilmiş yapılarıdır. Bu konuya vereceğimiz en güzel örnek Colosseum' dur. 50 bin kişi kapasiteli bu tesis, 7 – 8 dakikada boşalabildiği gibi üzerinde örtülebilmektedir. Sirkler, araba yarışları için gerekli saha ve seyir açısından tribünlerden oluşmaktadır. 180 bin veya 190 bin seyirci kapasitesi olan Circus Maximus, sirklerin en önemli örneklerinden biridir. Teknik imkanlar ve yeni malzemeler yardımı ile modern bir şekil alma fırsatı bulan spor tesisi mimarisi, özellikle form ve fonksiyon alanında karşılaşmış olduğu sorunlarda, çoğu zaman yunan ve roma mimarisinden etkilenmiştir (Kuraner vd., 1979: 385-386).

Kullanıcı açısından sporun yapıldığı mekan, sporun yapılabilmesinde en önemli unsurdur. Kullanıcı derken, gerek sporcu açısından, gerekse personel açısından olaya bakmak ve mekanların tasarımında, fonksiyonların çözümünde bunların gereksinmelerini göz önünde bulundurmak gerekir. Bir spor tesisini; elit sporcular, öğrenci sporcular, çalışan personel, sıradan vatandaşlar, askerler, engelliler, rehabilite edilecek kişiler, tutuklular ve sporla ilgili

bilim adamları kullanabilir. Bu açıdan spor saha ve tesislerin, her dönem, her mevsim ve her yaştaki insana göre planlanması ve organize edilmesi ile birlikte organizenin bu alanda yürütülmesi esastır (Argan, ve Katırcı, 2002: 34).

1970' li yıllarda tüm dünyada tüketiciye sunulan spor, fitness ve rekreasyon etkinliklerinin hem çeşidinde hem de sayısında önemli artışlar meydana gelmiştir. Örneğin; 1970'li yılların sonunda müzik eşliğinde egzersiz yapmak olarak ifade edilen aerobik anlayışı gelişmeye başlamıştır. Günümüzde ise hafif aerobik, sert aerobik, ileri yaşlarda aerobik veya hamile aerobiği gibi yüzlerce farklı aerobik çeşidi vardır ve bu etkinlikler spor endüstrisi içerisinde tüketiciye sunulmaktadır. 1970'li yıllarda tüm dünyada bireylerin serbest zamanlarının ve sportif etkinliklere ayırdıkları zamanın artması fitness patlaması olarak ifade edilen yeni bir oluşumun doğmasına neden olmuştur. Özellikle sağlıklı bir yaşam için fiziksel etkinliğin öneminin anlaşılmasına bağlı olarak fitness ve sağlıkla ilişkili etkinliklere katılım artmıştır. Bunun doğal sonucu olarak da bu etkinliklerin yapılabileceği spor merkezleri, fitness merkezleri ve sağlık kulüpleri gibi tesislerin sayılarında da bir artış meydana gelmiştir (Akdeniz, 2004: 7).

Ülkemizde spor alanında tesis yapımı konusunda, önceleri çok yetersiz olan tesislerin 1960 yılından itibaren spor toto gelirlerinden sağlanan mali kaynak ile yapımlarının hız kazandığı görülmektedir. 13 Eylül 2001 tarihinde Resmi Gazete' de yayınlanan Sponsorluk Yönetmeliği ile ülkenin spor tesisleri politikasında önemli bir adım atılarak yapımı ve onarımı uygun görülen spor tesisleri ile yarım kalan hizmetlerin özel ve tüzel kişilerin yardımı ile tamamlanmasına yasal olarak olanak sağlamıştır (Cankalp, 2002: 138).

Spor tesislerinin yapımında, olimpiik ölçü ve ilgili spor branşının uluslararası standartlarındaki vasıflar ele alınmalıdır (Cankalp, 2002: 136).

4.1. Türleri Açısından Spor Tesisleri

Sanayileşme ve şehirleşme süreçlerinin doğurduğu sosyal ilişkiler ve toplumda sporun yaygınlaşma eğilimi sonucunda sporun, profesyonelleşmesi ile birlikte bir meslek halini alması ve tesadüflere bağlı olarak yapılan eylemlerden ayrılmaya başlaması ile sporda değişik branşlar ortaya çıkmış (Erkal vd., 1998: 192), sonuç itibari ile farklı branşlarda yapılacak aktiviteler için farklı türde mekanlara ihtiyaç duyulmuştur.

4.2. Mekansal Özelliklerine Göre Spor Tesisleri

Mekansal özelliğine göre spor tesisleri, açık spor tesisleri, kapalı spor tesisleri, sporlaştırılmış doğal ve kentsel mekanlar olarak sınıflandırılmıştır (Aksu, 1997: 61-62).

4.2.1. Açık Spor tesisleri

Açık spor tesisleri, spor eyleminin dış mekanda yapılmasına olanak sağlayan tesislerdir. Kimi sporlar eylem türü araç-gereçlerinin niteliği nedeniyle sadece açık spor tesislerinde başka bir deyişle dış mekânlarda yer almaktadır. Atıcılık, binicilik, cirit, polo, golf bu spor dallarına örnektir. Kimi sporlar ise gereksinmelere ve koşullara bağlı olarak açık veya kapalı mekanlarda yapılabilmektedir. Bu sporlar için yapılan açık spor tesislerinin en yaygın olanları, 'spor sahaları'dır. Spor sahaları basketbol, voleybol, tenis, futbol, atletizm ve benzeri sporlar için yapılabilmektedir. Açık spor tesislerinin yatırım maliyeti düşüktür. Ancak kullanım ve yararlanma imkanları ve konfor beklentileri, çevre ve iklim koşullarına bağlı olarak sınırlanmaktadır (Aksu, 1997: 61-62).

4.2.2. Kapalı Spor Tesisleri

Kapalı spor tesisleri, tüm aktivitenin iç mekanlarda yapılabilmesine imkan sağlayan tesislerdir. Bu tesislerin en yaygın olanları, spor salonlarıdır. Spor salonları, basketbol, voleybol, güreş, futbol, tenis gibi açık alanlarda yapılan aktivitelerin iç mekanlarda da yapılabilmesi üzerine tasarlanmıştır. Ayrıca yüzme, bowling, buz pateni, buz hokeyi gibi etkinliklerde kapalı spor tesislerinde yapılmaktadır. Kapalı spor tesislerinin yatırım maliyeti yüksek, ancak kullanım ve yararlanma süreleri uzun ve konfor koşulları üst düzeydedir (Aksu, 1997: 61-62).

4.2.3. Sporlaştırılmış Doğal ve Kentsel Alanlar

Doğal ve kentsel alanlar, tesis gerektirmeyen spor etkinlikleri için olanak sağlamaktadır. Sporlaştırılmış alanlarda yapılan sporlara, dağcılık, yelken, kano, kır koşuları ve yağlı güreş gibi sporları örnek verebiliriz. Sporlaştırılmış kentsel mekanlar içinse, maraton koşuları, yürüyüş, bisiklet, motosiklet ve araba yarışları gibi sporlar örnek verilebilir. Bu sporlar için geçici olarak başlangıç ve bitiş çizgilerin belirlenmesi, belli aralıklar ile mesafe çubuklarının koyulması, sökülür ve takılır tribünlerin kurulması gibi etkinlikler ile kentsel ve doğal alanlar sporlaştırılmaktadır.

Ayrıca herhangi bir spor eylemine olanak veren her mekanda spor yapılma olanağı vardır. Sokaklar, meydanlar, boş arsalar, piknik alanları, parklar, konutların bahçeleri, otoparklar, spor amaçlı kullanılmaktadır. Böyle mekanlarda belli aralıklar ile konulan iki taş, tebeşirle çizilmiş bir çizgi, duvara asılan bir pota ve iki ağaç arasına asılan bir ip, mekanları sporlaştırabilmektedir (Aksu, 1997: 61-62).

4.3. Seyirci Durumuna Göre Spor Tesisleri

Seyirci durumuna göre spor tesisleri, seyircili spor tesisleri ve seyircisiz spor tesisleri olmak üzere ikiye ayrılır (Acar, 1994: 6-7).

4.3.1. Seyircili Spor Tesisleri

Sportif yarışmaların yapıldığı, sporcunun mesleğini icra ettiği, seyircinin aktiviteyi direk olarak izlediği tesislerdir. Tesislerin içinde mutlaka seyirlik alan bulunur (Acar, 1994: 6-7).

4.3.2. Seyircisiz Spor Tesisleri

Beden eğitimi hareketlerinin, antrenmanların, sağlıklı yaşam için spor aktivitelerinin yapıldığı içinde seyirlik alanın yok denilecek kadar az olduğu tesislerdir (Acar, 1994: 6-7).

4.4. Kurumlara Göre Spor Tesisleri

Ülkemizde spor açısından tesisleşme hareketleri, kamu kurumlarına ait spor tesisleri ve özel spor tesisleri olarak iki ana bölümde incelenebilir (Karaca, 2002: 6).

4.4.1. Kamu Spor Tesisleri

Spor hizmetlerinin hazırlanıp sunulmasında 1982 Anayasası ve ilgili mevzuat, devlete sporda alt yapı kurma ve vatandaşlara spor yaptırma görevini vermektedir. Özel sektörün güç

ve sermayesinin yetmeyeceği girişim ve tesislerin devlet tarafından yapılması kriteri büyük ölçüde kamu hizmeti olarak kabul edilmektedir (Karaca, 2002: 6).

Kamu kurumlarına ait spor tesisleri için, GSGM, Türk Silahlı Kuvvetleri, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullar, Emniyet Müdürlükleri gibi devlet kurumlarına ait spor saha ve salonlarını örnek gösterebiliriz (Çetin, 2000: 8).

4.4.2. Özel Spor Tesisleri

Kamu kurumlarına ait olmayıp, özel kişilere ait olan ve temelde müşterilerin spor konusundaki ilgi ve ihtiyaçlarını karşılayacak tarzda kurulmuş uygun fiyat ve uygun zamanda hizmet veren kuruluşlardır (Karaca, 2002: 6).

4.5. Spor Tesislerinin Spor Kavramı İçerisinde Yeri ve Önemi

Günümüzde ülkelerin kalkınmışlığını gösteren önemli etkenlerden biride spora verdikleri önem ve spor politikaları, spora ayırdıkları zaman, eğitim ve hükümetlerin tesisler ve spor çalışmaları için ayırdıkları bütçeleri ve fonlarıdır. Ayrıca ülkeler, sportif faaliyetler ile ülkelerinin teknolojik, ekonomik, tarihi ve kültürel zenginliklerini çeşitli spor yarışmalarında sergileme ve propaganda imkanları elde etmektedirler. Bir ülkede sporun gelişip yaygınlaştığını anlayabilmek için spor ortamının oluşturulmuş olmasına ve sayıca tesis ve sporcunun yeterli olup olmadığına bakılmalıdır. Bilindiği gibi spor ortamı, spor saha ve tesisleri, spor araç ve gereçleri, spor öğreticileri ve yöneticileri ile sportif organizasyonlardan oluşmaktadır. Bu unsurlardan birinin veya birkaçının olmaması halinde o ülkede sporun sağlıklı bir gelişiminin olduğu söylenemez (Salman, 1992: 85).

Bugün çağımızdaki değişim, yarışma sporlarına veya formal olarak organize edilen sporlara rağbetin azalmasını, daha çok doğal çevrelerde oynanan informal spora katılımdaki artışı ve bilhassa sağlıklı yaşama ile ilgili spor aktivitelerine olan yönelimi kapsamaktadır. Eğer fiziksel aktiviteye katılımda sayısal bir artış umuluyorsa kişilerin ihtiyaçlarını içeren bir dizi faktörün anlaşılması gerekir. O neden ile sporu kitleye sunmak önemli ölçüde kişilerin motivasyonlarına cevap veren yeni imkanların oluşturulmasına bağlıdır (Taşmektepligil ve Bostancı, 2000: 42).

Spor faaliyetlerinin yapıldığı spor tesisleri, spor hizmetleri içinde çok önemli bir yer teşkil eder. Bir spor faaliyetini güzelleştiren ve o faaliyeti izleyici için cazip hale getiren, sportif faaliyetin önemi kadar spor işletmelerinin mükemmelliği ve tesislerin amaçlarına uygun inşa edilmiş olmasıdır. Sporda ileri gitmiş ülkeler spor tesislerinin yapımına büyük önem vermekte hatta sporu bir bilim olarak kabul ettikleri gibi spor mimarı ve mühendislik hizmetlerini spor biliminin bir kolu olarak değerlendirmektedirler. Spor tesislerinin kuruluş planlamasında sade, çok amaçlı, kısa sürede bitirilen ekonomik ve işletmecilik açısından tasarrufa yatkın olan nitelikler öncelikle göz önünde bulundurulmalıdır (Karaküçük, 1997: 149-172).

Spor tesisleri, sağlıklı her nesil yetiştirilmesinde beden eğitimi ve sporun temel araçlarındandır. Bu tesisler, beden ve ruh sağlığını geliştirmek amacıyla sporun günlük faaliyet içine girmesi için her yaştaki kişilerin seyirci durumundan kurtararak aktif spor yapmalarına olanak vererek amatör sporcuların uluslararası seviyede başarılı olmaları için kurulmuşlardır. Bu genel amaçla kurulacak tesisin, ülke nüfus yoğunluğu, iklim şartları ve ulaşım şartları gibi belli prensiplere göre ve spor yapacak bireyleri etkileyecek, ergonomik ve hijyenik yönden güzel, mimari estetiğe uygun inşa edilmelidir (DPT, 1994: 296).

Günümüzde uluslararası spor, uluslararası yarışma, oyun ve sporları ile spor bilimleri ve sporu bütünleyen ve destekleyen diğer yan kollar iki farklı düzeyde örgütlenmektedir. Bu uluslararası örgütlenmelerin spora karşı ilişkin ürettikleri ve dünya ülkelerinin spor

politikaları ile karşılıklı etkileşim içinde bulunan , küresel ölçekteki görüş, karar ve ilkeleri ulusal ölçekteki spor politikalarını yönlendirmektedir (Coghlan, 1990: 230).

Ülkesel ve bölgesel ölçekte spor planlaması, sosyo ekonomik ve fiziksel planlamaların alt sistemi olmaktadır. Bu sistematik içerisinde, plan türleri birbirleri ile hiyerarşik ilişki içerisindedir. Spor planlamasının, ulusal planlama sistemine bağlı politik, toplumsal, ekonomik, fiziksel, tüm alt sistemler ile etkileşim halinde olduğu çalışmalarda benimsenmeli ve dikkate alınmalıdır. Spor tesisi planlaması ise, spor planlama politikalarına bağlı olup, spor fiziksel planlamasının bir koludur. Her plan kendisinden önceki önce gelen planın amaç, hedef ve stratejisine uymak zorunda olduğu gibi, kendinden sonraki gelecek olan planlamaya da yön verir. Bu bağlamda spor tesisi planlaması ülkesel, bölgesel ve yerel tüm planlama çalışmalarına göre düşünülmelidir (Keleş, 1996: 112).

4.6. Spor Tesislerinin Yapım Kriterleri

Tesislerin kuruluş aşamasının başlangıcını, tasarım ve planlamacıların önceden tesisin yapımının genel amaçlarını gerçekleştirmek ve etkinliklerin, felsefesinin, tahakkukunun belirlenebilmesi için bir fizibilite çalışmasını yapmış olmaları oluşturur. Ancak çoğu durumlarda tesis amaçlara uygun yapılmamakta ve sağlıklı programlar da bu yüzden uygulanamamaktadır. Bir tesisin kuruluşunda, kullanıcıların ihtiyaçları ve maksimum kullanıma uygun olarak hizmet verebileceği yerin seçimi büyük önem taşımaktadır (Karaküçük, 1997: 173-174)

Tesislerin işletilmesi ve kullanımından önce, tesisler yapılırken; tesisin yapılacağı mahal hakkında (iklim, arazi yapısı, inşaat malzemesi, okul durumu, yaş grafiği, mesken uzaklığı, şehrin gelişme istikameti, trafik durumu, halkın içtimai-iktisadi durumu) inceleme yapılmalı, tesisleri kullanacakların görüşleri alınmalıdır (DPT, 1979: 63).

Ceyhun' a göre; (2008.330) spor tesisi yapımında uyulması gereken kriterler aşağıdaki gibi sıralanmıştır.

- 1) Spor salonu öncelikle ulaşım sorunu olmayan uygun bir mekana kurulmalıdır.
- 2) Salonların kuruluş yerleri seçilirken, eğitim kurumlarına yakın yerler tercih edilmelidir.
- 3) Sanayi ve hava kirliliği gibi olumsuz çevre faktörlerinden etkilenebilecek yerler tercih edilmemelidir.
- 4) Salonun kurulacağı, yerleşim merkezinin trafik akışını bozmamalıdır.
- 5) Salonda kullanılacak malzemelerde ve yapımda ergonomik şartlar göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin ışıklandırma da; yan cephelerden 40 ampul kullanılacağına, tepeden yerleştirilmiş 30 ampulle sporçunun daha rahat spor yapması sağlanabilir.
- 6) Salonlar birden fazla sporun yapılabilmesi şeklinde planlanmalıdır.
- 7) Salonlarda birden fazla branşın yapılmasına elverişli, kolay taşınabilecek veya kısa zamanda kolayca yer değiştirebilen (Hidrolik ve elektrikli potalar vb.) malzemeler kullanılmalıdır.
- 8) Gerektiğinde müsabakaların yapılabilmesi için nizami ölçülere ve yüksekliğe sahip salonlar yapılmalıdır.

- 9) Güneş ışığından azami faydalanılacak şekilde salon yerleştirilmelidir.
- 10) Bir salonda aynı anda 4 takımın kullanacağı 4 ayrı soyunma odası ve duşların olması gerekir.
- 11) Spor salonları ileride gelişip genişletilebilecek şekilde imar edilmelidir.
- 12) Yan hizmet birimleri (Tuvaletler, duşlar, soyunma odaları, hakem odaları, sağlık odası vs.) yeterli sayıda ve büyüklükte olmalıdır.
- 13) Salonlarda özellikle akustik özelliklere uygun (sesi absorbe eden) malzemeler kullanılmalıdır.
- 14) Spor salonlarında esas faaliyetin gerçekleştirileceği salonun dışında, bir antrenman veya ısınma salonu bulundurulmalıdır.
- 15) Özellikle seyirci kapasitesinin fazla olduğu salonlarda; havalandırma ve sirkülasyona dikkat edilmelidir.
- 16) Seyirci faktörü de düşünülerek sosyal tesislere yer verilmelidir.
- 17) Otopark, tesisin veya salonun büyüklüğü ve seyirci kapasitesine göre bulundurulmalıdır.
- 18) Isıtma sistemi özellikle kış mevsiminin uzun olduğu bölgelerde, modern şartlara göre düzenlenmelidir.

Genel olarak tesis yapımının tasarım aşamasında dikkat edilecek hususları da şu şekilde sıralayabiliriz (Karaküçük, 1997: 172).

Kalite: Atmosfer sıcak ve rahat olmalı, kuruluş yeri kaliteli olmalıdır.

Kapasite: Sportif tesisten aynı anda çok sayıda insan yaralanabilmelidir.

Faaliyet Açıklığı (Çok Amaçlı Kullanım): Fuar, sergi, özel günler, yarışmaların düzenlenmesine uygun olması tesis açısından önemlidir.

Destek Teçhizatı: Bir faaliyetin başka bir faaliyete dönüştürülebilir olması spor tesisleri açısından önemlidir.

Esneklik: Tesiste birden fazla faaliyetin yapılabilmesi önemlidir.

Ülkemizde konuyla ilgili bir başka çalışmada Devlet Planlama Teşkilatı Sosyal Planlama Başkanlığınca yapılmıştır. Bu çalışmada spor tesisi yapım kriterleri belirlenmiştir. Belirlenen bu kriterler ve buna bağlı olarak derecelendirilen bu değişken ağırlıkları aşağıda verilmiştir (Salman, 1992b: 173).

Yatırım Kriteri	Değişken Ağırlığı
Nüfus (Hedef Nüfus)	70
İklim	10
Mevcut Spor Tesisi Sayısı	10
Üniversite Öğrenci Sayısı	5
Spora Duyulan İlgi	5

Şekil 4.6. DPT' na Göre Spor Tesisi Yapım Kriterleri

Devlet Planlama Teşkilatı'nca yapılan bu çalışmada spor tesisi yapım kriterleri arasında ağırlıklı olarak, nüfus ve nüfus özelliklerinin baskın olduğu görülmektedir. Yukarıdaki veriler değerlendirildiğinde yeni yapılacak olan spor tesisi yatırımlarında nüfus yoğunluğu ve artış hızının fazla olduğu il ve ilçelerin tespitinin yapılması, belirtilen kriterler ölçüsünde bir değerlendirmeye tabi tutulmalarında büyük fayda vardır. Çünkü gelecek yıllarda bu yerleşim merkezlerinin problemleri, şehirleşme oranlarına paralel olarak artacaktır. Bunun sonucunda da spor tesislerinin yapımında karşılaşılan güçlüklerin artış göstermesi kaçınılmaz olacaktır (Salman, 1992b: 174).

4.7. Devletin Spor Tesisleri Yapımına Ait Mali Kaynakları:

- a) Genel ayrılan ödenek
- b) Devlet Planlama Teşkilatı' ndan gelen ödenekler
- c) Spor müsabakalarından alınan hisseler
- d) Spor Toto / Loto kaynakları
- e) Fon Kaynakları
- f) Belediye ve İl Özel İdare Kaynakları
- g) Diğer gelirler (Cankalp, 2002: 121).

5. İŞLETME VE İŞLETMECİLİK KAVRAMI

İnsanların ihtiyaçlarını doğrudan doğruya veya dolaylı karşılamak amacı ile işleyen veya işletilen her iktisadi birime işletme adı verilir. İşletme, üretim faktörlerinin emek, tabiat, sermaye, müteşebbis gibi özelliklerinin birleşmesinden meydana gelen bir kuruluş olup, varlık sebebi talep olunma ve hizmet üretim pazarlamasına dayanmaktadır (Ekenci ve İmamoğlu 1998: 1).

İşletme, üretim faktörlerini bir araya getirerek Pazar için iktisadi mal ve hizmet üreten ve/veya pazarlayan ekonomik, teknik ve hukuki birimler olarak tanımlanabilir. Burada üzerinde durulması gereken konulardan biri işletmenin pazar için üretim yapısıdır. İşletmeler başkalarının ihtiyaçlarını karşılamak üzere mal ve hizmet üretirler. Kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla üretim yapan kişiler ve birimler işletme sayılmazlar (Ataman, 2001: 1).

Bir başka tanıma göre işletme, mal ve hizmet üretmek amacı ile insan gücü, mali ve teknik donanımları bir araya getirerek fayda oluşturan ünitelere denir. İşletmek ise, istenilen yarar üzerine çalışmak – çalıştırmak demektir (Can,1986: 3).

Bu açıklamalara göre işletmenin iki ana özelliği vardır (Ekenci ve İmamoğlu, 1998: 2).

- 1- İnsan ihtiyaçlarını tatmin için mal ve hizmet üretmek amacı ile faaliyette bulunmak.
- 2- Bu amacı gerçekleştirmek için gerekli üretim faktörlerine sahip olmak.

İşletmeler, genellikle kar elde etmek için kurulup işletilmekle beraber, kar amacı yanında başka amaçların, söz gelişi, sosyal amaçların ön görüldüğü işletmeler de vardır. Kar amacı güden kuruluşlarda öncelikli olarak parasal gelir düşünülürken, kar amacı taşımayan kuruluşlarda sosyal amaçlar ön planda yer almaktadır.

5.1. İşletme Yönetimi

İnsanların yaşadığı coğrafyalarda oluşan değişimler ve insanların hayatında gerçekleşen değişiklikler ile ihtiyaçların çeşitlenmesi ve buna benzer gelişmeler çok sayıda insanı ve bu insanların ilişkilerini düzenleyecek yönetim birimleri ve örgütlerin kurulmasını zorunlu kılmıştır. Gelişmeler ışığında yönetim işlevinin önce ailede başladığı, sonra kabilelerde geliştiği ve daha sonra da siyasal kurumlarda uygulandığı söylenebilir. İşletme yönetimi ise, işletmelerin ortaya çıkmasıyla söz konusu olmuştur. Bugünkü anlamda modern işletmelerin ortaya çıkışının, sanayi devrimiyle birlikte olduğu söylenebilir. Sanayi devriminden önce insanlar, hayatlarını devam ettirmek için çalışıyorlardı. Sanayi devriminden sonra üretim makineleşmeye başladı ve gelişmiş teknolojinin de yardımıyla çok sayıda işçinin çalıştığı tüm topluma yetecek kadar kitle üretiminin yapılabilirdiği fabrika sistemleri meydana geldi. Böylece sanayi devriminden organizasyonların sayısı ve büyüklükleri artmış, bünyeleri karmaşıklaşmış ve faaliyet alanları çeşitlenmiştir (Baransel, 1993: 5).

Yönetim ve işletme yönetimi kavramlarını birbirinden ayıran iki farklılık vardır. İşletme yönetimini farklı kılan birinci kriter ortak amacın iktisadi olmasıdır. Ortak bir değer olarak iktisadi fayda üretme ve kazanç sağlama amacının etkili ve verimli olarak gerçekleştirilebilmesi için, iş birliği yapmış insan grubunun faaliyetlerinin planlanması, örgütlenmesi, yönlendirilmesi, koordinasyonu ve kontrol edilmesiyle ilgili tüm çabalar, işletme yönetiminin konusunu oluşturur (Baransel, 1993: 6).

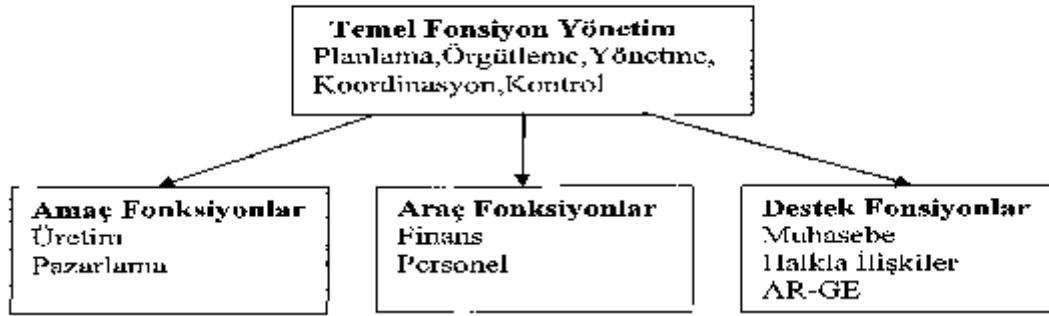
Ayrıca işletme yönetimi işletme yönetiminin birbirinden farklı olduğu bir diğer husus ise, yönetimin sosyo-teknik bir niteliğe sahip olmasıdır. Yönetim sosyal bir bilim dalıdır ve dolayısı ile bir insan grubunun ortak amaca yönelik çalışmalarını kapsar. İşletme yönetiminin,

sosyal niteliği yanında üretim süreci ve teknoloji kullanma zorunluluğu sebebiyle teknik bir kapsama da sahiptir. İşletme yönetimi, her şeyden önce bir iş ve faaliyet sürecidir. Süreç niteliği, yönetimin en belirgin özelliğidir. Yönetim süreci, işletme ve örgütlerde, eğitim ve sağlık kurumlarında, derneklerde, vakıflarda, sendikalarda, siyasi partilerde, dini, askeri ve diğer her türlü kamu kurum ve kuruluşlarında uygulanan ortak bir faaliyettir (Dinçer ve Fidan, 1999: 19-20).

5.1.1. İşletme Yönetimi Fonksiyonları

Ortak amaçların etkili ve verimli bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için, işbirliği yapmış insan grubunun faaliyetlerin planlanması, örgütlendirilmesi, yürütülmesi, koordinasyonu ve kontrol edilmesiyle ilgili tüm çabalar yönetim sürecini oluşturmaktadır (Dinçer vd., 1999: 21).

Doğal olarak, işletmelerde insanların faaliyetleri yanısıra, çeşitli fiziki unsurlar ve finansal konularda da kararlar alınıp uygulanmaktadır. Bu nedenle işletme yönetimi, hem insanlar ile ilgili faaliyetleri, hem de insanlarla diğer unsurlar arasındaki ilişkileri belli bir düzen içinde ve birbirleriyle uyumlu şekilde düzenlemelidir.

Şekil 5.1.1. İşletme Yönetimi Fonksiyonları. (Ekenci ve İmamoğlu, 1998: 4-5-6).

Bahsi geçen fonksiyonlar spor işletmeciliği açısından ele alındığında; üretim ve pazarlama fonksiyonları ile spor hizmetlerinin üretimi ve pazarlaması yapılmakta, finans ve personel fonksiyonları ise bu iki temel fonksiyonu kolaylaştırmaktadır (Ekenci ve İmamoğlu, 1998: 4-5-6).

Yönetimsel faaliyetler farklı düzeylerde yer alan yöneticiler tarafından gerçekleştirilmekte, bu şekilde bir yönetim hiyerarşisi doğmaktadır. Kuşkusuz bir işletme herhangi bir yönetimsel faaliyeti gerçekleştirilmeyen çalışanlar da mevcuttur. Bu kişiler bir yönetimsel faaliyeti gerçekleştirilmeyen çalışanlarda bulunmaktadır. Bu kişiler örgüt piramidinin tabanında yer almaktadır. Tepe, orta, alt kademe yöneticiler ve yönetici olmayan personel aşağıda gösterilmektedir (Mucuk, 1998: 142).

- Tepe Yöneticiler
- Orta kademe yöneticiler
- Alt kademe yöneticiler
- Yönetici olmayan çalışanlar

Bir işletme, yönetim kurulu başkanı ve üyeleri, genel müdür ve yardımcıları, genel koordinatörleri o işletmenin tepe yönetimini oluşturur. Bölüm müdürleri, daire başkanları, şube yöneticileri idare amirleri ise orta kademe yöneticilerdir. İşletmenin alt kademe

yöneticileri şefler, amirler, nezaretçiler, ustabaşılar, baş kalfalar vb. ünvanlara sahiptirler (Mucuk, 1998: 142).

5.2. Spor İşletmesi ve Spor İşletmeciliği

İşletmeler, çağdaş toplumun çok önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. İnsanlar, zamanlarının büyük bir bölümünü günlük çeşitli tarzlardaki tüketimler ile geçirdiği için işletmelerin faaliyetleri insanların yaşamında önemli bir yer tutmaktadır. Üreticiler ise insanların bu ihtiyaçlarına cevap verme çabasıdadırlar. Bu nedenle toplum ile işletme iç içedir (Donuk, 2005: 43).

Günümüzde spor, kişisel ve toplumsal sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikleriyle önemli bir hizmet sektörü olarak kabul görmektedir. Ayrıca, günümüzün kitle iletişim araçları ve özellikle medyanın etkisiyle karlı bir reklam ve tanıtım aracı haline gelen spor, bir taraftan geniş kitlelerin yoğun ilgisini çeken bir gösteri ve eğlence faaliyeti olarak tüketim sektörüne dönüşürken, diğer taraftan müteşebbisler için önemli miktarlarda finans hareketlerinin yaşandığı cazip bir ekonomik faaliyet alanı haline gelmektedir. Spor hem hizmet üretimi boyutuyla, hem de mal üretimi ve tüketim sektörleri boyutuyla, işletmecilik ve spor işletmeciliği bilimlerinin araştırma konusunu oluşturmaktadır (Soyer, 2000: 182).

İşletmeler genellikle kar amacı güderler. Spor işletmeleri de (spor tesisleri, rekreasyon merkezleri vb. yapılar) verdikleri hizmetlerin karşılığında maddi kazanç temin etseler bile esas itibarıyla, insanların spor ihtiyaçlarını karşılamak için kurulurlar. Özellikle sporun bir kamu hizmeti olarak görüldüğü ülkelerde, devlet tarafından kurulup işletilen spor işletmelerinde ilk ve asıl amacın sporu kitlelere yaymak suretiyle toplumsal hizmet ve sosyal fayda yaratmak olduğu söylenebilir (Ekenci ve İmamoğlu, 1998: 6).

Spor işletmelerini, “sporla doğrudan ilişkili yani spor sektöründe faaliyet gösteren ve amacı bireylerin, toplulukların, toplumların ve uluslararası insan kitlelerinin eğitim, antrenman, müsabaka gibi hizmet; sporla ilişkili her türlü teçhizat, ekipman ve bilgi gibi ihtiyaçlarını karşılamak olan ve bu amaçla teşkilatlanmış üretim ve pazarlama ekonomik birimleri” olarak tanımlamak mümkündür (Seraslan ve Kepoğlu, 2005: 22).

Spor işletmeciliği, dar anlamda yerleşim yerlerindeki ve yakınındaki açık ve kapalı spor tesislerinin akıllı şekilde kurulması ve verimli işletilmesini; geniş anlamda ise, hem bu tesislerin hem de tesis dışındaki orman, dağ, akarsu, göl, deniz, plaj ve hatta gökyüzü gibi doğal çevrelerden yararlanmak sureti ile çok büyük ve pahalı tesislere gerek duyulmadan gerçekleştirilebilecek sportif hizmet ve programların etkin bir biçimde planlanmasını ve uygulamaya konulmasını kapsamaktadır (Ekenci ve İmamoğlu, 1998: 7).

Spor işletmelerinin varlık nedeni, temelde müşterilerin spor konusundaki beklenti ve ihtiyaçlarını karşılayacak tarzda, en uygun fiyat ve zamanda hizmet tasarlayıp sunmaktır. Bu nedenle spor hizmetlerinin müşteri ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde olması için müşteri talep ve beklentilerinin öğrenilmesini sağlayacak pazar bilgilerinin elde edilmesi gerekir (İmamoğlu, 1998: 58).

İşletmeci yada yönetici konumundaki kişilerin bu talep ve beklentileri önceden bilmesi yada pazar bilgileri doğrultusunda işletmeyi yönlendirmesi gerekir. Çünkü yönetim kademesinde görev alan her ferdin iki temel görevi vardır. Bunlar; (Şimşek, 1998: 19)

1- Mevcut sistemi belirlenen hedefler doğrultusunda çalıştırmak.

2- Kuruluş performansını yükseltmeye imkan veren sistemleri kurmak ve geliştirmek. Başka bir ifade ile sistemi geliştirmek.

Sporun günlük yaşamdaki önemi, çok çeşitli sektörleri, örneğin, eğitim, basın, görsel – işitsel sektör, şans oyunları ve alt yapı sektörlerini etkilemesi bakımından Avrupa Birliği’nde dikkat çekici hale gelmiştir. Sporun bu kadar fazla alana yayılması, etkilerinin değerlendirilmesini de zorlaştırmaktadır. Bu alandaki makro-ekonomik göstergeler, spor sektörünün dünya ticaretinin % 3’ üne sahip olduğunu göstermektedir (Devecioğlu, 2005: 117).

Bu derece önemli bir olgu olan spor kavramı, insanların hayatındaki hızlı gelişmelere paralel olarak günümüzde yönetsel ve işlevsel bir kimliğe bürünmüştür. Kişi yaşamıyla özdeşleşen ve toplumsal dinamizmin kaynağı olan sporun yeni boyutlar kazanmasının bir sebebi de, herkesin ilgisini çekebilmesidir. Bu da spor işletmelerin müşteri memnuniyetini birinci sırada tutmak zorunda olmalarını zorunlu kılmıştır. Günümüzde spor merkezleri müşteri merkezli örgütlerdir. Burada önemli olan verilen hizmet, ürün ve sunulan programlardır (Memiş, 2002: 8).

Spor örgütlerinin sunacağı hizmetleri halkın anlaması, desteklemesi ve spora karşı ilgi duyup spor yapmalarında halkla ilişkiler faaliyetlerinin faydası büyüktür. Halkla ilişkiler faaliyetlerinin planlanarak, uygulanması ve kontrol edilmesi gerekmektedir. Bir spor işletmesinin halkla ilişkiler faaliyetlerini sağlıklı yürütebilmesi için iletişim kanallarını açık tutması gerekir. İletişimi sağlayacak araçlar, spor işletmesini, işletmenin amaçlarını programlarını ve faaliyetlerini halka duyurup tanıtacak şekilde olmalıdır. Bir spor programının dikkatle planlanıp, uygun yöntemler ile halkın güven ve anlayışını kazanabilmesi ve halkın büyük kesiminin bu tür işletmelerden ve programlardan haberdar olabilmesi için spor ve işletme bilgisine sahip kişilere ihtiyaç vardır (Donuk, 2005: 45).

5.3. Spor İşletmeciliğinde Üretim, Hizmet ve Müşteri Memnuniyeti

Spor tesisleri, sadece sporcuların antrenman yada müsabaka yaptığı yerler değil, çevre halkın da eğlenmesi, boş zamanlarını geçirmesi gereken bir yer ve sportif ihtiyaçlarının karşılanması gereken bir merkez sayılması gerekliliğinden dolayı tesisler, gerekli araç ve gereçler ile uygun spor hizmetini verebilecek kişiler ile desteklenmesi gereklidir (Watt, 2003: 80).

Spor için talep oluşturulması ve spora olan talebin artırılması, toplumda spor yapanların sayısını artırmak sureti ile halk sağlığının seviyesini yükselteceğinden ülkeler, bir sosyal tutundurma faaliyeti ile sporu yaygınlaştırmaya çalışmaktadırlar. Ülkeler bu faaliyetlerinde kısa vadeli bir kar peşinde olmayıp, tamamen sağlıklı bir toplum oluşturmayı amaç edinirler (Watt, 2003: 81).

Spor örgütlenmesi ve hizmetlerin halka ulaştırılması bir çok ülkede genellikle kamu hizmeti olarak yürütülmektedir. Kuşkusuz tarihi süreç içerisinde devletin yerine getirmek zorunda olduğu eğitim, sağlık, güvenlik vb. görevleri sürekli değişim içerisinde olmuştur. Bir çok örgütte olduğu gibi spor örgütlerinde de kendini gösteren bu değişim, ülkelerin benimsemiş oldukları siyasi ve ekonomik sistemlere bağlı olarak gerçekleşebildiği gibi çağın getirdiği yeni ihtiyaçlara paralel olarak da şekillenmektedir. Doğal olarak modern dünyanın bütün ekonomik ve sosyal değişimleri spor örgütü ve organizasyonlarında da görülmektedir. Örgütlü yaşamın ticaret ve eğlenceyle ilgili bir parçası olarak spor kulüpleri, siyasal gücün yasal düzenlemeleri ve kontrolü dışında değildir. Dolayısıyla spor, ekonomi, finans, sağlık ve kamu güvenliği, çevre, işçi ilişkileri, mekan kullanımı yasaları ve düzenlemelerini etkileyen kamu politikalarının da konusu olur (Devecioğlu, 2005: 3).

Devlet kurumları, spor tesisleri için sermaye sağlayan birinci kaynak durumundadır. Sporun ulusal ve uluslararası politikaları, ekonomik kalkınma ve bireysel çıkarlarının gerçekleşmesi için siyasi önemi nedeniyle bir çok ülkede sporla ilgili bakanlıklar, spor otoriteleri ve kuruluşları vardır. Sanayileşme, hizmet sektörünün gelişmesi, bilgi çağı ve hızlı

kentleşme sonucunda toplu yaşama kültürü ve sosyal yapı giderek farklı özellikler kazanmıştır. Toplumsal eğilimleri moral, kültür, yaşam felsefesi, ekonomik refah gibi olgular biçimlendirmektedir. Çağdaş toplumlar, sporu sosyal hayatın ayrılmaz bir parçası sayarken, geri kalmış toplumlar ise sporun önemini kavrayamamış ve göz ardı etmişlerdir (Devecioğlu, 2005: 3).

Çağdaş toplumlarda spor sosyal hayatın ayrılmaz bir parçası olurken, değişen ve gelişen spor kavramı içerisinde, sporda üretim ve hizmet, sporda arz ve talep, sporda müşteri memnuniyeti gibi olgularda gün ışığına çıkmıştır. İnsanları doğrudan veya dolaylı olarak ilgilendiren pek çok hususta nitelikleri değişen farklı hizmetler vardır. Özellikle sanayi toplumlarındaki karmaşık ve kalabalık şehir hayatının kolaylaştırılması ve düzenli hale getirilmesi açısından hizmet sektörü, diğer sektörler göre çok daha fazla önem kazanmaktadır. Hizmetlerin de elle tutulur mamuller gibi insanların çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak için üretilmelerine rağmen kapsam ve türleri mallara göre farklılık gösterdiğinden tek bir tanımla ifade edilebilmeleri oldukça zordur. Kotler, hizmeti ‘ bir grubun diğerine sunabileceği soyut, sahiplenilemeyen ancak fiziki bir mala bağlı olabilen yada olmayan bir faaliyet ve fayda şeklinde tanımlamaktadır. Bu tanıma göre hizmet fiziki bir ürüne bağlı yada bağımsız olabilmektedir (Ekenci ve İmamoğlu, 1998: 73-74).

Öte yandan insan davranışlarıyla yönlendirilerek sunulan hizmetlerin büyük çoğunluğunda maliyet, kalite ve verimliliğe etki eden en önemli unsur işgücüdür. Hizmetlerin sunumundaki başarı büyük sermaye yatırımlarından ziyade verilen hizmetin niteliğine göre belirlenmektedir. Bundan ötürü hizmeti verecek personelin seçiminde tecrübesi, yeterliliği, eğitimi, beşeri ilişkileri, uyumu, görünüşü ve kültürü gibi faktörlere dikkat edilir. Bu nedenle hizmet üretiminin esasını insanlar oluşturur (Ekenci ve İmamoğlu, 1998: 75).

Müşteri, genelde mal yada hizmetlerin son kullanıcıları olarak tanımlanır. Bu tanıma ayrıca ürünün üretilmesinden paketlenip pazarlanmasına kadar geçen süreç içerisindeki faaliyetleri gerçekleştiren kişilerde eklenmelidir. Bu çıktıların her alıcısı da müşteri olarak tanımlanmaktadır. Yani hem işletme içerisinde ürünün veya hizmetin üretip pazarlanmasına kadar gerçekleşen süreçte faaliyet gösteren çalışanlar hem de ürünü ve hizmeti satın alan işletme dışındaki kişiler müşteri olarak tanımlanmaktadır. Müşteri bir ürünü veya hizmeti satın alan (kabul eden) kuruluş, kişi yada kişilerdir. Müşteriler, bilançoda gösterilmese de bir işletmenin sahip olduğu en değerli varlıktır. Müşteri kavramı sadece ürün satın alanları değil, işletmenin ürettiği mal ve hizmetlerden etkilenen herkesi kapsamaktadır (Eroğlu, 2005: 9).

Değişen zaman ve değişen değerlerle birlikte farklı bir oluşum kazanan iş dünyası farklı bir müşteri yapısıyla karşı karşıyadır. Satın alma sürecinin son aşamasının benimseme aşaması olduğu ve ihtiyacın karşılanması halinde, satın almada bulunan kişinin o malın sürekli müşterisi olacağı dikkate alındığında, günümüzde işletmeler “ne üretirsem satarım” yerine “alıcımı tatmin edersem satarım” düşüncesi ile faaliyet göstermek zorundadırlar. Özellikle, insan unsurunun ön plana çıktığı hizmet sektöründe böyle bir düşüncenin uygulamaya dönüşmesi ise personelin beklenti ve ihtiyaçlarına cevap vermek, onların rahat, sağlıklı ve güvenilir ortamda çalışmalarını sağlamak, maddi ve manevi açıdan onları tatmin etmekle yakından ilişkilidir (Naktiyok, 2003: 226).

Ayrıca işletmeler ürettikleri ve sattıkları ürünlerle değil, verdikleri hizmetin üstünlüğü ve kalitesiyle ayakta kalabileceklerini, pazar paylarını da ancak bu şekilde arttırabileceklerini görmeye başlamışlardır. Tatmin edici bir hizmet için; müşteri ihtiyaçlarına cevap verebilme, iletişim, hatasız ve zamanında işlem, müşteriyi tanıma ve anlama, personelin bilgi ve deneyimi ile nezaket gibi faktörlerin göz önünde tutulması önem taşımaktadır (Karahan, 2000: 7).

Spor tesislerindeki hizmet üretimi esas itibari ile insanları memnun edebilecek spor programlarına dayanmaktadır. Spor programları ise insanların birbirinden farklı spor faaliyetlerine katılma isteklerinin karşılanması için gerçekleştirilen bir planlama sürecidir.

Çünkü sportif organizasyonların varlığı insan ihtiyaçlarından kaynaklanmakta ve bu ihtiyaçlar spor programları ile karşılanmaktadır. Program spor hizmetleri üretiminin esasını oluşturmakta, bu hizmetlerin topluma ulaştırılmasında araç işlevi görmektedir. (Ekenci ve İmamoğlu, 1998: 78).

Bu farklı ihtiyaç ve istekler genel hatları ile aktif katılım ve pasif katılım olarak adlandırılabilir spor programlarına dayanmaktadır. Gerek aktif katılımı sağlayan yaygın ve rekreasyonel spor branşları ve gerekse, pasif katılım adı altında toplanabilecek seyirciye yönelik spor etkinlikleri birer hizmet özelliği taşımaktadırlar. Ve her iki program türü de katılımcıların ihtiyaç ve isteklerine doygunluk sağlamak amacıyla üretilmektedirler (Ekenci ve İmamoğlu, 1998: 78).

Genel olarak, bir ülkede spor tesislerinin sağladığı sosyal amaçları gerek kamu kuruluşları gerekse özel kişilere ait olan spor tesisleri verebilmektedir. Bir spor tesisinin fiziki kapasitesi, araç ve gereçleri ile tesislerde görev alan yönetici ve personeller birer hizmet ürünü olarak sayılabilmektedir. Spor tesislerinde fiziksel aktiviteye pasif yada aktif olarak katılan bireyler de, tesislerden sosyal fayda sağlamak amacı taşıyan birer müşteri sayılabilirler. Bireylerin aktif ya da pasif katılım esnasında aldıkları haz ve doyum, araştırmamızın kapsamında bir müşteri memnuniyeti olarak algılanabilir.

6. KAHRAMANMARAŞ' IN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

Sosyal yapıyı oluşturan ana kitle nüfustur. Nüfus olmadan bir sosyal yapıdan bahsetmek mümkün değildir. Nüfusun mutlak miktarı, cinsiyete göre dağılımı, meslekteki mevki bakımından durumu, iktisadi faaliyet kollarına göre dağılımı, yaş gruplarına göre dağılımı, eğitim seviyesi ve ekonomik durumları yanında bu nüfusun üzerinde yaşadığı insanlar tarafından işlenmiş ve değerlendirilmiş fiziki ve coğrafi çevre gibi unsurlar, bir yerin, demografik yapısı hakkında bilgi vermektedir (Pepe, 2001: 210).

Çalışmanın bu bölümünde Kahramanmaraş ilinin coğrafi ve iklim özellikleri, nüfusun gelişimi ve nüfus özellikleri, Kahramanmaraş il ve ilçelerin nüfus özellikleri, Kahramanmaraş' ta Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' nün örgütlenmesi ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' ne ait olan spor saha ve tesislerin incelenmesi, bunun yanı sıra tesislerde görev yapan personel özelliklerinin saptanmasına çalışılacaktır. Araştırmanın bu bölümünde DİE verileri, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı verileri, DPT' nin hazırlamış olduğu ve yayınladığı verilerden yararlanılacaktır

6.1. Kahramanmaraş İlinin Coğrafi ve İklim Özellikleri

Kahramanmaraş ili, 14.346 km²'lik yüzölçümü ile Türkiye'nin 11. büyük ili durumundadır. 37-38 kuzey paralelleri ile 36-37 doğu meridyenleri arasında yer alır. Merkez ilçe deniz seviyesinden 568 metre yükseklikte olup, ilin kuzey kesimleri oldukça dağlıktır. Yeryüzü şekilleri genellikle Güneydoğu Toroslar' ın uzantıları olan dağlarla bunlar arasında kalan çöküntü alanlarından oluşmaktadır. Arazi yüksekliği 350 metreden 3000 metreye kadar çıkan Kahramanmaraş ilinde geniş ovalar vardır. Bunlar; Gavur, Maraş, Göksun, Aşağı Göksun, Afşin, Elbistan, Andırın, Mizmilli, Narlı ve İneklı Ovalarıdır (Kahramanmaraş Valilik Brifingi, 2005:1).

Kahramanmaraş ilinin belli başlı dağları ise; Nurhak, Binboğa, Engizek, Uludaz ve Ahırdağ'dır. Ceyhan nehri ile Aksu, Bertiz, Erkenez, Göksu, Göksun, Hurman, Körsulu, Sarsap ve Söğütlü çayları Kahramanmaraş' ın başlıca akarsularıdır. Toprakların %59,7' sini dağlar, %24' ünü platolar ve %16,3' ünü de ovalar teşkil eder (Kahramanmaraş Valilik Brifingi, 2005: 1).

Kahramanmaraş iklim yönünden Akdeniz iklimi kuşağında yer alır. Akdeniz ikliminin tam tanımına uyan, kışları ılık ve yağışlı, yazları sıcak ve kurak asıl Akdeniz iklimi, ilin 1000 metreye kadar olan kesimlerinde hakimdir. 1000 metreyi aşan yüksekliklere çıkıldığında kışları soğuk ve kar yağışlı, yazları nispeten serin bir Akdeniz dağ ikliminin etkileri hissedilir. (Dedeoğlu, 1996: 7)

6.2. Kahramanmaraş' ta Nüfusun Gelişimi ve Nüfusun Özellikleri:

2007 yılı seçimleri öncesi yapılan adrese dayalı nüfus kayıt sistemi ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığının resmi verilerine göre Kahramanmaraş ilinin toplam nüfusunun 1004.414 kişi olduğunu görmekteyiz. Kahramanmaraş ilinin nüfus yapısını, 506.711 kişi ile erkekler oluştururken, diğer kısmını 497.703 kişi ile bayanlar oluşturmaktadır. Bu rakamlara göre Kahramanmaraş ilinin % 50,4' ünü erkekler oluştururken, % 49,6' sını da bayanlar oluşturmaktadır (Şekil 2).

Kahramanmaraş ilinin yüzölçümüne ve nüfusunun toplamına bakıldığı zaman, km²' ye düşen nüfus yoğunluğu 70 kişidir. Ayrıca Kahramanmaraş ilinde merkezi takiben en çok nüfuslanmış ilçeler sırası ile; Elbistan, Afşin, Pazarcık, Türkoğlu ve Göksun takip etmektedir. Diğer ilçelerin nüfusu 50.000' den az olup en az nüfusa da Nurhak ve Ekinözü ilçeleri sahiptir (Çizelge 6.2.)

İLÇE	GENEL TOPLAM			ŞEHİR			KÖY		
	TOP.	ERKEK	KADIN	TOP.	ERKEK	KADIN	TOP.	ERKEK	KADIN
Merkez	500.950	252.498	248.452	371.463	187.208	184.255	129.487	65.290	64.197
Afşin	84.786	43.093	41.693	38.625	19.519	19.106	46.161	23.574	22.587
Andırın	40.915	20.555	20.360	8.026	3.994	4.032	32.889	16.561	16.328
Çağlayan cerit	26.846	13.500	13.346	12.454	6.298	6.156	14.392	7.202	7.190
Ekinözü	15.684	7.981	7.703	5.916	3.013	2.903	9.768	4.968	4.800
Elbistan	129.379	65.432	63.947	82.238	41.363	40.875	47.141	24.069	23.072
Göksun	54.553	27.469	27.084	17.008	8.360	8.648	37.545	19.109	18.436
Nurhak	14.587	7.386	7.201	5.835	2.889	2.946	8.752	4.497	4.255
Pazarcık	74.560	37.433	37.127	29.339	14.790	14.549	45.221	22.643	22.578
Türkoğlu	62.154	31.364	30.790	13.822	6.979	6.843	48.332	24.385	23.947
Toplam	1.004.414	506.711	497.703	584.726	294.413	290.313	419.688	212.298	207.390

Çizelge 6.2. Kahramanmaraş İli Merkez, İlçe ve Köy Nüfuslarının dağılımı.
(KMSTO, 12.11.2008, http://www.kmtso.org.tr/statik.php?file=ek_gos)

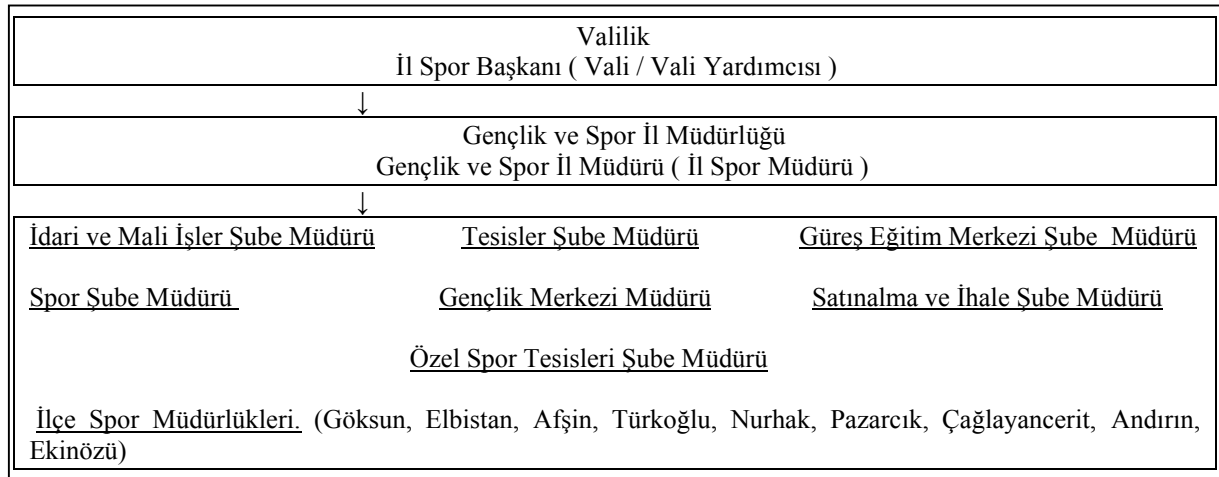
2000 yılında yapılan nüfus sayımları dikkate alındığında DİE. verilerine göre Kahramanmaraş nüfusunun toplam 1.002.384 kişi olduğunu görmekteyiz. Bunun yanı sıra 0-4 yaş arası toplamda 121.890 kişinin, 5-9 yaş arası 117.285 kişinin, 10-14 yaş arası 117.539 kişinin, 15-19 yaş arası 120.426 kişinin, 20-24 yaş arası 96.260 kişinin, 25-29 yaş arası 85.185 kişinin, 30-34 yaş arası, 66.397 kişinin, 35-39 yaş arası 62.941 kişinin, 40-44 yaş arası 49.281 kişinin, 45-49 yaş arası 40.148 kişinin, 50-54 yaş arası 33.072 kişinin, 60-64 yaş arası 22.139 kişinin, 65-69 yaş arası 19.233 kişinin, 70-74 yaş arası 13.558 kişinin, 75-79 yaş arası 6.228 kişinin, 80-84 yaş arası 3153 kişinin ve 85 ile daha yukarı yaşlarda olanların ise toplamda 2.642 kişi olarak Tük. verilerinde yerini almıştır (TÜİK, 12.11.2008, http://www.tuik.gov.tr/VeriBilgi.do?tb_id=37&ust_id=11).

7. KAHRAMANMARAŞ İLİNDE GSİM' İN ÖRGÜTLENMESİ VE ANTRENÖR VE SPORCU, SAYILARININ DAĞILIMI.

Araştırmanın bu bölümünde, Kahramanmaraş ilinde sporun gelişimi, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' nün örgütlenme süreci ile örgüt yapısının oluşumu, GSİM' e ait spor tesislerin genel yapısı, antrenörlerin ve sporcuların branşları bazında dağılımları, sunulmaya çalışılacaktır. Bu bölümde, ilgili literatürün taranması, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nden temin edilen, tesis ve sportif organizasyonların brifing dosyaları ile gözlem ve görüşmeler sonucu elde edilen verilerden yararlanılacaktır.

Kahramanmaraş ilinin spor tarihi, 1950' li yıllarda yerel bazda ve semt sahalarında yapılan Kısa Şalvar Güreşleri ve Karakucak Güreşleri sitilinde yapılan güreş sporları ile başlamıştır. Bu aktiviteler, cumhuriyet sonrası Kahramanmaraş ilinde yapıldığı bilinen ilk spor aktiviteleridir. Daha sonra 1964 yılında devlet tarafından Kahramanmaraş ilinin Batıpark mevkiine yapılan kapalı spor salonu ile güreş sporu bu tarihten itibaren daha düzenli ve sistemli yapılır bir hale dönmüştür (GSİM, <http://www.kahramanmaras-gsim.gov.tr/> 15.11.2008).

Kahramanmaraş' ta Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' nün ilk olarak örgütlenmesi, 16 Haziran 1938 günü 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu' n kabul edilerek yayımlanması neticesinde 1938 yılında Kahramanmaraş Beden Terbiyesi' nin kuruluşuna rastlamaktadır. Bölge Müdürlüğü' nün kurulması ile birlikte ilde futbol, basketbol, voleybol çalışmaları da başlamıştır. Okul sporlarının yanı sıra askeri birliklerin yaptığı atletizm ve diğer spor aktiviteleri, Kahramanmaraş ilinde o yıllarda resmi olarak organize edildiğini bizlere göstermektedir. 21 Mayıs 1986 tarihinde kabul edilen 3289 sayılı kanun ile birlikte Kahramanmaraş ilinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü kurulmuş, ildeki teşkilat Genel Müdürlüğe bağlanmıştır (GSİM, 15.11.2008, <http://www.kahramanmaras-gsim.gov.tr/>).

Şekil 7. Kahramanmaraş İli. GSİM Yönetim Şeması.

(GSİM, 15.11.2008, <http://www.kahramanmaras-gsim.gov.tr/>)

Yönetim şemasına göre Kahramanmaraş ilinde Spordan sorumlu en üst kurum 'Valilik' olarak görülmektedir. Daha sonra sporu sevk ve idare eden kurum olarak karşımıza Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve teşkilatın bünyesinde görev alan İl Müdürü gelmektedir. İl Müdürünün görev ve yetkilerinin ardından sıralamayı Şube Müdürleri ve İlçe Spor Müdürlükleri almaktadır.

Kahramanmaraş Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' nün bünyesinde 61 yönetici ve personel görev almaktadır. Görev alan yönetici ve personellerin içinde 13 kişi çeşitli müdürlük ve şeflik görevlerini yerine getirirken, 11 kişi, ayniyat, santral, spor bölümü, ambar, satın alma, gibi bölümlerde memurluk görevlerini yerine getirmektedir. Yine teşkilat içinde 3 spor uzmanı bulunurken, diğer personeller, bekçi bakıcı, tesis personeli, bilgisayar işletmeni, şoför, bina görevlisi, aşçı, çamaşırıcı, bulaşıkçı ve teknisyen gibi yönetici olmayan personellerden oluşmaktadır. Kahramanmaraş Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde kadrolu olarak görev alan antrenör sayısı ise 5 kişidir.

Aşağıdaki çizelgede Kahramanmaraş ilinde GSGM bünyesinde görev alan kadrolu, sözleşmeli ve fahri antrenörlerin dağılımı verilmiştir.

BRANŞI	KADROLU	SÖZLEŞMELİ	FAHRİ
Futbol			X
Taekwondo	X		X
Yüzme	X X		
Halter	X		X X
Judo		X	
Güreş			XXXX
Boks			XXXX
Voleybol			XXX
Hentbol			X
Basketbol	X		X

Şekil 7.1. Kahramanmaraş İli GSİM' de Görev Yapan Antrenörlerin Branş Bazında Dağılımı (GSİM, 2008: 5).

Yukarıda verilen çizelgeye göre Kahramanmaraş GSİM bünyesinde görev alan antrenör kişi sayısı, 23' tür. Bunların 5' i kadrolu, 1' i sözleşmeli 17' si ise fahri antrenörlük yapmaktadır. Branş dağılımı bazında en çok dağılım 4' er antrenör ile boks ve güreştir. Onları 3' er antrenör sayısı ile voleybol ve halter, 2 antrenör sayısı ile yüzme, basketbol ve taekwondo branşları takip etmektedir. Futbol, judo ve hentbol branşlarında ise 1' er antrenör bulunmaktadır.

Kahramanmaraş ilinde GSİM' ne bağlı lisanslı sporcu sayısı 16.149' dur. Kahramanmaraş' ta Türkiye Futbol Federasyonu' na bağlı bulunan sporcu sayısı 1.524 kişidir. Kahramanmaraş'ta Milli Eğitim Bakanlığına bağlı durumda olan sporcu sayısı ise 6.322 kişidir (GSİM, 2008: 3). Bu verilere göre Kahramanmaraş' ta faal ve faal olmayan lisanslı sporcu sayısı 23.995 kişidir. GSİM' e bağlı bulunan 16.149 lisanslı sporcuların 11036' sı da faal durumda olan sporculardır (GSİM, 2008: 4).

BRANŞ DAĞILIMI	Toplam Sporcu sayısı
1-BASKETBOL	1623
2-VOLEYBOL	1626
3-TAEK WON-DO	1221
4-HENTBOL	1039
5-GÜREŞ	1112
6-YÜZME-ATLAMA-SU TOPU	405
7-JUDO-KURASH-AİKİDO-WUS-HU	644
8-BOKS	391
9-ATLETİZM	483
10-HALK OYUNLARI	287
11-KARATE	268
12-İZCİLİK	141
13-ATICILIK VE AVCILIK	104
14-İŞİTME ENGELLİLER	85
15-SATRAHÇ	225
16-MASA TENİSİ	229
17-HALTER	209
18-BİLARDO	166
19-VÜCUT GELİŞTİRME FİTNES	42
20-GÖRME ENGELLİLER	44
21-HERKES İÇİN SPOR	30
22-DAĞCILIK	269
23-GELENEKSEL SPORLAR	38
24-BEDENSEL ENGELLİLER	21
25-TENİS	11
26-ÜNİVERSİTE	5
27-OTO VE MOTOR SPORLARI	1
28-BİSİKLET	146
29-BRİÇ	13
30-BİNİCİLİK	3
31-CİMNASTİK	38
32-ZİNİNSEL ENGELLİLER	13
33-MÜCADELE SPORLARI	8
GENEL TOPLAM	11036

Çizelge 7.2. Kahramanmaraş GSİM' e Bağlı Faal Sporcuların Branşları Bazında Dağılımı (GSİM, 2008: 5).

Çizelge 7.2. ' de faal durumda bulunan lisanslı sporcu sayıları ve dağılımları verilmiştir. Bu çizelgeye göre 1626 kişi ile voleybol branşı, Kahramanmaraş ili içinde en çok aktivite sağlanan branş olma özelliğindedir. Voleybol branşını, 1623 kişi ile basketbol branşı

takip etmektedir. Ayrıca teakwondo branşında 1221 kişi, güreş branşında 1112 kişi, hentbol branşında 1039 kişi, judo-kurash- aikido-wus-hu branşlarında toplam 644 kişi, atletizm branşında 483 kişi, boks branşında 391 kişi, halk oyunlarında 287 kişi, dağcılık branşında 269 kişi, karate branşında 268 kişi, masa tenisi branşında 229 kişi, satrançta 225 kişi, halter branşında 209 kişi, bilardo branşında 166 kişi, bisiklet branşında 146 kişi, izcilikte 141 kişi, atıcılık ve avcılık branşında 104 kişi, iştirme engellilerde 85 kişi, görme engellilerde 44 kişi, vücut geliştirme fitness branşında 42 kişi, cimnastik ve geleneksel spor branşlarında 38 kişi, bedensel engellilerde 21 kişi, briç oyunu ve zihinsel engelliler alanında 13' er kişi, tenis branşında 11 kişi, mücadele sporlarında 8 kişi, üniversite sporlarında 5 kişi, binicilik alanında 3 kişi ve son olarak oto ve motor sporlarında 1 kişi yer almaktadır. Ayrıca Türkiye Futbol Federasyonuna bağlı olarak futbol branşı ile ilgilenen sporcu sayısı da, 1524 kişidir (GSİM, 2008: 2)

Kahramanmaraş ilinde GSİM bünyesinde diğer illerde de olduğu gibi pek çok aktiviteler düzenlenerek uygulanmaktadır. Örnek olarak; Polis Halk Koşuları, 19 Mayıs Gençlik Koşuları, 12 Şubat Kurtuluş Kupası Etkinlikleri, Trap İl Seçmeleri ve Trap Yarışmaları, Büyük-Genç-Yıldız-Küçük-Minik Basketbol Bayanlar ve Erkekler İl Birinciliği Müsabakaları, Bilardo İl Seçmeleri, 19 Mayıs Gençlik Haftası Müsabakaları, Geleneksel Doğa Yürüyüşleri, Büyük-Genç-Yıldız-Küçük-Minik Serbest ve Grekoromen Güreş Seçmeleri, Büyük-Genç-Yıldız-Küçük-Minik Bayan ve Erkek Hentbol İl Birincilikleri, Büyük-Genç-Yıldız-Küçük-Minik Bayan ve Erkek Voleybol İl Birincilikleri 23 Nisan ve 19 Mayıs Satranç Turnuvaları, Yaş Grupları İl Birincili Satranç Turnuvası, 30 Ağustos Zafer Bayramı Kupası Yüzme Birinciliği, Halk Oyunları İl Seçmeleri ve Okul Yarışmaları Etkinlikleri gibi bir çok mahalli ve federasyon faaliyetleri organizasyonları yapılmaktadır (GSİM, 2008: 3).

Ayrıca Kahramanmaraş ilinde GSGM, dönemsel olarak yaz spor okulları adı altında güreş, basketbol, halter, voleybol, futbol, judo, boks, yüzme ve atletizm branşlarında da hizmet vermektedir (GSİM, 2008: 3).

7.1. Kahramanmaraş İlinde GSİM' e Ait Olan Spor Tesisleri

Kahramanmaraş ilinde mevcut durumda bulunan spor tesislerinin, büyük bir çoğunluğunu Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' ne bağlı faaliyet gösteren alanlar oluşturmaktadır. Araştırmamızın bu bölümünde Kahramanmaraş ilinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' ne ait olan spor saha ve tesisler, gerekli literatür çalışması yapılarak, ayrıca gözlem ve mülakat gibi veri alabilmemizi sağlayabilecek çalışmaların sonuçları ile sunulmaya çalışılacaktır.

7.1.1. Batıpark Kapalı Spor Salonu

Batıpark kapalı spor salonu 1964 yılında Kahramanmaraş ilinin Batıpark mevkiinde yapılmıştır (GSİM, 2008: 1).

Batıpark kapalı spor salonu dikdörtgen biçimli kübik bir yapıya sahiptir. Salona giriş ve çıkışlarda kullanılmak üzere biri alt kattan protokol girişi olmak üzere diğeri ise merdivenler ile kantin alanına çıkan sporcu giriş ve çıkış yeri olarak gösterilen giriş ve çıkışlar olmak üzere 2 kullanım alanı vardır. Bu kullanım alanlarından protokol girişinin hemen sol tarafında dikdörtgen formlu judo alanı bulunmaktadır. Alan parke ve parke üzerine cimnastik minderlerinin dizilimi ile kurulmuştur. Çevresi metal korkuluklar ile çevrelenmiş alanın ölçüleri ise en 6,5 metre ve boy 14 metredir. Judo alanında seyirlik mekan bulunmamaktadır. Kahramanmaraş' ta judo antrenmanları bu alanda yapılmaktadır.

Protokol girişinin sağ tarafında tesis personelleri için ayrılmış bir oda bulunmaktadır. Odanın yanında küçük çaplı bir ibadethane (mescit) bulunurken, bu alanı takiben soyunma odalarının alanları başlamaktadır. Tesiste 4 adet soyunma odası bulunmaktadır. Soyunma odalarının içinde soyunma ve giyinme alanı, 2 adet tek kişilik duşa kabin alanı ve 1 adet tuvalet bulunmaktadır. Ayrıca soyunma odalarında 13'er adet plastik oturma koltukları mevcuttur.

Batıpark Kapalı Spor salonunun içinde yer alan judo alanının yanında halter odası bulunmaktadır. Alana giriş ve çıkış tek bir kapıdan olmaktadır. Halter odası, dikdörtgen bir alanı içermektedir. Halter odasında zemin, siyah lastik kaplama olmakla beraber dinlenme ve seyir alanları ile birlikte çevre düzenlemesi mevcut değildir. Aktivite alanı en 4 metre ve boy 9 metre' dir. Halter odasında 2 adet kıyafet dolabı mevcut olup, halter sporu ile uğraşan kişiler bu alanda soyunup giyinmektedirler. Kahramanmaraş ilinde halter sporu bu alanda yapılmaktadır.

Batıpark kapalı spor salonunun tribün kapasitesi, 1500 kişiliktir (GSİM, 2008: 1). Tribün altları depo olarak kullanılmakla birlikte aktivite alanına üst kat ve alt kattan 2' şer giriş ve çıkış alanı olmak üzere 4 farklı kullanım alanı vardır. Aktivite alanının zemini sentetik kaplamadır. Bu zemin 9 Mayıs 2006 tarihinde yapılan ihale ile yapılmıştır (GSİM, 2008: 1). Aktivite alanında iki adet oyuncu kulübesi, masa hakemlerinin alanı ve personel alanları mevcuttur. Büyük-Genç-Yıldız-Küçük-Minik, Bayan ve Erkek Basketbol, Voleybol, Hentbol müsabakalarının yanı sıra güreş karşılaşmaları, İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından organize edilen turnuvalar ve karşılaşmalar, Halk Oyunları İl seçmeleri ve İl Birincilikleri bu tesiste yapılmaktadır. Ayrıca yine bu alanda konser, eğlence ve birçok şölen gibi faaliyetler de yer bulmaktadır. Salon genel itibari ile seyircili tesislerdendir (GSİM, 2008: 3).

Batıpark kapalı spor salonunun üst katı, kantin ve masa tenisi alanı olarak kullanılması ile birlikte diğer kısmı yine bir depo olarak kullanılmaktadır. Salon içerisinde 1 adet hakem odası bulunurken, antrenör odası, sağlık odası yada sağlık kabini, internet salonu, televizyon odası, kütüphane, masör odası vb. alanlar bulunmamaktadır. Ayrıca kapalı spor salonunun batı yakasında bulunan 2 adet soyunma odasının karşısında bulunan engelli bireyler için dizayn edilen lavabo ve tuvaletin haricinde engelli bireyler için tasarlanmış giriş ve çıkışlar, tribünler, aktivite alanları ve dinlenme yerleri mevcut değildir.

Batıpark kapalı spor salonu, LPG ile ısıtılmakta olup, aydınlatma ve havalandırma sistemi mevcuttur. Salon içi ise; büfe kiraya verilerek işletilmektedir (GSİM, 2008: 3).

7.1.2. Batıpark Futbol Sahası

Batıpark Kapalı Spor Salonunun doğusunda yer alan batıpark futbol sahası, 1957 yılında hizmete sunulmuştur (GSİM, 2008: 1). Aktivite alan boyu 90 metre ve eni 45 metre olarak tasarlanmış bu alanın eski zemini toprak olup, zemin için yapay çim çalışmaları devam etmektedir. Sahada şehrin doğu ve batı yönlerinden olmakla birlikte 2 giriş ve çıkış alanı mevcuttur. Çevre düzenlemesi yapım çalışmaları devam eden bu tesisin etrafı ihata duvarı ve tel örgüler ile çevrilidir.

Batıpark futbol sahasının tribün kapasitesi 3000 kişiliktir (GSİM, 2008: 1). Tribünler şehrin doğu ve batı yakasında bulunmaktadır. Batı yakasında bulunan tribünler, üstü kapalı ve portatif haldedir. Doğu yakasında bulunan tribünler ise üstü açık ve portatif haldedir. Tribün özellikleri yönü ile saha, yarı açık ve yarı kapalı bir sistemde bulunmaktadır.

Tesisin, ışıklandırılması için alanda 4 adet projektör şekli ışıklandırma cihazı bulunmaktadır. Bununla birlikte alanda akşam çalışmalarının yapılması zor görünmekle birlikte yok denecek kadar azdır. Sahanın yan tarafında 2 adet betonarme bina olup, biri 4 adet soyunma odasına, diğeri ise 2 adet soyunma odasına sahiptir. Binalarda tesis personelleri için

yapılan odaların bulunması ile birlikte, antrenör odaları ve hakem odaları mevcut değildir. Binaların üst katı lokal kulüp olarak tasarlanmaktadır.

Futbol Sahası soyunma odaları altında 3 adet iş yeri bulunmakta olup, 2 adet iş yeri kiraya verilerek işletilmektedir. Saha kenarında bir adet kantin olup, faaliyette değildir. Batıpark futbol sahasında bulunan binalar soba ile ısıtılıp, yıkanma ve duş imkanları güneş enerjisi sistemi ile sağlanmaktadır. (GSİM, 2008:2).

Kahramanmaraş ilinde Amatör Lig Futbol karşılaşmaları ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü' nün düzenlemiş olduğu turnuvalar, bu alanda gerçekleştirilmektedir (GSİM, 2008: 4).

7.1.3. Karakucak Güreş Çim Sahası

Karakucak Güreş Çim Sahası, batıpark kapalı spor salonunun doğusu ve batıpark futbol sahasının batısında yer alıp, 1975 yılında faaliyete geçmiştir. Duvar ve tel örgüler ile çevirili karakucak güreş çim sahasının zemini kenarları karo döşeli ve aktivite alanı doğal çimdir. Tribün kapasitesi 2500 kişilik olan bu tesiste tribünler, plastik seyirci koltuklarından oluşmakta ve üst alan profil çatı örtülü ve atermite kaplamadan meydana gelmektedir (GSİM, 2008: 2).

Türkiye Karakucak Şampiyonasının yanı sıra, İl ve Bölge turnuvalarının yapıldığı ve antrenman amaçlı kullanılan bu alanın, 2 adet giriş ve çıkış kapısı ve çim alana 4 adet giriş ve çıkış kapısı bulunmaktadır.

Karakucak güreş çim sahasında seremoni alanı bulunurken, aktiviteye katılan sporcular için soyunma odası ve teknik idari bir bina mevcut değildir. Bu tesis, genel itibari ile açık ve seyircili bir spor tesisidir.

7.1.4. Güreş Eğitim Merkezi

Güreş eğitim merkezi, 3 katlı, betonarme ve kübik bir yapı şeklinde olup, 1989 yılında hizmete sunulmuştur. (GSİM, 2008: 2).

Zemin katta mutfak, kalorifer dairesi ve çamaşırhane bulunurken, araştırma döneminde sauna yapımı devam etmektedir. Giriş katta 1 adet dinlenme salonu bulunmaktadır. Dinlenme salonunun planı 4 farklı alandan oluşmaktadır. Bunların bir bölümü, televizyon odası, bir diğer bölümü internet salonu durumundayken, diğer alanları tenis masası alanı ve bilardo masası alanları oluşturmaktadır. Yine giriş katında antrenör odası ve tesis personelleri müdürü odası bulunurken, son olarak bu katta 12 X 12 ebatlarında kare formunda güreş antrenman alanı bulunmaktadır. Güreş eğitim merkezinin en üst katında ise yemekhane, yatakhane ve 1 adet ders çalışma odası mevcut durumdadır. Yemek hane kapasitesi 60 kişilik olup, yatakhane kapasitesi 42 kişiliktir. Güreş eğitim merkezinde 42 öğrenci sporcu eğitim almaktadır. (GSİM, 2008: 2). Bu 42 sporcu antrenmanlarını, güreş antrenman salonu yada güreş eğitim merkezi giriş katında bulunan güreş alanında gerçekleştirmektedirler.

Kalorifer ile ısıtılan güreş eğitim merkezinde yakıt olarak kömür kullanılmaktadır. Ayrıca binanın deprem güçlendirmesi yapılmıştır. (2007-2008 tesisler brifingi)

7.1.5. Batıpark Açık Yüzme Havuzu

Batıpark kapalı spor salonu ve güreş eğitim merkezinin üst tarafına doğru, şehrin kuzey yönüne yapılan bu tesis 2008 yılında hizmete sunulmuştur (GSİM, 2008: 3). Çevre düzenlemesi yapılan bu tesisin etrafında dinlenme yerleri ve ağaçlandırma işlemleri tamamlanıp çevre bir park alanı haline dönüştürülmüştür. Alan üzerine yapılan yarı olimpik

açık yüzme havuzu ve tek katlı betonarme bina yapımı 3200 metrekare alan üzerinde tamamlanarak çalışmalar son bulmuştur (GSİM, 2008: 3).

Havuz 25 metre boyunda ve 2,24 metre derinliğinde uluslararası müsabakalara uygun olarak inşa edilmiştir (GSİM, 2008: 3). Havuz 4 kulvarlı ve koruma sistemli olup, sonbahar ve kış sezonlarında kapalıdır. Tesis, sezonluk aktiviteler için planlanmıştır.

Havuzun işletimi için yapılan bina içerisinde 1 adet amir odası ve 1 adet tesis personelleri için oda, 4 adet soyunma odası, sağlık kabini ve kantin bulunurken, aydınlatma sistemi için 2 adet projektör sistemli aydınlatma cihazı kullanılmıştır.

7.1.6. Güreş Antrenman Salonu

Batıpark kapalı spor salonu ve güreş eğitim merkezi arasında bulunan bu tesis, 1989 yılında hizmete sunulmuştur (GSİM, 2008: 2). Tesis dikdörtgen formda tasarlanmış olup, zemini, beton üzerine parke döşenmiştir.

Salonda zemin üzerinde iki adet 12 X 12 ebatlarında iki adet güreş minderi ve fitness çalışma malzemeleri, çok amaçlı setler, barlar ve ağırlıklar bulunmaktadır. Tesiste, ayrıca 1 adet soyunma odası ile birlikte soyunma odasında bulunan 3 adet duşakabin ve 1 adet tuvalet bulunmaktadır. Tesiste havalandırma sistemi mevcut olup, ısıtma sistemi, güreş eğitim merkezinden ek tesisat yöntemi ile alınan kalorifer sistemi ile yapılmaktadır. Kahramanmaraş ilinde güreş aktivitelerinin bir bölümü burada yapılmaktadır.

7.1.7. 12 Şubat Stadyumu

Kahramanmaraş ilinin güney kısmında bulunan 12 şubat stadyumu, 1982 yılında hizmete sunulmuştur. Mevcut şekli ile tribün kapasitesi 15.000 kişiliktir (GSİM, 2008: 2). Tribünlerin sadece şehrin batı yakasında bulunan kısmı, kapalıdır. Tribün açısından stadyum, yarı açık ve yarı kapalı bir sisteme sahiptir. Tribünlerin alt kısımları depo şeklinde kullanılmaktadır.

Stadyumun çevre düzenlemesi kısmi olarak yapılmıştır. Stadyumun çevre düzeni içinde asfalt yol ve otopark alanı mevcuttur. Stadyumun, 15 adet işyerinin kiraya verilerek işletilmesi sağlanmaktadır (GSİM, 2008: 2).

Stadyumun çevresi ihata duvarı ile çevrili olup aktivite alanının çevresi duvar ve tel örgü ile çevrilidir. Tesise giriş için stadyumun 4 tarafında giriş ve çıkış alanları bulunmaktadır.

Stadyumun çevresi koşu pisti şeklinde dizayn edilmiş olup, zemin üzeri kiremit tozu ile kaplanmıştır. Stadyumun futbol aktivite alanı ise çimdir.

100 metre boy ve 50 metre en ölçülerinde olan futbol alanında ses sistemi mevcuttur. Ayrıca Milli bayramlarda, çeşitli konser ve şenliklerde bu tesisler kullanılmaktadır.

İdari bina olarak hizmet verilen yerde, 4 adet soyunma odası, 1 adet hakem odası, 1 adet malzeme odası ve tesis personelleri için düzenlenmiş odalar bulunurken, bina kalorifer sistemi ile ısıtılmaktadır. Soyunma odalarında 4' er adet banyo ve 1' er adet tuvalet bulunmaktadır.

Genel olarak tesis yarı açık – yarı kapalı seyircili ve açık spor tesislerine bir örnek olarak gösterilebilir.

7.1.8. Kapalı Yüzme Havuzu

12 Şubat stadyumunun güney kısmında bulunan kapalı yüzme havuzu, 1975 yılında hizmete sunulmuştur. Tesis alanlarına giriş için alt ve üst katlarda bulunan 2 adet giriş ve çıkış

kapısı kullanılmaktadır. Binanın deprem güçlendirmesi yapılmış olup, zemin kaplamasının değiştirilmesine ve havuz derinliğinin düşürülmesine ihtiyaç vardır (GSİM, 2008: 3).

Çevre düzenlemesi kısmen yapılmış olan tesislerde asfalt yol ve otopark alanı aynı zamanda ağaçlandırma çalışmaları bulunmaktadır.

2 kat işletim binası ile birlikte tasarlanmış kapalı yüzme havuzunun genel kapasitesi 750 kişilik olup, tesis içerisinde soyunma odaları, duş ve tuvaletler mevcuttur. Yaz ve kış sezonlarında hizmet veren kapalı yüzme havuzu ve idari bina doğal gaz ile ısıtılmaktadır. İdare binasının içinde ve yan bahçede bulunan büfelerin kiraya verilmesi ile işletimi sağlanmaktadır (GSİM, 2008: 3). Kapalı yüzme havuzunun içinde sauna yapım çalışmaları devam etmektedir.

7.1.9. İdare Binası ve Gençlik Merkezi

12 şubat stadyumu ve kapalı yüzme havuzunun güney kısmında bulunan idare binası ve gençlik merkezi, 14.11.2001 yılında ihale edilerek 30.11.2005 tarihinde hizmete açılmıştır (GSİM, 2008: 3).

Binanın iki ana kullanım özelliği vardır. Bunların ilki idare yönetiminin burada olması ile birlikte faaliyetlerini burada yürütmesi, diğeri ise gençlik hizmetlerinin bir bölümünün bu çatı altında olmasıdır.

7.1.10. Tenis Kortu

İdare binası ve gençlik merkezinin güneyinde bulunan tenis kortu tesisleri 2004 yılında hizmete açılmıştır (GSİM, 2008: 3).

Toprak alan üzerine beton dökülerek inşa edilmiş olan 2 adet tenis kortunun bulunduğu alanda çevre düzenlemesi ve idare ve işletim binası bulunmamaktadır. Tenis alanları tel örgü ile çevrilidir.

7.1.11. Döngel Gençlik ve İzcilik Kamp Tesisi

Döngel gençlik ve izcilik kamp tesisleri, Kahramanmaraş ilinin 59 Km. (DÖNGEL, 12.11.2008, <http://www.dongelkoyu.com/>) batısında yer alan döngel köyünde 1970 yılında faaliyete geçmiştir. Bu tesisler çadırlı olarak 100 kişilik kamp ihtiyacına cevap verebilmektedir. Deprem etütleri çalışmaları esnasında bina kullanıma kapatılmıştır (GSİM, 2008: 3).

Döngel gençlik ve izcilik kamp tesisleri, açık spor tesislerine örnek olabileceği gibi aynı zamanda sporlaştırılmış kentsel alanlara da örnek olarak gösterilebilir.

7.1.12. Boyalı Karakucak Güreş Sahası

Kahramanmaraş ilinin Boyalı köyünde 1991 yılında hizmete sunulmuştur. Çevre kısmen ihata duvarları ile kaplıdır. Tesisin zemini çim olup, tribün kapasitesi 1000 kişiliktir. Tribün betonarme bir yapıdadır. Tribün üzeri branda yardımı ile kapalı hale getirilmektedir (GSİM, 2008: 3).

Boyalı karakucak güreş sahası, açık spor tesislerine örnek olabileceği gibi aynı zamanda sporlaştırılmış kentsel alanlara da örnek olarak gösterilebilir.

7.1.13. Şahin Kayası Karakucak Güreş Sahası

Kahramanmaraş ilinin Şahin kayası mevkiinde bulunan tesis, 1996 yılında faaliyete geçmiştir. Seyirci kapasitesi 1000 kişiliktir. Zemini çimdir (GSİM, 2008: 3).

Şahin kayası karakucak güreş sahasının tribün özelliği betonarme olup, bir tarafı ihata duvarı ile çevrilidir. Aktivite alanı dikdörtgen formdadır.

7.1.14. Vali Saim Çotur Futbol Sahası

İl Özel İdare Müdürlüğü tarafından 01.10.2007 tarihinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesine 5 yıl süre ile tahsis edilmiş olup, mevcut şekli ile 4000 kişiliktir. Sahanın zemini çim olup, sahanın geneli tel örgüler ile çevrilidir. Tesis binası kalorifer sistemi ile ısıtılmaktadır (GSİM, 2008: 3).

8. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.

8.1 Araştırma Modeli

Araştırma tarama modelindedir. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekli ile resmetmeyi esas alır (Karasar, 1994: 34).

8.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Kahramanmaraş ilinde GSİM' e ait spor tesislerinde görev yapan antrenörler ve spor tesislerinden yararlanan sporcular oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise; Kahramanmaraş ili merkez ilçesinde GSİM' e ait spor tesislerinde görev yapan antrenörler ve spor tesislerinden yararlanan sporcular oluşturmaktadır. Araştırma için gerekli verileri toplamak amacı ile GSİM' e ait spor tesislerinde görev yapan antrenörlerden ve spor tesislerinden yararlanan sporculardan oluşan 432 kişilik gönüllü bir gruba anket uygulanmıştır. Çalışmaya 31 antrenör ve 394 sporcu katılmıştır.

8.3. Verilerin Toplanması

Araştırma ile ilgili veriler, literatür taraması ve anket yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. Anket formunda ilk bölümde katılımcılara, yaş, cinsiyet ve eğitim durumu gibi demografik özellikler, ikinci bölümde, spor tesislerinin fiziksel özellikleri ile işletmecilik anlayışı ile ilgili (0) Katılmıyorum, (1) Kararsızım, (2) Katılıyorum, şeklinde 3'lü likert tipinde 28 maddeden oluşan anket soruları sunulmuştur.

8.3.1.Kaynak İnceleme

Araştırma ile ilgili belirlenen amaçlara ulaşılabilmesi açısından konu ile ilgili yerli ve yabancı tez, makale, bildiri, kitap gibi çalışmalar incelenmiştir.

8.3.2. Anket Uygulama

Araştırma için Kahramanmaraş merkez ilçesinde GSİM' e ait spor tesislerinde görev yapan antrenörler ile spor tesislerinden yararlanan sporculara 2009 yılı ocak ayında bir anket uygulanmıştır. Bu anketten elde edilen verilerle araştırmanın problemine çözüm aranmıştır. Araştırmada kullanılan anket, uzman görüşüne başvurularak hazırlanmış olup, tesislerden yararlanan antrenör ve sporcular ile mülakat görüşmeleri sonucu ve ilgili literatür taramaları yapılarak araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Anket ile veri toplamada ilk olarak 32 kişilik bir gruba pilot çalışma yapılmıştır. Gereken düzenlemelerin yapılmasından sonra 432 kişilik antrenör ve sporcu grubuna anket uygulanmış, 7 anket formu, hatalı doldurulduğu için çalışma kapsamından çıkarılmıştır.

8.4. Verilerin Çözümü ve Yorumu

Uygulanan anketler araştırmacı tarafından son denetimden geçirildikten sonra elde edilen veriler SPSS 13.0 paket programında değerlendirilerek çizelgeler halinde gösterilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde kişisel bilgi değişkenleri vb. frekans ve yüzde dağılımları bulunarak tanımlayıcı istatistikler yapılmıştır.

9. BULGULAR ve YORUM:

9.1. Antrenör ve Sporcuların Yaş, Cinsiyet ve Öğrenim Durumlarına İlişkin Bulgular:

Çizelge 9.1. Antrenör ve Sporcuların Yaş Gruplarına İlişkin Dağılımları

Yaş Grubu		10-14	15-17	18-20	21-23	24-29	30 ve Üzeri	Toplam
Antrenör	n	-	-	-	1	17	13	31
	%	-	-	-	3,2	54,8	42	7,3
Sporcu	n	147	148	48	14	28	9	394
	%	37,4	37,5	12,2	3,5	7,1	2,3	92,7
Toplam	N	147	148	48	15	45	22	425
	%	34,6	34,9	11,4	3,3	10,6	5,2	100

Çizelge 9.1. 'de görüldüğü gibi ankete katılan antrenörlerin %96,8 oranında (n=30), 24 yaş ve üzerinde olduğu, sporcuların ise; %74,9 oranında (n=296), 10 ve 17 yaş grupları arasında olduğu, çizelgeden anlaşılmaktadır.

Çizelge 9.1.2. Antrenör ve Sporcuların Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Cinsiyet		Erkek	Bayan	Toplam
Antrenör	n	19	12	31
	%	61,2	38,8	7,3
Sporcu	n	208	186	394
	%	52,8	47,2	92,7
Toplam	N	227	198	425
	%	53,4	46,6	100

Çizelge 9.2.'de görüldüğü gibi ankete %61,2 oranında (n= 19) erkek antrenör, %38,8 oranında (n= 12) bayan antrenör, %52,8 oranında (n= 208) erkek sporcu, %47,2 oranında (n= 186) bayan sporcu katılmıştır. Genel olarak anket çalışmasında %53,4 oranında (n= 227) erkek %46,6 oranında (n= 198) bayan bulunduğu, katılımcıların %7,3 oranında (n= 31) antrenör, %92,7 oranında (n= 394) sporcu olduğu çizelge 9.2. 'den anlaşılmaktadır.

Uşak ilinde yapılan bir çalışmada, spor tesislerinde görev yapan antrenör ve spor tesislerinden yararlanan sporcuların büyük bir bölümünün, erkeklerin oluşturduğu belirlenmiştir (Harmandar, 1994: 53). Aynı şekilde Kastamonu' da yapılan bir araştırmada, spor tesislerinde görev yapan antrenör ve spor tesislerinden yararlanan sporcuların çoğunluğunu, erkeklerin oluşturduğu belirlenmiştir (Okan, 1994: 42). Bu araştırmaların sonucu, araştırmamızla paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.3. Antrenör ve Sporcuların Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı

Öğrenim		İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Yükseklisans	Toplam
Antrenör	n	-	-	3	28	-	31
	%	-	-	9,6	91,4	-	7,3
Sporcu	n	8	191	158	32	5	394
	%	2,3	48,4	40,1	8,1	1,1	92,7
Toplam	N	8	191	161	60	5	425
	%	1,8	45	37,9	14,1	1,2	100

Çizelge 9.3. 'de görüldüğü gibi ankete katılan antrenörlerin, %91,4 oranında (n=28) üniversite mezunu olduğu, sporcuların ise; %88,5 oranında (n=252) ortaokul ve lise mezunu olduğu çizelgeden anlaşılmaktadır.

Kastamonu' da yapılan bir çalışmada görev yapan antrenörlerin büyük bir bölümünün, yüksek okul mezunu kişiler olduğu, sporcuların ise; lise ve ortaokul mezunu olduğu belirlenmiştir (Okan, 1994: 42). Bu araştırmanın sonucu, araştırmamızla paralellik göstermektedir.

9.2. Antrenör ve Sporcuların İlgilendikleri Spor Branşları ve Kullanmış Oldukları Spor Tesisleri ile İlgili Bulgular:

Çizelge 9.4. Antrenör ve Sporcuların Spor Branşlarına Göre Dağılımı

Branş		Gür.	Fut.	Bas.	Vol.	He.	Yüz.	Judo	T.won.	Halte.	Diğ.	Top.
Antrenör	n	7	6	4	3	0	4	1	-	4	2	31
	%	22,7	19,5	12,9	9,6	0	12,9	3,2	-	12,9	6,4	7,3
Sporcu	n	52	85	52	91	17	19	8	11	26	33	394
	%	13,2	21,5	13,2	23,1	4,2	4,8	2,1	2,2	6,7	8,4	92,7
Toplam	N	59	91	56	94	17	23	9	11	30	35	425
	%	13,9	21,4	13,2	22,1	4	5,4	2	2,8	7,1	8,1	100

Çizelge 9.4. 'de görüldüğü gibi ankete katılan antrenörlerin %22,7 oranında güreş sporu ile, %19,5 oranında futbol sporu ile, %12,9 oranında basketbol, yüzme, halter sporları ile, %9,6 oranında voleybol sporu ile, %6,4 oranında diğer sporlar ile, %3,2 oranında judo sporu ile ilgilendiği çizelge 9.5. 'de görülmektedir. Sporcular ise; %23,1 oranında voleybol, %21,5 oranında futbol, %13,2 oranında güreş ve basketbol, %8,4 oranında diğer spor branşlarıyla, %6,7 oranında halter, %4,8 oranında yüzme, %4,2 oranında hentbol, %2,2 oranında taekwondo, %2,1 oranında judo sporları ile ilgilenmektedir. Antrenörlerin büyük bir bölümünün futbol ve güreş sporları ile, sporcuların ise; voleybol ve futbol sporları ile ilgilendiği çizelge 9.4. 'den anlaşılmaktadır.

Bolu' da yapılan bir çalışmada, antrenör ve sporcuların büyük bir bölümünün, voleybol, futbol, basketbol ve güreş sporları ile ilgilenenlerin olduğu belirlenmiştir (Aksoy, 2006: 35). Aynı şekilde Bursa' da yapılan bir çalışmada ilgi duyulan ve uğraşılan spor branşlarının arasında en fazla katılımı, futbol, basketbol, yüzme ve voleybol branşlarının sağladığı belirlenmiştir (Acar, 1994: 24). Yine aynı şekilde Kastamonu' da yapılan bir çalışmada yöre halkının en fazla ilgi duyduğu ve uğraştıkları spor branşlarının, futbol, basketbol ve voleybol sporlarının olduğu belirlenmiştir (Okan, 1994: 50). Uşak ilinde yapılan bir çalışmada, Uşak ilinde sportif aktiviteye katılan antrenör ve sporcuların, en fazla katılım gösterdikleri spor branşlarının, futbol, basketbol ve voleybol sporlarının olduğu belirlenmiştir (Harmandar, 1994: 62). Çanakkale ilinde yapılan bir çalışmada, spor yapan antrenör ve sporcuların, en fazla katılım gösterdikleri spor branşlarının, voleybol ve basketbol sporları olduğu belirtilmiştir (Ünal, 2001: 137). Bu araştırmaların sonucu, araştırmamızla paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.5. Antrenör ve Sporcuların Ne Kadar Süredir Spor Yaptıklarına İlişkin Dağılımları

Süre		1 – 5 yıl	6 – 10 yıl	11 – 15 yıl	16 – 20 yıl	20 yıl ve üzeri	Toplam
Antrenör	n	3	12	3	5	8	31
	%	9,6	38,8	9,6	16,1	25,9	7,3
Sporcu	n	321	57	11	3	2	394
	%	81,4	14,4	2,8	0,8	0,6	92,7
Toplam	N	324	69	14	8	10	425
	%	76,2	16,2	3,3	1,9	2,4	100

Çizelge 9.5. 'de görüldüğü gibi ankete katılan antrenörlerin, %38,8 oranında 6–10 yıl arası, %25,9 oranında 20 yıl ve üzeri, %16,1 oranında 16–20 yıl arası, %9,6 oranında 1–5 yıl arası, %9,6 oranında 11–13 yıl arası spor branşları ile ilgilendikleri, sporcuların, % 81,4 oranında 1–5 yıl arası, %14,4 oranında 6–10 yıl arası, %2,8 oranında 11 – 15 yıl arası, %0,8 oranında 16–20 yıl arası ve %0,6 oranında 20 yıldan fazla sporla ilgilendikleri çizelge 9.5. 'den anlaşılmaktadır. Antrenörlerde çoğunluğun, 6–10 yıl arası spor yapanların, sporcularda çoğunluğun, 1–5 yıl arası spor yapanların oluşturduğu görülmektedir.

Bolu ilinde yapılan bir çalışmada spor tesisini kullanan, antrenör ve sporcuların büyük bir bölümünün, 1-5 yıl arası spor yapan katılımcıların olduğu belirlenmiştir (Aksoy, 2006: 40). Bu araştırmanın sonucu, araştırmamızla paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.6. Antrenör ve Sporcuların Kullanılan Spor Tesisine Göre Dağılımları

Kullanılan Spor Tesis		
Batıpark Kapalı Spor Salonu	n	254
	%	59,8
Batıpark Futbol Sahası	n	47
	%	11,1
12 Şubat Stadyumu	n	57
	%	13,4
Güreş Eğitim Merkezi	n	36
	%	8,5
Kapalı Yüzme Havuzu	n	29
	%	6,8
Vali Saim Çotur Stadı	n	2
	%	0,5
Toplam	N	425
	%	100

Çizelge 9.6. 'da görüldüğü gibi ankete katılan antrenör ve sporcuların, %59,8 oranında batıpark kapalı spor salonunu, %13,4 oranında 12 şubat stadyumunu, %11,1 oranında batıpark futbol sahasını, %8,5 oranında güreş eğitim merkezini, %6,8 oranında kapalı yüzme havuzunu, %0,5 oranında da Vali Saim Çotur stadını kullandıkları anlaşılmaktadır.

Çizelge 9.7. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerini Kullanım Sıklığı

Süre		Haftada 1–3 Kez	Haftada 3 Kez ve Üzeri	Düzensiz Aralıklar İle Kullanıyorum	Toplam
Antrenör	n	8	16	7	31
	%	25,8	51,6	22,6	100
Sporcu	n	176	102	116	394
	%	44,7	25,9	29,4	100
Toplam	N	184	118	123	425
	%	43,3	27,8	28,9	100

Çizelge 9.7.'de görüldüğü gibi %43,3 oranında 184 kişinin tesisleri haftada 1-3 kez arası kullandıkları, %28,9 oranında 123 kişinin tesisleri düzensiz aralıklar ile kullandıkları, %27,8 oranında 118 kişinin tesisleri haftada 3 kez ve üzeri kullandıkları görülmüştür.

Ankara' da yapılan bir çalışmada, tesis kullanıcılarının çoğunluğunun, tesisleri haftada 3 kez kullandıkları belirlenmiştir (Memiş, 2002: 38). Aynı şekilde Adana ilinde yapılan bir çalışmada, spor tesisi kullanıcılarının büyük bir bölümünün, spor tesislerinden haftada 3 kez

faýdalandıkları belirtilmiştir (Sanrı, 1997: 74). Bu araştırmaların sonucu, araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.8. Antrenör ve Sporcuların Antrenman Yaptığı Tesisler ile Evlerinin Arasındaki Ortalama Mesafeye İlişkin Dağılımları

Antrenman Yaptığınız Tesis ile Eviniz Arasındaki Ortalama Mesafe Ne Kadardır?	n	%
1 Km. 'den az	113	26,5
1 – 3 Km. arası	106	25
3 – 5 Km. arası	76	17,9
5 Km. ve Üzeri	130	30,6
Toplam	425	100

Çizelge 9.8. 'de görüldüğü gibi %30,6 oranında 130 kişinin evi ile antrenman yaptığı tesisler arasındaki ortalama uzaklığın 5 Km. ve üzeri olduğu, %26,5 oranında 113 kişinin evleri ile antrenman yaptığı tesislerin arasındaki ortalama mesafenin 1 Km.'den az olduğu, ifade edilmelidir.

Çizelge 9.9. Antrenör ve Sporcuların Antrenman Tesisleri ile Evleri Arasındaki Ortalama Mesafeye İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Antrenman Yaptığınız Tesisler ile Eviniz Arasındaki Mesafenin Yakın/Uzak Olması Spor Yapmamı Etkiler / Etkilemez. Çünkü?	n	%
a) Spor Tesisleri Yakın Olduğu İçin sık sık Antrenman Yapıyorum	111	26,1
b) Spor Tesisleri Uzak Olduğu İçin sık sık Antrenman Yapamıyorum	170	40
c) Spor Tesisleri Uzak/Yakın Olması Antrenman Yapmamı Etkilemiyor	144	33,9
Toplam	425	100

Çizelge 9.9. 'da görüldüğü gibi %40 oranında antrenör ve sporcunun spor tesislerinin uzak olması nedeni ile sık olarak antrenman yapamadıkları çizelge 9.9. 'dan anlaşılmaktadır.

Çizelge 9.10. Antrenör ve Sporcuların Antrenman Yaptıkları Tesisler ile Evleri Arasındaki Ortalama Mesafeye Göre Spor Yapabilme Ya da Yapamama Görüşlerinin Dağılımı

Antrenman Tesisleri İle Eviniz Arasındaki Mesafe Spor Yapmanızı Ne Derece Etkiliyor?	Antrenman Tesisleri İle Eviniz Arasındaki Mesafe?					
		1Km. den az	1 – 3 Km.	3 – 5 Km.	5 Km. ve üzeri	Topl.
Spor Tesisleri Yakın Olduğundan sık Olarak Spor Yapıyorum	n	50	33	19	9	111
	%	45	29,7	17,2	8,1	26,1
Spor Tesisleri Uzak Olduğundan Sık Sık Spor Yapamıyorum	n	24	41	30	74	170
	%	14,3	24,3	17,8	43,6	40
Spor tesislerinin Uzak Yada Yakın olması Spor Yapmamı Etkilemiyor	n	38	32	27	47	144
	%	26,1	22,1	18,5	33,3	33,9
Toplam	N	112	106	76	130	425
	%	26,5	24,9	18	30,6	100

Çizelge 9.10. 'da görüldüğü gibi ankete katılan antrenörler ve sporcuların, %43,6 oranında evleri ile spor tesislerinin arası, 5 Km. ve üzeri olan katılımcı grubun, spor tesislerinin uzak olmasından dolayı sık sık spor yapamadığı, evleri 1 Km. den az olan %45 oranında katılımcı bir grubun evleri ile spor tesislerinin yakın olmasından dolayı sık sık spor yapabildikleri görülmüştür.

Çizelge 9.11. Antrenör ve Sporcuların Spor Tesislerinin, Spor Yapmak İçin Bir Önkoşul Olup Olmadığına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Antrenman Yaptığımız Tesislerin, Spor Yapmak İçin Bir Önkoşul Olduğu Düşüncesindeyim					
		Evvel Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Hayır Katılmıyorum	Toplam
Antrenör	n	15	8	8	31
	%	48,4	25,8	25,8	100
Sporcu	n	221	94	79	394
	%	56,1	23,9	20,1	100
Toplam	N	236	102	87	425
	%	55,5	24	20,5	100

Antrenörlerin %48,4 oranı ile sporcuların, %56,1 oranında spor tesislerinin, spor yapmak için bir önkoşul olduğu görüşünü ifade etmeleri, çizelge 9.11. 'den anlaşılmaktadır.

Kayseri ilinde yapılan bir çalışmada, katılımcıların büyük bir bölümüne göre, spor tesislerinin spor yapmak için bir önkoşul olduğu, belirtilmiştir (İşlertaş, 2006: 84). Bu araştırmanın sonucu, araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

9.3. Antrenör ve Sporcuların Kahramanmaraş İlinde GSİM' e Ait Olan Spor Tesislerinin Fiziki Yapı ve Fiziki Kapasitesi ile İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgular.

Çizelge 9.12. Antrenör ve Sporcuların, GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Giriş ve Çıkış Olanaklarının Sayı ve Kapasite Yönünden Görüşlerine İlişkin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerin Giriş ve Çıkış Olanakları Sayı ve Kapasite Yönünden Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	5	3	11	19
		%	26,3	15,8	57,9	100
	Bayan	n	-	2	10	12
		%	-	16,7	83,3	100
	Toplam	n	5	5	21	31
		%	16,1	16,1	67,8	100
Sporcu	Erkek	n	81	27	100	208
		%	38,9	13	48,1	100
	Bayan	n	57	31	98	186
		%	30,6	16,7	52,7	100
	Toplam	N	138	58	198	394
		%	35	14,7	50,3	100

Çizelge 9.12. 'de görüldüğü gibi antrenörler, bayan antrenörler, %83,3 oranında (n=10), erkek antrenörler, %57,9 oranında (n=11), bayan sporcular, %52,7 oranında (n=98), erkek sporcular, %48,1 oranında (n=100), spor tesislerinin giriş ve çıkış olanaklarını sayı ve kapasite açısından yetersiz bulmuşlardır.

Çizelge 9.13. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Tribün Kapasitesi ve Koltuk Sayıları Yönünden Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerde Sporcu ve Seyircilere Ayrılan Tribün Kapasitesi ve Koltuk Sayıları Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	2	2	15	19
		%	10,5%	10,5%	78,9%	100
	Bayan	n	-	-	12	12
		%	-	-	100,0%	100
	Toplam	n	2	2	27	31
		%	6,5%	6,5%	87,1%	100
Sporcu	Erkek	n	79	26	103	208
		%	38,0%	12,5%	49,5%	100
	Bayan	n	49	28	109	186
		%	26,3%	15,1%	58,6%	100
	Toplam	N	128	54	212	394
		%	32,5%	13,7%	53,8%	100

Çizelge 9.13. 'de görüldüğü gibi bayan antrenörler, %100 oranında (n=12), erkek antrenörler ise; %78,9 oranında (n=15), bayan sporcular, %58,6 oranında (n=109), erkek sporcular ise; %49,5 oranında (n=103), spor tesislerinin tribün kapasitesinin ve koltuk sayılarının yetmediğini belirtmişlerdir.

Malatya' da yapılan bir çalışmada, seyirci ve sporculara ayrılan tribün kapasitesinin yeterli olmadığı ve amaçları dışında kullanıldığı vurgulanmış, temelde spor tesislerinin çok amaçlı olarak planlanıp yapılmış olabilecekleri, ancak seyirci için gerekli oturma ve barınma yerlerinin olmayışı ile pratikte beklenen çok amaçlılık ilkesine ters düşen bir durumda ortaya çıktığı ve bu nedenle tesislerden yararlanma imkanlarının asgari düzeye indiği ve sonuç olarak ekonomik masraf olarak görüldüğü belirlenmiştir (Özdemir, 1998: 37). Bu araştırmanın sonucu, araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.14. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Aktivite Öncesi ve Sonrası İçin Isınma, Açma-Germe, Gibi Çalışma Yapabilecekleri Alanların Yeterlilik Durumlarına İlişkin Görüşleri

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerde Aktivite Öncesi / Sonrası Isınma, Açma-Germe Gibi Çalışmalar Yapılabilecek Alanlar Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	3	3	13	19
		%	15,8	15,8	68,4	100
	Bayan	n	1	1	10	12
		%	8,3	8,3	83,4	100
	Toplam	n	4	4	23	31
		%	12,9	12,9	74,2	100
Sporcu	Erkek	n	80	27	101	208
		%	38,5	13	48,5	100
	Bayan	n	56	32	98	186
		%	30,1	17,2	52,7	100
	Toplam	N	136	59	199	394
		%	34,5	15	50,5	100

Çizelge 9.14. 'de görüldüğü gibi bayan antrenörler, %83,4 oranında erkek antrenörler, %68,4 oranında, bayan sporcular, %52,7 oranında, erkek sporcular, %48,5 oranında, spor tesislerinin, aktivite öncesi veya sonrası ısınma, açma germe vb. hareket alanlarının beklenti ve ihtiyaçlara göre yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir.

Çizelge 9.15. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Soyunma ve Dinlenme Odalarının Sayı ve Kapasite Yönünden Görüşlerine İlişkin Dağılımları

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerde Soyunma ve Dinlenme Odaları Sayı ve Kapasite Yönünden Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	3	2	14	19
		%	15,8	10,5	73,7	100
	Bayan	n	-	1	11	12
		%	-	8,3	91,7	100
	Toplam	n	3	3	25	31
		%	9,7	9,7	80,6	100
Sporcu	Erkek	n	67	26	115	208
		%	32,2	12,5	55,3	100
	Bayan	n	48	22	116	186
		%	25,8	11,8	62,4	100
	Toplam	N	115	48	231	394
		%	29,2	12,2	58,6	100

Çizelge 9.15. 'de görüldüğü gibi antrenörler, %80,6 oranında (n=25), sporcular, %58,6 oranında (n=231), spor tesislerinin soyunma ve dinlenme odalarını sayı ve kapasite yönünden yetersiz bulmuşlardır.

İstanbul' da yapılan bir çalışmada, antrenmanlarda tesisi birden fazla takımın aynı anda kullanabileceği düşünüldüğünde soyunma ve dinlenme odalarının vb. mekanların yeterli

şekilde ele alınmadığını vurgulamıştır. Ayrıca ele alınan tesislerde fiziksel yetersizlik sonucu kullanıcı sorunlarının oluştuğunu ve bunlara ek olarak tesislerin yapım aşamasında da ortaya çıkan hataların zincirleme bir şekilde sorunlar yumağı oluşturduğu, bu tip sorunları aşmak için tadilat yöntemine başvurulduğu, örneğin wc' lerin yıkılarak soyunma odalarına dahil edildiği veya tribün altlarının soyunma odalarına dönüştürüldüğü, ancak bu tip tadilatların yapı kurgusunu bozduğunu ifade edilmiştir (Eski, 1998: 70). Bu araştırmanın sonucu, araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.16. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Hijyen ve Temizlik İmkanlarına Dair Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesisler Hijyen ve Temizlik Yönünden Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	3	1	15	19
		%	15,8	5,3	78,9	100
	Bayan	n	-	1	11	12
		%	-	8,3	91,7	100
	Toplam	n	3	2	26	31
		%	9,7	6,5	83,9	100
Sporcu	Erkek	n	60	26	122	208
		%	28,8	12,5	58,7	100
	Bayan	n	52	20	114	186
		%	28	10,8	61,3	100
	Toplam	N	112	46	236	394
		%	28,4	11,7	59,9	100

Çizelge 9.16. 'da görüldüğü gibi bayan antrenörler %91,7 oranında, erkek antrenörler, %78,9 oranında, bayan sporcular %61,3 oranında, erkek sporcular %58,7 oranında, spor tesislerinin temizlik ve hijyen durumlarını mevcut beklenti ve ihtiyaçları açısından yetersiz bulmuştur. Bayan antrenörler, erkek antrenörlere göre; bayan sporcular, erkek sporculara göre spor tesislerinin temizlik ve hijyen durumunu daha yetersiz bulmuşlardır.

Malatya ilinde yapılan bir çalışmada, kullanılan tesislerin temizlik durumunun, kullanıcı ihtiyacına göre uygun olmadığı belirtilmiştir (Özdemir, 1998: 51). Niğde ilinde yapılan bir çalışmada, spor tesislerinin, hijyen durumunun yetersiz olduğu, tesis kullanıcılarının ihtiyaçlarına cevap veremediği belirtilmiştir (Ertaş, 2006: 65). Bu araştırmaların sonucu, araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.17. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Havalandırma ve Oksijen Dönüşüm Durumları ile İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerin Havalandırma veya Oksijen Dönüşüm Durumları Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	3	2	14	19
		%	15,8	10,5	73,7	100
	Bayan	n	-	3	9	12
		%	-	25	75	100
	Toplam	n	3	5	23	31
		%	9,7	16,1	74,2	100
Sporcu	Erkek	n	68	32	108	208
		%	32,7	15,4	51,9	100
	Bayan	n	60	24	102	186
		%	32,3	12,9	54,8	100
	Toplam	N	128	56	210	394
		%	32,5	14,2	53,3	100

Çizelge 9.17. 'de görüldüğü gibi antrenörler, %74,2 oranında (n=23), sporcular ise; %53,3 oranında (n=210), spor tesislerinin, havalandırma ve oksijen dönüşüm durumlarını yetersiz bulduklarını ifade etmişlerdir.

Çizelge 9.18. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Isınma / Isıtma Durumlarına Dair Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerin Isınma/Isıtma Olanakları Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	3	5	11	19
		%	15,8	26,3	57,9	100
	Bayan	n	-	1	11	12
		%	-	8,3	91,7	100
	Toplam	n	3	6	22	31
		%	9,7	19,3	71	100
Sporcu	Erkek	n	81	33	94	208
		%	38,9	15,9	45,2	100
	Bayan	n	77	28	81	186
		%	41,4	15,1	43,5	100
	Toplam	N	158	61	175	394
		%	40,1	15,5	44,4	100

Çizelge 9.18. 'de görüldüğü gibi antrenörler, %71 oranında sporcular ise; %44,4 oranında spor tesislerinin ısınma/ısıtma olanaklarını ihtiyaç ve beklentileri açısından yetersiz bulmuşlarını ifade etmişlerdir.

Çizelge 9.19. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Aydınlatma Durumlarına Dair Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerin Aydınlatma/Işıklandırma Olanakları Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	5	7	7	19
		%	26,4	36,8	36,8	100
	Bayan	n	1	2	9	12
		%	8,3	16,7	75	100
	Toplam	n	6	9	16	31
		%	19,4	29	51,6	100
Sporcu	Erkek	n	94	31	83	208
		%	45,2	14,9	39,9	100
	Bayan	n	75	23	88	186
		%	40,3	12,4	47,3	100
	Toplam	N	169	54	171	394
		%	42,9	13,7	43,4	100

Çizelge 9.19. 'da görüldüğü gibi antrenörler %51,6 oranında (n=16), sporcular ise; %43,4 oranında (n=171), spor tesislerinin aydınlatma ve ışıklandırma olanaklarını yetersiz bulmuşlardır.

Çizelge 9.20. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Duş / Banyo İmkanlarının Sayı ve Kapasite Durumlarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerin Duş/Banyo İmkanları Sayı ve Kapasite Yönünden Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	4	3	12	19
		%	21,1	15,8	63,2	100
	Bayan	n	-	2	10	12
		%	-	16,7	83,3	100
	Toplam	n	4	5	22	31
		%	12,9	16,1	71	100
Sporcu	Erkek	n	83	31	94	208
		%	39,9	14,9	45,2	100
	Bayan	n	45	35	106	186
		%	24,2	18,8	57	100
	Toplam	N	128	66	200	394
		%	32,5	16,8	50,7	100

Çizelge 9.20. 'de görüldüğü gibi antrenörler, %71 oranında (n=22), sporcular, %50,7 oranında (n=200), spor tesislerinin duş ve banyo imkanlarını, ihtiyaç ve beklentileri açısından yetersiz bulmuşlardır.

Çizelge 9.21. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Tuvalet / Lavabo İmkanlarının Sayı ve Kapasite Durumlarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerin Tuvalet/Lavabo İmkanları Sayı ve Kapasite Yönünden Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	5	3	11	19
		%	26,3	15,8	57,9	100
	Bayan	n	-	1	11	12
		%	-	8,3	91,7	100
	Toplam	n	5	4	22	31
		%	16,1	12,9	71	100
Sporcu	Erkek	n	86	22	100	208
		%	41,3	10,6	48,1	100
	Bayan	n	61	22	103	186
		%	32,8	11,8	55,4	100
	Toplam	N	147	44	203	394
		%	37,3	11,2	51,5	100

Çizelge 9.21. 'de görüldüğü gibi bayan antrenörler, %91,7 oranında, erkek antrenörler %57,9 oranında, bayan sporcular; %55,4 oranında, erkek sporcular %48,1 oranında, spor tesislerinin tuvalet-lavabo imkanlarını sayı ve kapasite yönünden yetersiz bulmuşlardır.

Çizelge 9.22. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Güvenlik İmkanlarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesisler Güvenlik İmkanları Yönünden Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	3	3	13	19
		%	15,8	15,8	68,4	100
	Bayan	n	-	1	11	12
		%	-	8,3	91,7	100
	Toplam	n	3	4	24	31
		%	9,7	12,9	77,4	100
Sporcu	Erkek	n	68	24	116	208
		%	32,7	11,5	55,8	100
	Bayan	n	52	36	98	186
		%	28	19,4	52,7	100
	Toplam	N	120	60	214	394
		%	30,5	15,2	54,3	100

Çizelge 9.22. 'de görüldüğü gibi antrenörler, %77,4 oranında sporcular ise; %54,3 oranında spor tesislerinin güvenlik imkanlarını kendi ihtiyaç ve beklentileri açısından yetersiz bulduklarını ifade etmişlerdir. Bayan antrenörler, %91,7 oranında güvenlik imkanlarının mevcut ihtiyaç ve beklentilere cevap veremediğini belirtmiştir.

Çizelge 9.23. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Saha ve Zemin Özelliklerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerin Saha ve Zemin Özellikleri Yaptığımız Spor Branşına Uygun ve Sakatlıklara Sebepiyet Vermeyecek Şekilde Dizayn Edilmiş Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	6	-	13	19
		%	31,6	-	68,4	100
	Bayan	n	-	3	9	12
		%	-	25	75	100
	Toplam	n	6	3	22	31
		%	19,3	9,7	71	100
Sporcu	Erkek	n	78	28	102	208
		%	37,5	13,5	49	100
	Bayan	n	54	30	102	186
		%	29	16,2	54,8	100
	Toplam	N	132	58	204	394
		%	33,5	14,7	51,8	100

Çizelge 9.23. 'de görüldüğü gibi antrenörler, %71 oranında sporcular ise; %51,8 oranında spor tesislerinin saha ve zemin özelliklerini yapılan spor branşına göre yetersiz bulmuşlardır. Ankete katılan antrenör ve sporcular, %33,5 oranında (n=132) zemin özelliklerini yeterli bulduklarını ifade etmiştir.

Çizelge 9.24. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Yapılan Spor Branşına Göre, Mevcut Spor Malzemelerinin Sayı ve Kalite Yönünden Yeterlilik Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerde Mevcut Malzemeler, Yapmış Olduğunuz Spor Branşına Uygun, Sayı ve Kalite Açısından Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	4	4	11	19
		%	21,1	21,1	57,9	100
	Bayan	n	-	1	11	12
		%	-	8,3	91,7	100
	Toplam	n	4	5	22	31
		%	12,9	16,1	71	100
Sporcu	Erkek	n	71	27	110	208
		%	34,1	13	52,9	100
	Bayan	n	44	35	107	186
		%	23,7	18,8	57,5	100
	Toplam	N	115	62	217	394
		%	29,2	15,7	55,1	100

Çizelge 9.24. 'de görüldüğü gibi antrenörler, %71 oranında, sporcular ise; %55,1 oranında spor tesislerinde farklı spor branşlarına uygun olarak kullanılan spor malzemelerini, sayı ve kalite yönünden yetersiz bulmuşlardır.

Çizelge 9.25. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde İlk Yardım Odaları ve Sağlık Kabinleri vb. ile İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerde İlk Yardım Odası ve Sağlık Kabini vb. Olanaklar, Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	3	3	13	19
		%	15,8	15,8	68,4	100
	Bayan	n	-	3	9	12
		%	-	25	75	100
	Toplam	n	3	6	22	31
		%	9,7	19,3	71	100
Sporcu	Erkek	n	66	33	109	208
		%	31,7	15,9	52,4	100
	Bayan	n	44	29	113	186
		%	23,7	15,6	60,8	100
	Toplam	N	110	62	222	394
		%	27,9	15,7	56,4	100

Çizelge 9.25. 'de görüldüğü gibi %75 oranında bayan antrenör, %68,4 oranında erkek antrenör, % 60,8 oranında bayan sporcu, %52,4 oranında erkek sporcu, spor tesislerinin, ilk yardım odası ve/veya sağlık kabini vb. olanaklarını kendi ihtiyaç ve beklentileri açısından yetersiz bulduklarını ifade etmiştir.

Malatya' da yapılan bir çalışmada, sağlık birimlerinin spor tesislerinde çok az bulunduğu, genelde sağlık kurumlarının olduğu tesislerde ecza dolabının olduğu, GSİM' e ait spor tesislerinde organize edilen müsabakalarda, devlet tarafından temin edilen doktor ve sağlık memurlarının bulunduğu, ancak antrenman esnasında bu tip olanakların yetersiz olduğu belirtilmiştir (Özdemir, 1998: 44). Aynı şekilde Sakarya ilinde yapılan bir çalışmada, GSİM' e ait spor tesislerinin sağlık kabini ve ilkyardım odası vb. imkanlarının, kullanıcı açısından yetersiz bulunduğu ve ihtiyaçlara cevap veremediği belirlenmiştir (Ceyhun, 1998: 69). Bu araştırmaların sonucu, araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.26. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Otopark Alanlarının Yeterliliğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesisler Otopark Alanları Açısından Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	6	2	11	19
		%	31,6	10,5	57,9	100
	Bayan	n	1	1	10	12
		%	8,3	8,3	83,4	100
	Toplam	n	7	3	21	31
		%	22,6	9,7	67,7	100
Sporcu	Erkek	n	84	20	104	208
		%	40,4	9,6	50	100
	Bayan	n	42	31	113	186
		%	22,5	16,7	60,8	100
	Toplam	N	126	51	217	394
		%	32	12,9	55,1	100

Çizelge 9.26. 'da görüldüğü gibi antrenörler, %67,7 oranında (n=21), sporcular ise; %55,1 oranında (n=217) spor tesislerinin otopark alanlarının yetersiz olduğunu ifade etmiştir.

Çizelge 9.27. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Sosyal Amaçlı Aktivite Alanlarının Yeterliliğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerde Sosyal Aktivite Alanları Olarak, İnternet Odası, Kütüphane, Kantin, Tv. Odası, vb. Olanaklar Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	4	1	14	19
		%	21,1	5,3	73,7	100
	Bayan	n	-	1	11	12
		%	-	8,3	91,7	100
	Toplam	n	4	2	25	31
		%	12,9	6,5	80,6	100
Sporcu	Erkek	n	66	22	120	208
		%	31,7	10,6	57,7	100
	Bayan	n	47	22	117	186
		%	25,3	11,8	62,9	100
	Toplam	N	113	44	237	394
		%	28,7	11,2	60,2	100

Çizelge 9.27. 'de görüldüğü gibi antrenörler, %80,6 oranında sporcular ise; %60,2 oranında spor tesislerinde bulunan mevcut sosyal aktivite alanlarını, kendi beklenti ve ihtiyaçları açısından yetersiz bulmuşlardır.

Malatya ilinde yapılan bir çalışmada, tesislerde sosyal aktivite alanlarının olmadığı ve ihtiyaçları karşılayamadığı belirtilmiştir (Özdemir, 1998: 51). Bu araştırmanın sonucu, araştırmamızla paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.28. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Mimari Dizaynı, Bina Yapımında Kullanılan Malzemenin ve İşçilik Özelliklerinin Yeterliliğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerin Mimari Dizaynını, Bina Yapımında Kullanılan Malzemeyi ve İşçilik Özelliklerini Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	3	1	15	19
		%	15,8	5,3	78,9	100
	Bayan	n	-	2	10	12
		%	-	16,7	83,3	100
	Toplam	n	3	3	25	31
		%	9,7	9,7	80,6	100
Sporcu	Erkek	n	57	55	96	208
		%	27,4	26,4	46,2	100
	Bayan	n	46	46	94	186
		%	24,7	24,7	50,6	100
	Toplam	N	103	101	190	394
		%	26,1	25,6	48,2	100

Çizelge 9.28. 'de görüldüğü gibi bayan antrenörler %83,3 oranında, erkek antrenörler %78,9 oranında, bayan sporcular %50,6 oranında, erkek sporcular %46,2 oranında spor tesislerin mimari dizaynını, bina yapımında kullanılan yapı malzemelerini ve işçilik özelliklerini, kendi ihtiyaç ve beklentileri açısından yetersiz bulduklarını ifade etmişlerdir.

Ankara' da yapılan bir çalışmada, spor tesislerinin yapımı planlanmasında yetersiz derecede yasal ve yönetsel düzenlemelerin bulunduğu, ancak uygulamaya geçirilerek uygun spor tesisleri elde etmede amacına ulaşamadığı, tesislerin nicel ve nitel özelliklerinin belirlenememesinden dolayı tesislerde sorunların oluştuğu belirtilmiştir (Aksu, 1997: 158). Aynı şekilde Van ilinde yapılan bir çalışmada, GSİM' e ait spor tesislerinin, yapımında planlama ilkelerine uyum sağlanamadığı ve bu nedenle kullanıcı ihtiyaçlarını karşılamada sorunların oluştuğu belirtilmiştir (Karaca, 2002: 44). Bu araştırmanın sonucu, araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.29. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Engelli Sporcular için Giriş ve Çıkışlar, Aktivite Alanları, Dinlenme ve Soyunma Odaları, Tuvalet ve Banyo Özelliklerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerin Engelli Sporcular için Giriş ve Çıkışlar, Aktivite Alanları, Dinlenme ve Soyunma Odaları, Tuvalet ve Banyo Özellikleri Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	3	1	15	19
		%	15,8	5,3	78,9	100
	Bayan	n	-	2	10	12
		%	-	16,7	83,3	100
	Toplam	n	3	3	25	31
		%	9,7	9,7	80,6	100
Sporcu	Erkek	n	52	31	125	208
		%	25	14,9	60,1	100
	Bayan	n	45	25	116	186
		%	24,2	13,4	62,4	100
	Toplam	N	97	56	241	394
		%	24,6	14,2	61,2	100

Çizelge 9.29. 'da görüldüğü gibi antrenörler %80,6 oranında (n=25), sporcular ise; %61,2 oranında (n=241), spor tesislerinde bulunması gereken ve engelli sporcular için dizayn edilen mekansal özellikleri yetersiz bulmuşlardır.

Sakarya ilinde yapılan bir çalışmada, spor tesislerinde, engelli bireyler için yapılan düzenlemelerin, kullanıcı ihtiyaçları açısından yetersiz olduğu ve ihtiyaçlara cevap veremediği belirtilmiştir (Ceyhun, 2006: 71). Bu araştırmanın sonucu, araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.30. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesisleri ile Ulaşım Durumlarının Yeterliliğine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesisler ile İlgili Olarak Ulaşım Durumlarımız Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	9	3	7	19
		%	47,4	15,8	36,8	100
	Bayan	n	-	3	9	12
		%	-	25	75	100
	Toplam	n	9	6	16	31
		%	29	19,4	51,6	100
Sporcu	Erkek	n	103	33	72	208
		%	49,5	15,9	34,6	100
	Bayan	n	61	33	92	186
		%	32,8	17,7	49,5	100
	Toplam	N	164	66	164	394
		%	41,6	16,8	41,6	100

Çizelge 9.30. 'da görüldüğü gibi erkek antrenörler %47,4 oranında ulaşım durumlarını yeterli bulduklarını ifade ederken, bayan antrenörler %75 oranında, ulaşım durumlarının

ihtiyaç ve beklentileri açısından yetersiz olduğunu belirtmiştir. Sporcularda ise; erkekler %49,5 oranında ulaşım durumlarını yeterli bulurken, bayanlar %49,5 oranında ulaşım durumlarını yetersiz bulmuşlardır.

Çizelge 9.31. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Genel Fiziki Kapasitesinin, Mevcut İstek ve İhtiyaçları Karşılatabilme Özelliğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerin Fiziksel Kapasitesinin İhtiyaç ve Beklentilerinize Uygun ve Yeterli Seviyede Olduğu Düşüncesini Taşıyorum.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	3	2	14	19
		%	15,8	10,5	73,7	100
	Bayan	n	-	2	10	12
		%	-	16,7	83,3	100
	Toplam	n	3	4	24	31
		%	9,7	12,9	77,4	100
Sporcu	Erkek	n	73	38	97	208
		%	35,1	18,3	46,6	100
	Bayan	n	55	23	108	186
		%	29,6	12,4	58,1	100
	Toplam	N	128	61	205	394
		%	32,5	15,5	52	100

Çizelge 9.31. 'de görüldüğü gibi GSİM' ye ait spor tesislerinin genel fiziki yapısının, antrenör ve sporcuların ihtiyaç ve beklentilerini karşılayabilme durumu, bir soru olarak sorulmuş, antrenörler, %77,4 oranında sporcular ise; %52 oranında spor tesislerinin, fiziki özelliklerini ihtiyaç ve beklentileri açısından yetersiz bulmuşlardır. Bayan antrenörler, erkek antrenörlere göre, bayan sporcular, erkek sporculara göre, spor tesislerinin genel fiziki özelliklerini ve kapasitesini daha yetersiz bulmaktadır.

Elazığ ilinde yapılan bir çalışmada, Elazığ ilinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' ne ait olan spor tesislerinin fiziki özelliklerinin, yetersiz olduğu ve çağdaş spor tesisi tanımına uymadığı, mevcut ihtiyaçları karşılayamadığı belirtilmiştir (Nacar, 1997: 43). Aynı şekilde Van ilinde yapılan bir çalışmada, spor tesislerinden yeterince yararlanılamama nedenlerinin arasında amacına uygun spor tesislerinin bulunmadığı ve tesislerin fiziki kapasitesinin yetersiz olduğu belirtilmiştir (Karaca, 2002: 47). Niğde ilinde yapılan bir çalışmada, tesislerin yeterlilik durumu, bir soru ile sorulmuş ve katılımcıların büyük bir çoğunluğunun, tesis yeterliliğinin, ihtiyaç ve beklentilere cevap veremediği nedeni ile yetersiz olduğu, tesislerin yetersizliği ile spordan uzaklaşmaların yaşandığı, yapılan spora konsantre olunmadığı belirlenmiştir (Ertaş, 2006: 61). Bu araştırmaların sonucu, araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

9.4. Antrenör ve Sporcuların Kahramanmaraş İlinde GSİM' e Ait Olan Spor Tesislerinin İşletmecilik Anlayışı ile İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgular.

Çizelge 9.32. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Yönetici, Personel, Sağlık Görevlisi, Masör vb. Kişilerin Sayıca Yeterliliğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet		Antrenman Yaptığımız Tesislerde Yönetici, Personel, Sağlık Görevlisi, Masör vb. Kişiler Sayıca Yeterli Seviyededir.			Toplam
			Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	
Antrenör	Erkek	n	1	2	16	19
		%	5,3	10,5	84,2	100
	Bayan	n	-	4	8	12
		%	-	33,3	66,7	100
	Toplam	n	1	6	24	31
		%	3,2	19,4	77,4	100
Sporcu	Erkek	n	52	32	124	208
		%	25	15,4	59,6	100
	Bayan	n	41	34	111	186
		%	22	18,3	59,7	100
	Toplam	N	93	66	235	394
		%	23,6	16,8	59,6	100

Çizelge 9.32. 'de görüldüğü gibi antrenörler, %77,4 oranında sporcular ise; %56,9 oranında spor tesislerinde görev yapan yönetici ve personelleri sayı yönünden yetersiz bulmuşlardır. Erkek antrenörler, bayan antrenörlere göre tesis personel ve yönetici sayılarını daha yetersiz bulmaktadır. Sporcularda ise; personel ve yönetici sayılarını yetersiz bulan erkek ve bayan gruplarının dağılımı birbirine yakın bir seviyededir.

Sakarya ilinde yapılan bir çalışmada, tesislerde görev yapan yönetici ve personellerin sayı yönünden yetersiz olduğu ve ihtiyaçlara cevap veremediği belirtilmiştir (Ceyhun, 1998: 60). Bu araştırmanın sonucu, araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.33. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Aktivite İçin Verilen Süre Açısından Görüşlerine İlişkin Dağılımları

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerde Aktivite Yapılması İçin Verilen Süre / Zaman Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	7	2	10	19
		%	36,8	10,5	52,6	100
	Bayan	n	1	-	11	12
		%	8,3	-	91,7	100
	Toplam	n	8	2	21	31
		%	25,8	6,5	67,7	100
Sporcu	Erkek	n	77	25	106	208
		%	37	12	51	100
	Bayan	n	50	24	112	186
		%	26,9	12,9	60,2	100
	Toplam	N	127	49	218	394
		%	32,3	12,4	55,4	100

Çizelge 9.33. 'de görüldüğü gibi antrenörler, %67,7 oranında sporcular ise; %55,4 oranında sportif aktivite için verilen sürenin yetmediğini, sürenin, ihtiyaç ve beklentilere cevap veremediğini belirtmişlerdir.

Çizelge 9.34. Antrenör ve Sporcuların Boş Zamanları ile GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Açık Kalma Sürelerinin Uyumuna İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerin Gün İçerisinde Açık Kalma Süreleri ile Boş Zamanlarımızda Spor Yapabilme Uyumumuz Yeterli Seviyededir.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	7	1	11	19
		%	36,8	5,3	57,9	100
	Bayan	n	1	-	11	12
		%	8,3	-	91,7	100
	Toplam	n	8	1	22	31
		%	25,8	3,2	71	100
Sporcu	Erkek	n	76	37	95	208
		%	36,5	17,8	45,7	100
	Bayan	n	51	27	108	186
		%	27,4	14,5	58,1	100
	Toplam	N	127	64	203	394
		%	32,3	16,2	51,5	100

Çizelge 9.34. 'de görüldüğü gibi antrenörler %71 oranında sporcular ise; %51,5 oranında tesislerin gün içerisinde açık kalma süreleri ile kişilerin boş zamanlarında spor yapabilmeleri ve uygun ortam bulabilmeleri uyumunu yetersiz bulmuşlardır. Ankete katılan bayanlar, erkeklere göre tesislerin gün içinde açık olma uyumu ile birlikte spor yapabilecek ortam bulabilme uyumunu daha yetersiz bulmaktadır.

Elazığ ilinde yapılan bir çalışmada, GSİM' e ait spor tesislerinin gün içerisinde 12,2 saat açık kaldığı ve bu nedenle hizmet süresinin azalmasıyla tesislerden yararlanacak kişi

sayısını düşürdüğü belirtilmiştir (Nacar, 1997: 44). Bu araştırmanın sonucu, araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.35. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesisleri Personellerinin İletişim Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet		Antrenman Yaptığımız Tesislerde Düzenlenen Aktivitelerden Haberdar Olmamız İçin Personellerin İletişim Becerileri Yeterli Seviyededir.			Toplam
			Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	
Antrenör	Erkek	n	3	2	14	19
		%	15,8	10,5	73,7	100
	Bayan	n	-	1	11	12
		%	-	8,3	91,7	100
	Toplam	n	3	3	25	31
		%	9,7	9,7	80,6	100
Sporcu	Erkek	n	61	33	114	208
		%	29,3	15,9	54,8	100
	Bayan	n	54	28	104	186
		%	29	15,1	55,9	100
	Toplam	N	115	61	218	394
		%	29,2	15,5	55,3	100

Çizelge 9.35. 'de görüldüğü gibi %80,6 oranında antrenör ve %55,9 oranında sporcu grubuna göre, spor tesisi personellerinin iletişim becerileri, mevcut ihtiyaç ve beklentiler açısından yeterli olmadığı vurgulanmıştır.

Çizelge 9.36. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Görev Yapan Yönetici ve Personellerin, Kendileri ve Kendileri ile İlgili Problemlere Karşı İlgilerine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet		Antrenman Yaptığımız Tesislerde Görev Yapan Yönetici ve Personeller, Bizler ve Bizler İle İlgili Oluşan Problemlere Karşı Yeterince İlgilidir.?			Toplam
			Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	
Antrenör	Erkek	n	4	1	14	19
		%	21,1	5,3	73,7	100
	Bayan	n	1	2	9	12
		%	8,3	16,7	75	100
	Toplam	n	5	3	23	31
		%	16,1	9,7	74,2	100
Sporcu	Erkek	n	71	38	99	208
		%	34,1	18,3	47,6	100
	Bayan	n	55	28	103	186
		%	29,6	15,1	55,4	100
	Toplam	N	126	66	202	394
		%	32	16,8	51,3	100

Çizelge 9.36. 'da görüldüğü gibi antrenörler, %74,2 oranında sporcular ise; %51,3 oranında spor tesisi personellerinin ve yöneticilerinin, kendilerine veya oluşan problemlere yönelik ilgi düzeylerini yetersiz bulduklarını ifade etmiştir.

Niğde ilinde yapılmış bir çalışmada, antrenör ve sporcuların tesis personellerinden beklentilerinin, güler yüzlü olması, tesis imkanlarını hizmete sunması ve yardımcı olması gibi gereken davranış özelliklerinin olduğu belirlenmiştir (Ertaş, 2006: 68). Bu araştırmanın sonucu, araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.37. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Görev Yapan Tesis Personellerinin Spor ve Sporcuyu Özendirme, Teşvik Etme vb. Davranışlarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerde Görev Yapan Yönetici ve Personelleri, Spor ve Sporcuyu Açısından Yeterince Özendirici ve Teşvik Edici Buluyorum.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	2	2	15	19
		%	10,5	10,5	79	100
	Bayan	n	-	-	12	12
		%	-	-	100	100
	Toplam	n	2	2	27	31
		%	6,5	6,5	87	100
Sporcu	Erkek	n	65	30	113	208
		%	31,3	14,4	54,3	100
	Bayan	n	48	28	110	186
		%	25,8	15,1	59,1	100
	Toplam	N	113	58	223	394
		%	28,7	14,7	56,6	100

Çizelge 9.37. 'de görüldüğü gibi antrenörler, %87 oranında, sporcular ise; %56,6 oranında spor tesisi personel ve yöneticilerin spora ve sporcuyu teşvik etme ve özendirme yeteneklerini, mevcut ihtiyaç ve beklentileri açısından yetersiz bulmaktadırlar. Ankete katılan bayan antrenörlerin tamamı, personel ve yöneticilerin teşvik etme ve özendirme yeteneklerini yetersiz buldukları araştırmada görülmüştür.

Van ilinde yapılan bir çalışmada, GSİM' e ait spor tesislerinden yararlanan antrenör ve sporculara göre, tesis personellerinin ve yöneticilerin, yeterince özendirici ve teşvik edici olmadığı, bu konuda ihtiyaçlara cevap veremediği belirtilmiştir (Karaca, 2002: 43). Aynı şekilde Kayseri ilinde yapılan bir çalışmada, tesis personel ve yöneticilerin, tesislerden daha çok faydalanılması amacı ile özendirici tedbirleri almadıkları, belirtilmiştir (İşlertaş, 2006: 64). Bu araştırmanın sonucu, araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

Çizelge 9.38. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Yapılan Sportif Organizasyonları, Planlama, Yürütme, Denetim ve Kontrol Açısından Yeterliliğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerde Yapılan Sportif Organizasyonları, Planlama, Yürütme, Denetim ve Kontrol Açısından Yeterli Seviyede Buluyorum.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	4	1	14	19
		%	21,1	5,3	73,7	100
	Bayan	n	-	1	11	12
		%	-	8,3	91,7	100
	Toplam	n	4	2	25	31
		%	12,9	6,5	80,6	100
Sporcu	Erkek	n	69	30	109	208
		%	33,2	14,4	52,4	100
	Bayan	n	47	31	108	186
		%	25,3	16,7	58,1	100
	Toplam	N	116	61	217	394
		%	29,4	15,5	55,1	100

Çizelge 9.38. 'de görüldüğü gibi tesislerde yapılan sportif organizasyonların işletmecilik boyutlarını ve yönetim fonksiyonlarını antrenörler, %80,6 oranında sporcular ise; %55,1 oranında yetersiz bulmaktadır.

Çizelge 9.39. Antrenör ve Sporcuların GSİM' e Ait Spor Tesislerinde Görev Yapan Yönetici ve Personellerin, İşletmecilik Anlayışı ve Mesleki Eğitimleri ile İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Çalışma Grubu	Cinsiyet	Antrenman Yaptığımız Tesislerde Görev Yapan Yönetici ve Personellerin, İşletmecilik Anlayışı İçinde Uygun Mesleki Eğitimlerini Almış, Sorunlara Çözüm Arayan ve Bizlere Yardımcı Olan Kişiler Olduğuna İnanıyorum.			Toplam	
		Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum		
Antrenör	Erkek	n	3	4	12	19
		%	15,8	21,1	63,2	100,0%
	Bayan	n	-	-	12	12
		%	-	-	100	100
	Toplam	n	3	4	24	31
		%	9,7	12,9	77,4	100
Sporcu	Erkek	n	69	30	109	208
		%	33,2	14,4	52,4	100
	Bayan	n	58	19	109	186
		%	31,2	10,2	58,6	100
	Toplam	N	127	49	218	394
		%	32,2	12,5	55,3	100

Çizelge 9.39. 'da görüldüğü gibi ankete katılan antrenör ve sporculara tesislerde görev yapan personel ve yöneticilerin işletmecilik anlayışı ve mesleki eğitimlerinin gerektirdiği davranışları gösterme özellikleri, bir soru ile sorulmuştur. Antrenörler, %77,4 oranında sporcular ise; %55,3 oranında işletmecilik anlayışının ve mesleki eğitimin gerektirdiği davranış özelliklerinin ihtiyaç ve beklentileri karşılamadığı görüşünü ifade etmiştir. Yine çizelgeye göre, bayan antrenörlerin tamamının spor tesislerinde mesleki eğitime ve

işletmecilik anlayışına bağlı olarak gösterilmesi gereken hedef davranışları, ihtiyaç ve beklentilerine göre yetersiz bulunduğu görülmektedir.

Elazığ ilinde yapılan bir çalışmada, tesislerin, spor işletmeciliği anlayışından uzak bir yapıda olduğu, beklenen yararın asgari seviyeye ulaşmasında bile bazı sorunların olduğu ve ihtiyaçların karşılanamadığı belirtilmiştir (Nacar, 1997: 44). Aynı şekilde Malatya ilinde yapılan bir çalışmada, GSİM' e ait spor tesislerinde görev yapan personellerin büyük bir çoğunluğunun, spor camiası içinden gelmediği ve uygun mesleki eğitimlerini almadıkları için işletmecilik anlayışından uzakta kaldıklarını belirtmiştir (Özdemir, 1998: 52). Sakarya ilinde yapılan bir çalışmada, kamuya ait spor tesislerinin işletmecilik anlayışlarının, devlet sektörü ve bürokrasinin getirdiği hantallıkla beraber, sistemin yetersiz ve denetimden uzak olan bir anlayış ile yönetilmesi ile kar, hizmet, sosyal fayda ve verimlilik gibi kavramların göz ardı edildiği belirtilmiştir (Ceyhun, 1998: 92). Aynı şekilde Van ilinde yapılan bir çalışmada, GSİM' e ait spor tesislerinden yeterince yararlanılamama konusunda, tesislerde, nitelikli işletmecilik anlayışının bulunmamasından dolayı kaynaklandığı belirtilmiştir (Karaca, 2002: 47). Bu araştırmaların sonucu, araştırmamız ile paralellik göstermektedir.

10. SONUÇ:

Ülkemizde spor, sosyal, kültürel ve ekonomik boyutlar içeren kapsamlı ve karmaşık sorunlar ile karşı karşıya bulunmaktadır. Bu neden ile bugün spor, sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel alanlar gibi daha pek çok yönden düşünülmelidir. Sözü edilen bu yönlerden ülkenin sporu kullanarak başarılı olabilmesi ve spor yolu ile ülke reklamı ve tanıtımının yapılması, büyük ölçüde spor ortamına, spor yönetimine ve yönetim anlayışına bağlıdır. Ülkemizde her yönü ile sporu sevk ve idare eden kurum, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü' dür. Bu noktada GSGM' ye düşen görev ve yükümlülükler çok büyüktür.

Araştırmanın sonuçlarına ve elde edilen bulgulara göre ulaşılan sonuçlar şunlardır;

Kahramanmaraş ilinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' ne ait spor tesislerinde kullanıcı profiline büyük bir bölümünü, 10 ile 20 yaş arası genç sporcuların oluşturduğu belirlenmiştir.

Kahramanmaraş' ta sportif aktivitelere katılım açısından erkek antrenör ve sporcuların, bayan antrenör ve sporculara göre daha katılımcı olduğu araştırmada görülmüştür. Sporcuların, büyük bir bölümünün, ortaokul ve lise, antrenörlerin büyük bir bölümünün ise; üniversite mezunu kişilerin olduğu araştırmada belirlenmiştir.

Kahramanmaraş ili Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' ne ait spor tesislerinde genel olarak, en çok ilgi duyulan ve uğraşılan spor branşlarının sırası ile voleybol, futbol ve güreş sporlarının olduğu, antrenörler arasında en çok güreş ve futbol branşlarının, sporcularda ise; voleybol ve futbol branşlarının tercih edildiği belirlenmiştir.

Antrenörlerin büyük bir bölümünün, ilgilendikleri spor branşı ile 6-10 yıl arası bir zamanla ilgilendikleri, sporcuların büyük bir çoğunluğunun, 1-5 yıl arası spor yapıyor olmaları, araştırmamızda görülmüştür.

Kahramanmaraş' ta Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü' ne ait spor tesisleri arasında en fazla kullanım alanı olan spor tesislerinin, Batıpark Kapalı Spor Salonu ve 12 Şubat Stadyumunun olduğu belirlenmiştir. Antrenör ve sporcuların büyük bir bölümünün, spor tesislerini, hafta 1-3 kez arası kullandıkları araştırmada görülmüştür.

Tesislerde sportif aktivitelere katılım sağlayan, antrenör ve sporcuların büyük bir bölümünün, ikamet yerleri ile spor tesislerinin ortalama uzaklık mesafesinin 5 Km. ve üzerinde olduğu, tesislerin uzak olması nedeni ile sık sık spor yapamadıkları, evleri ile tesisler arasındaki ortalama uzaklığın 1 Km. ' den az olan antrenör ve sporcuların ise; tesislerin yakın olması nedeni ile daha sık spor yapabildikleri araştırmada görülmüştür. Yukarıdaki bulgulardan hareketle spor tesislerinin ulaşılabilir mesafede olması, spora katılımı artırabileceği söylenebilir. Bu nedenle yapılacak yeni spor tesislerinin halkın kolayca ulaşabileceği alanlara yapılması gerekmektedir.

Kahramanmaraş' ta GSİM tesislerinden yararlanan antrenör ve sporcuların büyük bir bölümüne göre, spor tesislerinin, spor yapmak için bir önkoşul olduğu görüşünün yaygın olması, araştırmada görülmüştür. Türkiye' de sporun kitlelere yaygınlaştırılması ve aktif spor yapanların sayısının artırılmasında, okullar ve kitle iletişim araçlarıyla verilecek eğitimin yanı sıra, spor ortamının başlıca unsuru olan spor tesislerinin sayı ve nitelikleri büyük önem taşımaktadır. Bir spor tesisi başına düşen nüfus yoğunluğu yaklaşık olarak Danimarka' da

1.500 kişi, Finlandiya’ da 700 kişi, Almanya’ da 850 kişi, İtalya’ da 1.250 kişi ve Türkiye’ de 14.200 kişidir.

Bu araştırmada Kahramanmaraş ilinde GSGM’ e ait olan spor tesislerinin, fiziki kapasitesini oluşturan, tesislerin giriş ve çıkışların kapasitesi, hacmi ve ergonomisi, tribün alım kapasiteleri, aktivite öncesi veya sonrası ısınma, açma – germe vb. hareket alanları, soyunma ve dinlenme odaları, hijyen durumu ve temizlik yeterliliği, havalandırma ve oksijen dönüşüm durumları, ısınma ve ısıtma özellikleri, tesislerin aydınlatma imkanları, duş – banyo ve tuvalet – lavabo kapasiteleri, güvenlik olanakları, saha ve zemin özellikleri, branşlara uygun kullanılan spor malzemelerinin sayı ve kalite yönünden uygunluk düzeyi, ilk yardım odası ve/veya sağlık kabini imkanları, sosyal aktivite alanları (internet, tv. odası, kütüphane, kantin vb.), otopark alanlarının, tesislerin mimari dizaynı, bina yapımında kullanılan malzeme ve işçilik özellikleri, tesislere ulaşım durumu, engelli sporcular için tasarlanmış, tribün, soyunma odası, banyo, tuvalet, giriş çıkışlar ve aktivite alanlarının, spor tesislerinde görev yapan antrenör ve tesislerden yararlanan sporcuların, mevcut istek, ihtiyaç ve beklentilerini karşılayamadığı görülmüştür.

Kahramanmaraş’ ta GSİM’ e ait spor tesislerinde görev yapan personel ve yöneticilerin, mevcut ihtiyaç ve beklentiler açısından, sayısal anlamda yeterli olmadığı, tesis personelleri ve yöneticilerinin iletişim, rehberlik ve halkla ilişkiler konularında ihtiyaç ve beklentilere cevap verme yetisinin, spora, sporcuya ve oluşan problemlere karşı ilgisinin, özendirme, takdir etme ve teşvik etme gibi göstermesi gereken mesleki davranışlarının ve genel olarak işletme anlayışının, yeterli seviyede bulunmadığı, ihtiyaç ve beklentileri karşılayamadığı belirlenmiştir.

Ayrıca tesislerde yapılan sportif organizasyonların, işletmecilik boyutları ve yönetim fonksiyonları açısından, planlama, organize etme, yürütme, denetim ve kontrol süreçlerinin antrenör ve sporcuların beklenti ve ihtiyaçlarına cevap veremediği, spor tesislerinde aktivite yapılması için verilen sürenin ve kişilerin boş zamanlarında spor yapma isteği ile tesislerin gün içinde açık kalma ve uygun ortam oluşturabilme uyumunun yetersiz bulunduğu araştırmada görülmektedir. Günümüzde birçok Avrupa ülkelerinde spor tesislerinin 24 saat açık olduğu bilinmektedir. Sporun bir kamu hizmeti olduğu unutulmamalıdır

Spor tesislerinin genel fiziki kapasitesini, tesis personel ve yöneticilerinin işletmecilik anlayışlarını, bayanların, erkeklere göre daha yetersiz bulunduğu araştırmada görülmüştür

Spor tesislerinin genel fiziki kapasitesini, tesis personel ve yöneticilerinin işletmecilik anlayışlarını, antrenörlerin, sporculara göre daha yetersiz bulunduğu araştırmada belirlenmiştir

ÖNERİLER

- 1- Spor tesisi yapımında, öncelikle yöre halkının kültürel özellikleri ile ilgi, istek ve ihtiyaçları, ilin coğrafi yapısı, tesislerin kullanımında çok amaçlılık ilkesi, dikkate alınmalıdır.
- 2- Spor tesislerinin, semt, köy vb. alanlara ulaştırılması, spora katılım ile aktif spor yapan nüfusun artırılması ve spor tesislerinin ülke düzeyinde dengeli dağılımı açısından önemli bir etken olacaktır.
- 3- Spor tesislerinin yapımı ve iyileştirilmesi için destekleyici hizmetlerden yararlanılarak maliyetin azaltılması sağlanılabilir. Tesislerin bakımı, onarımı ve iyileştirilmesi için sponsorluk hizmetlerinden yararlanılabilir.
- 4- Spor tesislerinde görev yapan personel ve yöneticilere, hizmet içi eğitim seminerleri verilerek, sportif organizasyonların ve işletmecilik anlayışının daha verimli olması sağlanmalıdır.
- 5- Sporun ve sportif başarının, ülke ve il bazında gelişmesi için, üniversitelerin, beden eğitimi ve spor öğretmenlikleri, beden eğitimi ve spor yüksekokulları, antrenörlük bölümleri, spor yöneticiliği bölümleri, rekreasyon bölümleri, spor teknolojisi ve spor hekimliği bölümleri ile işbirliğinin artırılması sureti ile, sporda bilimsel araştırmalar, sporla ilgili yayınlar ve spor eğitimi gibi konularda üniversitelerin ağırlığını artıracak yaklaşım ve projeler desteklenmelidir.
- 6- Spor tesislerinin, sağlıklı spor ortamına uygun şartları kendi bünyesinde bulundurabilmesi için etkili bir denetimin sağlanması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

ACAR, Z., A., 1994. Bursa Yöresinde Halkın Spora Eğilimi ve Yeni Spor Tesis Politikasının Yönü Üzerindeki Etkileri. Doktora Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Bursa.

ACAR, M., 1993. Sporda Hedefler ve Politikalar, Yayın ve Temsil Dairesi Başkanlığı, Ankara, 51s.

AKDENİZ, S., 2004. Özel Spor Merkezlerinde Hizmet Kavramının Önemi ve Müşteri Memnuniyetine Yönelik Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

AKSOY, M., T., 2006. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Bünyesinde Bulunan Spor Salonlarının Kullanıcı İhtiyaçlarını Karşılama Düzeyinin Belirlenmesi, Yüksek Lisans Tezi Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

AKSU, A., 1997. Spor Tesisi Tasarımına Yönelik Planlama ve Programlama Önerileri, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

AKTE, E., 2006. Genel İşletme, Nobel Yayınları, İstanbul, 294s.

ALPMAN, C., 1972. Eğitimin Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Sporun Çağlar Boyunca Gelişimi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 240s.

ARGAN, M., 2001. Spor Pazarlamasında Sponsorluk Futbol Branşında Sponsorluk Yapan Kuruluşlara İlişkin Bir Araştırma, Doktora Tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

_____, 2004. Spor Sponsorluğu Yönetimi, Detay Yayınevi, Ankara, 280s.

ARGAN, M., KATIRCI, H., 2002. Spor Pazarlaması, 2002, Nobel Yayınları, Ankara, 422s.

ARIKAN, N., vd., 2004. ‘‘ Farklı Branşlardaki Spor Seyircilerinin Spor Ortamına İlişkin Görüşleri’’ , Kastamonu Eğitim Dergisi, 12, ss. 551-560.

ATABEYOĞLU, C. 1991. 1453-1991 Türk Spor Tarihi Ansiklopedisi, AN Basınyayın, İstanbul, 640s.

ATAMAN G., 2001. İşletme Yönetimi, Türkmen Kitapevi, İstanbul, 584s.

BAKER, W., J., 1988. Sports in the Western World, University of Illinois Press, Chicago, USA. 348s.

BAŞER E., 1986. Uygulamalı Spor psikolojisi Performans Sporunda Psikolojinin Rolü, Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara, 226s.

BARANSEL, A., 1993. Çağdaş Yönetim Düşüncesinin Evrimi, Avcıol Basım Yayın, İstanbul, 304s.

- CAN, H., 1986. Genel İşletmecilik Bilgisi, Siyasal Kitapevi, Ankara. 420s.
- CANKALP, M., 2002. Sporda Yönetim ve Organizasyon, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 166s.
- ÇAPAN, M., F., 1999. Türk Sporida Selim Sırrı Tarcan, Ünyay Yayınları, Muğla, 127s.
- CEYHUN, S., 2008. ‘‘ Spor Tesislerinin Rekreatif Açısından Kullanımı’’ , Kastamonu Eğitim Dergisi, 16, (1), ss.325-332.
- _____, 1998, Kamuya Ait Spor Salonlarının İşletmeciliğindeki Verimlilik, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- COGHLAN, J., F., 1990. Sport and British Politics Since 1960, The Falmer Pres, London, 314s.
- ÇETİN, N., 2000. Toplum Sağlığı İçin Nerede Nasıl Niçin Spor Yapılır, Tekten Ofset, Niğde, 146s.
- DEDEOĞLU, M., 1996. Dünden Bugüne Kahramanmaraş, Lazer Ofset Matbaa, Ankara, 180s.
- DEMİR, H., 2006. Türk Spor Teşkilatı Tarihsel Gelişim Kapsam ve Bir Araştırma, Çizgi Kitapevi yayınları, Konya, 256s.
- DEMİRCİ, N., 1986. Sporda Yönetim, Teşkilatlanma ve Organizasyon, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 120s.
- DEMİRCİOĞLU K., 2004. Hayatta Umulmayanı Beklemek, Elips kitapevi, İstanbul, 424s.
- DEVECİOĞLU, S., 2005. ‘‘ Türkiye’de Spor Sektörü Stratejilerinin Geliştirilmesi ’’ Verimlilik Dergisi, 2005/ 2, ss.117-134.
- DİNÇER Ö., ve FİDAN, Y., 1999. İşletme Yönetimine Giriş, Beta Yayınları, İstanbul, 325s.
- MUCUK İ., 1998. Modern İşletmecilik, Türkmen Kitapevi, İstanbul, 392s.
- DOĞAR, Y., 1997. Türkiye’ de Spor Yönetimi, Ofset yayınları, Malatya, 161s.
- DOĞU, G. 1990. Spor Tesislerinin Planlanması, Caner, Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri I. Ulusal Sempozyum Bildirisi, Ankara, 610s.
- _____, 2002. Yayınlanmış Yüksek Lisans Ders Notları Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Beden Eğitimi. ve Spor Yüksekokulu, Bolu, 67s.
- DONUK B., 2005. Spor Yöneticiliği ve İstihdam Alanları, Ötüken Yayınları, Ankara, 196s
- DPT, 1979. Beden Eğitimi ve Spor, IV. Beş Yıllık Kalkınma Planı, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Yayın No: 1688, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 290s.

_____, 1994. “ Kalkınma Planlarında Spor ”, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Yayın No: 2646, Başbakanlık Basımevi, Ankara.

EKENCİ, G., ve İMAMOĞLU, F., 2002. Spor işletmeciliği, Nobel Yayın Dağıtım, İstanbul, 168s.

_____, 1990. “ Spor Tesisleri İşletmesinde Kamu Kuruluşlarının Etkinliği” Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, Spor Bilimleri Dergisi, 2, ss.86-93.

EKENCİ, G., SERASLAN, Z., M., 1997. “ Gelişim Aşamaları Bakımından Türk Spor Teşkilatı ve Değerlendirilmesi” , Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2, (3), ss.72-81.

EREN, E., 2003. Yönetim ve Organizasyon, Beta Yayınevi, İstanbul, 668s.

ERKAL, M., vd., 1998. Sosyolojik Açından Spor, Der Yayınları, İstanbul, 259s.

EROĞLU, E., 2005. “ Müşteri Memnuniyeti Ölçüm Modeli” , İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Dergisi, 1, ss. 7-25.

ERTAŞ, M., 2006. Niğde İlinde Yaşam Boyu Sporunun Gelişiminde Kamu Kurum ve Kuruluşları İle Özel Kuruluşlara Ait Spor Tesislerinin Verimliliği ve Niteliği, Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.

ESKİ, E., Y., 1998. Türkiye’ de Kapalı Spor Tesislerinde Kullanım Evresinde Ortaya Çıkan Tasarım ve Yapım Sorunlarının Çözümüne İlişkin Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

GENÇAY, S., vd., 2003. “ Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Aktivite Programlarına Katılımını Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Araştırma (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Örneği), Tekin, Esra, I. Gençlik Boş Zaman ve Doğa Sporları Sempozyumu, THK. Basım Evi İşletmeciliği, Ankara, 272s.

GSGM, 2003. Gençlik Merkezleri Yönetmeliği, Ankara.

GÜÇLÜ, M., 2001. “ Amerika, Avrupa ve Çin’ de Beden Eğitimi ve Sporun Gelişimi” Milli Eğitim Bakanlığı, Milli Eğitim Dergisi, 150, ss.36-41.

GÜVEN, Ö., 1999. Türklerde Spor Kültürü, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara, 373s.

HARMANDAR, İ., H., 1994. Kitle Sporunun Teşviki Açısından Spor Tesisleri Politikası, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

HİÇYILMAZ, E., 1974. Türk Spor Tarihi, Demet Ofset, İstanbul, 153s.

HOLT T., 2004. Olimpiyat, Çev. ORANCI C., Literatür Yayıncılık, İstanbul, 505s.

İKİZLER, C., 2002. Sporda Sosyal Bilimler, Alfa Yayınevi, İstanbul, 180s.

İMAMOĞLU, F., 1992. “ 2000’ li Yıllara Doğru Türk Sporuna Üzerine Gözlemler” , Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8, ss.9-19.

_____, 1998. ‘‘ Toplam Kalite Yönetimi Anlayışı Açısından Spor Hizmetleri’’ , Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 3, (2), ss.51-62

İŞLERTAŞ, N., 2006. Spor Tesislerinden Yararlanan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İstek ve Beklentileri (Kayseri İli Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.

KARACA, S., 2002. Spor Tesislerinin Kullanımı Açısından Sporcuların İstek ve Beklentileri (Van İli Uygulaması), Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

KARAHAN, K., 2000. Hizmet Pazarlaması, Beta yayınları, İstanbul, 194s.

KARAKÜÇÜK S. 1997. Rekreasyon (Boş Zamanları Değerlendirme), Seren Ofset, Ankara, 373s.

KARASAR, N., 1994. Araştırmada Rapor Hazırlama, 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık LTD., Ankara, 135s.

KALE, R., ve ERŞEN, E., 2003. Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş, Nobel Yayınevi, İstanbul, 270s.

KELEŞ, R., 1996. Kentleşme Politikası, İmge Kitapevi Yayınları, Ankara, 803s.

KETEN M., 1993. Türkiye’ de Spor, Polat Ofset, Ankara, 147s.

KMTSO,2008. Kahramanmaraş’ın Sosyo-Ekonomik Göstergeleri, (http://www.kmsto.org.tr/statik.php?file=ek_gos_)(12.11.2008)

KURANER, O., vd., 1979. Spor Oyunları Ansiklopedisi, Ajans Türk Matbaası, Ankara, 662s.

KURTHAN, F., 2003. Spor Yönetimi Dünya’ da ve Türkiye’ de, YGS Yayınları, İstanbul, 479s.

MEMİŞ, A., 2002. Spor Tesislerinde Müşteri Memnuniyeti, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

NACAR, E., 1997. Elazığ İl Merkezindeki Spor Tesislerinin İşleyişindeki Verimliliğin Araştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.

NAKTİYOK, A., ve KÜÇÜK, O., 2003. ‘‘ İşgören Tatmininin Müşteri Tatmini Üzerine Etkileri’’ , Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 1, (2), ss.225-243.

OKAN, İ., 1994. Sporun Yaygınlaştırılması Açısından Spor Tesisleri Politikası, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara

OKTAYLAR H., 2005. KPSS Eğitim Bilimleri, Yargı yayınevi, Ankara, 1017s.

ÖZDEMİR, M., 1998. Malatya İl Merkezindeki Mevcut Spor Tesislerinin Planlama, İşletmecilik ve Sayısal Açından Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimler Enstitüsü, Malatya.

ÖZMEN, R., 2008. T.C. 1982 Anayasası Bütün Değişikliklerle, Kazancı Kitapevi, Ankara, 270s.

ÖZTÜRK, F., 1998. Toplumsal Boyutlarıyla Spor, Bağırhan Yayinevi, Ankara, 160s.

PEPE, H., 2001. “ Spor Yapan ve Yapmayan Bayanların Sosyoekonomik Seviyelerinin Araştırılması” ,Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21 Sayı (3), ss. 209-221.

Resmi Gazete, 9. Aralık. 2005. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü İşletmecilik Yönetmeliği,

SALMAN, M., 1992a. Ülkemizde Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne Ait Bulunan Spor Salonlarının, Kapasite ve Dağılım Yönünden Değerlendirilmesi Ve Mevcut Durumun Tespiti, Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri II. Ulusal Kongresi Bildirileri, Ankara.

_____ 1992b. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü’ne Ait Spor Salonu Yatırım Projelerinin Ekonomik Açından değerlendirilmesi, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.

SANRI, M., Spor Eğitim Elemanlarının Eğitim Yeterliliklerinin, Ekonomik Durumlarının ve Verimliliklerinin Araştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adana.

SEÇİLMİŞ K., 2004. Antik Çağlardan Günümüze Olimpiyat Oyunları. İlpres Basım Yayın, İstanbul, 160s.

SERASLAN, Z., ve KEPOĞLU, A., 2005. Spor Örgütlerinde Toplam Kalite Yönetimi, Morpa Yayınları, İstanbul, 175s.

SMALL, E., 2006. Çocuk ve Spor, Çev. ŞENOĞUZ, H., P., Optimist Yayınları, İstanbul, 279s.

SOYER F., CAN, Y., 2000. “Spor Hizmetlerinde Verimliliği Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi” , I.Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Kongresi, Ankara.

SÜMER, R., 1989, Sporda Demokrasi, Şafak Matbaası, Ankara, 279s.

ŞİMŞEK, M., 1998. Kalite Yönetimi, Alfa Basım, İstanbul, 314s.

TARCAN, S., S., 1932. Oyun – Cimnastik – Spor, Devlet Matbaası, İstanbul, 435s.

TAŞMEKTEPLİGİL Y., M., ve BOSTANCI Ö., 2000. “ Farklı Özelliklere Sahip Fertlerin Sportif Faaliyetlere Katılımlarını Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi” , Spor Bilimleri Dergisi, 5, (2), ss.63-69.

TAYGA, Y., 1990. Türk Spor Tarihine Genel Bir Bakış GSGM Yayınları, Ankara, 310s.

- T.C. GSGM, 2008. (www.gsgm.gov.tr.) (15.11.2008)
- T.C. Kahramanmaraş GSİM, 2008. (<http://www.kahramanmaras-gsim.gov.tr/>) (15.11.2008)
- T.C. Kahramanmaraş İli Döngel Kasabası, 2008. (<http://tr.wikipedia.org/wiki/D%C3%B6ngel,Kahramanmara%C5%9F>) (12.11.2008)
- T.C. Kahramanmaraş GSİM, 2008. 2007-2008 Kahramanmaraş Spor Tesisleri Brifingi, Kahramanmaraş, 6s.
- T.C. Kahramanmaraş GSİM, 2008. 2007-2008 Mahalli-Federasyon Faaliyetleri Brifingi, Kahramanmaraş, 4s.
- T.C. Kahramanmaraş Valiliği, 2005. Kahramanmaraş İl Brifingi, Kahramanmaraş, 24s.
- TORKİLDSEN, G., 1996. Leisure And Recreaiton Management, Routhledge Pres, London, 550s.
- TÜİK, 2003, Demografik İstatistikler, (http://www.tuik.gov.tr/VeriBilgi.do?tb_id=37&ust_id=11) (12.11.2008)
- ÜÇİŞİK, F., H., 1999. Sporda Sorunlar ve Çözüm Önerileri, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 326s.
- ÜNAL, B., 2001. Çanakkale İlindeki Mevcut Spor Tesislerinin Tespiti ve Halkın Spora Yönlendirilmesindeki Etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- YETİM A., 1991. “ Başarılı Bir Spor Yöneticisinin Özellikleri” Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7, (1), ss.11-18.
- _____, 1996. “ Spor Yönetiminde Sistem Yaklaşımı” , Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 1 ss. 58-63.
- _____, 2005. Sosyoloji ve Spor, Topkar Matbaacılık, Trabzon, 255s.
- YILDIZ, D., 1979. Türk Spor Tarihi, Eko Matbaası, İstanbul, 379s.
- WATT D., C., 2003. Sport Management and Administration, Roudledge Pres, Newyork, 263s.

ÖZGEÇMİŞ

1980 yılında Kahramanmaraş' ta doğdu. İlk, orta ve lise öğretimini Kahramanmaraş' ta tamamladı. Spor hayatına 1988 yılında güreş ile başladı. Güreş ile birlikte 2 dönem judo çalışmaları yaptı. 2000 yılında Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulunda lisans öğretimine başladı. 2002 yılında Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerine Hazırlık Kurslarında antrenörlük yapmaya başladı. 2004 yılında Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesinden mezun oldu. 2005 yılında özel bir spor tesisinde Fitness ve Body Building antrenörü olarak görev yaptı. 2007 yılında özel bir şirkette planlama müdürü olarak görev yaptı ve aynı yıl evlendi. 2007 yılında Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilimdalı' nda başladığı yüksek lisans eğitimini, 2009 yılında tamamladı.

Ek 1. Anket Formu**Sayın Antrenör / Sayın Sporcu**

Hazırlamış olduğumuz bu anket formu ile yöremizde spor tesislerinin kullanımı konusunda sporcu ve antrenörlerin istek ve beklentilerinin belirlenmesi amacı için değerli görüşlerinize ihtiyaç duyulmaktadır. Vereceğiniz içten cevaplar için teşekkür ederiz.

Lütfen ankete isim ve vb. şeyler yazmayınız. Size en uygun gelen şıkkı ' X ' işareti ile işaretleyiniz.

KSÜ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Bed. Eğt. ve Spor Anabilimdalı
M. Vahit Demiröz
vahit@demiroz.com

Cinsiyetiniz : Erkek () Bayan ()

Yaşınız :

Öğrenim Durumunuz: İlkokul () Ortaokulu () Lise () Yüksek Okul () Diğer.....

Mesleğiniz: Antrenör () Sporcu ()

İlgilendiğiniz ve Uğraştığınız Spor Branşı: Güreş () Futbol () Basketbol () Voleybol () Hentbol ()
Yüzme () Judo () Taekwondo () Diğer.....

Kaç Yıldır Sporla Uğraşıyorsunuz?

Kahramanmaraş İli GSİM' e bağlı Hangi Spor Tesisini / Tesislerini Kullanıyorsunuz?
a) Batıpark Kapalı Spor Salonu d) Güreş Eğitim Merkezi
b) Batı Park Futbol Sahası e) Kapalı Yüzme Havuzu
c) 12 Şubat Stadyumu Diğer.....

Kaç Yıldır Spor Tesislerini Kullanıyorsunuz:

Spor Saha ve Tesislerini Kullanım Sıklığınız Nedir? Haftada 1 - 3 Kez () Haftada 3 Kez ve Üzeri ()
Düzensiz Aralıklar ile Kullanıyorum ()
Diğer

Antrenman yaptığımız tesislerin spor yapmak / fiziksel aktiviteye dahil olmak açısından bir önkoşul olduğu düşüncesindeyim.
Evet Katılıyorum ()
Kısmen Katılıyorum ()
Hayır Katılmıyorum ()

Antrenman yaptığımız tesisler ile evimiz arasındaki ortalama mesafe ? 1 Km.' den Az () 1 - 3 Km. Arası ()
3 - 5 Km. Arası () 5 Km. ve Üzeri ()

Antrenman yaptığımız tesisler ile evimiz arasındaki mesafenin yakın / uzak olması fiziksel aktivite yapmamı etkiler / etkilemez Çünkü. ?
a) Spor tesisleri yakın olduğundan sık sık spor yapıyorum
b) Spor tesisleri uzak olduğu için sık sık spor yapamıyorum
c) Spor tesislerinin uzak / yakın olması spor yapmamı etkilemiyor

ANKET SORULARI

1) Antrenman yaptığımız tesislerin giriş ve çıkış olanakları sayı ve kapasite yönünden yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
2) Antrenman yaptığımız tesislerde sporcu ve seyircilere ayrılan tribün kapasitesi ve koltuk sayıları yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
3) Antrenman yaptığımız tesislerde aktivite öncesi için yapılan ısınma, açma ve germe gibi çalışma yapılacak alanlar yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
4) Antrenman yaptığımız tesislerde soyunma ve dinlenme odaları sayı ve kapasite açısından yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
5) Antrenman yaptığımız tesislerin hijyen ve temizlik olanakları yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
6) Antrenman yaptığımız tesislerin havalandırma veya oksijen dönüşüm durumu yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
7) Antrenman yaptığımız tesislerin Isıtma / Isınma olanakları yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
8) Antrenman yaptığımız tesislerin aydınlatma olanakları yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
9) Antrenman yaptığımız tesislerin duş / banyo imkanları kapasite ve sayı yönünden yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
10) Antrenman yaptığımız tesislerin tuvalet / lavabo imkanları kapasite ve sayı yönünden yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
11) Antrenman / Müsabaka yaptığımız tesislerin güvenlik olanakları yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
12) Antrenman yaptığımız tesislerin saha ve zemin özellikleri yaptığımız bransa uygun ve sakatlıklara sebebiyet vermeyecek şekilde dizayn edilmiş ve yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
13) Antrenman yaptığımız tesisler aktivitede bulunduğumuz bransa malzeme sayısı ve malzeme kalitesi yönünden yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
14) Antrenman yaptığımız tesislerde sağlık kabini ve ilk yardım odası olanakları yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
15) Antrenman yaptığımız tesisler otopark alanları açısından yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
16) Antrenman yaptığımız tesislerde sosyal amaçlı olarak kullandığımız internet, kütüphane, kantin, tv odası, vb. olanaklar yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
17) Antrenman yaptığımız tesislerde düzenlenen aktivitelerden haberdar olmamız veya tesislerin ve personellerin iletişim becerileri yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
18) Antrenman yaptığımız tesislerin mimari dizaynı, bina yapımında kullanılan malzemenin kalitesi ve içiçilik özellikleri yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
19) Antrenman yaptığımız tesislerde personel, yönetici, sağlık görevlisi, masör gibi kişiler sayıca yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
20) Antrenman yaptığımız tesislerde engelli sporcular için, giriş çıkışlar, aktivite alanları, dinlenme ve soyunma odaları, tuvalet ve banyo özellikleri yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
21) Antrenman yaptığımız tesisler ile ilgili olarak ulaşım durumlarımız yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
22) Antrenman yaptığımız tesislerde bize spor yapmamız için verilen süre / zaman yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
23) Antrenman yaptığımız tesisler gün içerisinde açık kalma süresi bakımından bizim boş zamanlarımızda spor yapabilmemiz için uygun ve yeterli seviyededir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
24) Antrenman yaptığımız tesislerin fiziksel kapasitesinin, bizim beklenti ve ihtiyaçlarımıza uygun ve yeterli olduğu düşüncesini taşıyorum.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
25) Antrenman yaptığımız tesislerde görev yapan yönetici ve personeller bizler ve bizler ile ilgili oluşan problemlere karşı yeterince ilgilidir.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
26) Antrenman yaptığımız tesislerde görev yapan yönetici ve personelleri spor ve sporcu açısından yeterince özendirici ve teşvik edici buluyorum.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
27) Antrenman yaptığımız tesislerde sportif organizasyonları, planlama, yürütme, denetim ve kontrol açısından yeterli seviyede buluyorum	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum
28) Antrenman yaptığımız tesislerde görev yapan yönetici ve personellerin işletmecilik anlayışı içerisinde, uygun mesleki eğitimlerini almış, sorunlarımızı çözüm arayan ve bizlere yardımcı olan kişiler olduğuna inanıyorum.	() Katılmıyorum	() Kararsızım	() Katılıyorum

Ek 2. GSGM' ye Bağlı Federasyonlarda Lisanslı Sporcu Sayıları:

Adı	Lisanslı			Faal		
	Bayan	Erkek	Toplam	Bayan	Erkek	Toplam
ATICILIK, AVCILIK	1.828	13.049	14.877	161	709	870
ATLETİZM	37.951	70.083	108.034	0	0	0
BADMİNTON	9.930	16.014	25.944	1.195	1.866	3.061
BASKETBOL	34.281	138.811	173.092	184	786	970
BEDENSEL ENG.	255	2.015	2.270	42	361	403
BEYZBOL, SOFTBOL	30	2.860	2.890	0	2.860	2.860
BİLARDO	1.558	16.994	18.552	98	600	698
BİNİCİLİK	849	1.678	2.527	269	243	512
BİSİKLET	1.598	8.104	9.702	146	1.342	1.488
BOCCE,BOWLING, DART	800	2.520	3.320	800	2.520	3.320
BOKS	3.170	34.420	37.590	547	6.228	6.775
BRİÇ	1.584	6.760	8.344	403	1.621	2.024
BUZ HOKEYİ	1.064	1.691	2.755	161	155	316
BUZ PATENİ	434	391	825	70	34	104
CİMNASTİK	7.910	6.095	14.005	23	58	81
ÇİM HOKEYİ	1.692	3.284	4.976	0	0	0
DAĞCILIK	5.789	17.334	23.123	917	2.404	3.321
DANS	1.390	1.199	2.589	1.005	846	1.851
ESKRİM	2.039	3.630	5.669	371	511	882
GELENEKSEL	122	4.201	4.323	41	1.232	1.273
GELİSMEKTE OLAN Sp.	0	0	0	0	0	0
GOLF	1.239	3.267	4.506	309	956	1.265
GÖRME ENG.	453	1.717	2.170	154	704	858
GÜREŞ	1.361	45.942	47.303	85	4.076	4.161
HALK OYUNLARI	27.192	22.088	49.280	5.216	4.485	9.701
HALTER	767	4.613	5.380	134	868	1.002
HENTBOL	19.957	40.972	60.929	419	1.032	1.451
HERKES İÇİN SPOR	8.990	12.902	21.892	302	855	1.157
İŞİTME ENG.	732	5.576	6.308	26	1.087	1.113
İZCİLİK	13.605	26.118	39.723	8.788	16.802	25.590
JUDO VE KURASH	8.565	25.820	34.385	1.520	3.289	4.809
KANO	501	2.501	3.002	111	393	504
KARATE	16.022	51.030	67.052	3.504	9.631	13.135
KAYAK	4.065	12.798	16.863	72	290	362
KICK BOKS	5.663	37.623	43.286	1.849	12.854	14.703
KÜREK	635	2.105	2.740	113	515	628
MASA TENİSİ	13.731	34.700	48.431	467	1.010	1.477

MODERN PENTATLON	247	613	860	132	280	412
MOTOSIKLET	22	457	479	0	260	260
MUAY-THAI	1.304	7.442	8.746	879	4.896	5.775
OKÇULUK	2.422	4.340	6.762	0	0	0
ORYANTİRİNG	514	1.269	1.783	302	751	1.053
OTOMOBİL SPORLARI	177	2.407	2.584	71	606	677
SATRANÇ	64.839	16.491	81.330	16.211	4.158	20.369
SU TOPU	513	2.303	2.816	43	82	125
SUALTI SPORLARI	1.973	5.025	6.998	310	908	1.218
TAEKWON-DO	41.042	129.726	170.768	8.304	20.545	28.849
TENİS	7.315	9.007	16.322	3.784	4.988	8.772
TRİATLON	401	1.279	1.680	72	254	326
ÜNİVERSİTE	78	75	153	2	0	2
VOLEYBOL	58.952	58.117	117.069	3.951	1.812	5.763
VÜCUT GEL.,FİTNESS	1.883	11.040	12.923	333	2.584	2.917
WUSHU	1.563	7.661	9.224	1.003	4.999	6.002
YELKEN	2.257	7.643	9.900	664	2.677	3.341
YÜZME	19.403	32.023	51.426	0	0	0
ZİHİNSEL ENG.	1.646	5.836	7.482	536	2.182	2.718
TOPLAM	444.303	983.659	1.427.962	66.099	135.205	201.304

Ek3. Kahramanmaraş İlinde GSİM' e Ait Spor Tesislerinin Fotoğrafları

Resim 1. Batıpark Kapalı Spor Salonu Dış Görünüm

Resim 2. Batıpark Kapalı Spor Salonu, Spor Alanı.

Resim 3. Batıpark Kapalı Spor Salonu Tribünü

Resim 4. Batıpark Kapalı Spor Salonu Soyunma Odası.

Resim 5. Batıpark Kapalı Spor Salonu İçinde Yer Alan Halter Salonu.

Resim 6. Batıpark Kapalı Spor Salonu İçinde Yer Alan Halter Salonu.

Resim 7. Batıpark Kapalı Spor Salonu İçinde Yer Alan Halter Salonu.

Resim 8. Batıpark Kapalı Spor Salonu İçinde Yer Alan Halter Salonu.

Resim 9. Batıpark Futbol Sahası.

Resim 10. Batıpark Futbol Sahası Kapalı Tribünü.

Resim 11. Çevre Düzenlemesi Yapılan ve Suni Çim Çalışmaları Biten Batıpark Futbol Sahası

Resim 12. Batıpark Futbol Sahasının Eski Görünümü.

Resim 13. Batıpark Kapalı Spor Salonu İçinde Olan Dikdörtgen Formlu Judo Alanı.

Resim 14. Batıpark Kapalı Spor Salonu İçinde Olan Dikdörtgen Formlu Judo Alanı.

Resim 15. Karakucak Güreş Çim Sahası.

Resim 16. Karakucak Güreş Çim Sahası.

Resim 17. Güreş Eğitim Merkezi.

Resim 18. Güreş Eğitim Merkezi Sosyal Aktivite Alanı.

Resim 19. Güreş Eğitim Merkezi Sosyal Aktivite Alanı.

Resim 20. Kapalı Yüzme Havuzu.

Resim 21. Gençlik Merkezi ve İdari Bina.

Resim 22. 12 Şubat Stadyumu.

T.C.
KAHRAMANMARAŞ VALİLİĞİ
Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

SAYI : B.02.1.GSM.4.46.00 03/ 432

29/01/2009

KONU : Anket çalışması izni

VAHİT DEMİRÖZ (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim dalı
KAHRAMANMARAŞ

İlgi. 28.01.2009 tarih ve 365 sayılı dilekçeniz.

İlgi dilekçe ile İlimizde yapacağınız Bilimsel çalışmalar için İl Müdürlüğümüz tesislerinde Fotoğraf çekimi ve Anket çalışmaları için izin istemektesiniz.

İl Müdürlüğümüz ve İlçe Müdürlüklerimizde bulunan tüm spor tesislerinde yapmak istediğiniz çalışmalar ve Fotoğraf çekimlerinizi istediğiniz zaman dilimlerinde Tesis Amirlerimiz ve İlçe Müdürlerimiz ile koordineli olarak yapmanızda her hangi-bir sakınca bulunmamaktadır.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Ali İhsan KABAKCI
İl Müdürü
